PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8514 | Miercuri 12 august 1970 | 8 PAGINI — 40 BANI

ÎN CINSTEA MARII SĂRBĂTORI

23 AUGUST 1944 - 1970

Judeţul Satu-Mare raportează îndeplinirea planului cincinal la producţia globală industrială

MATERIALELE DE CONSTRUCŢII — bunuri ce se cer economisite prin

• GESTIONARE ŞI UTILIZARE RAŢIONALĂ

• ÎNTRONAREA ORDINII ŞI DISCIPLINEI PE FIECARE ŞANTIER

ing. Răducanu CIOROIU
adjunct al ministrului construcţiilor industriale

Ca şi în alte ramuri, în industria construcţiilor diminuarea consumurilor de materiale constituie unul din obiectivele principale ale planului de stat pe 1970. Plenara C.C. al P.C.R. din luna decembrie a anului trecut a precizat că din acest punct de vedere există rezerve apreciabile în ramura construcţiilor. Coordonatele acestui obiectiv au fost concretizate prin stabilirea pentru acest an a unei sarcini de reducere a consumului de metal cu 15 la sută, de cherestea — cu 12 la sută, de ciment — cu 3—5 la sută; reduceri tot atît de importante au fost prevăzute şi la alte materiale. Evident, diminuarea în asemenea proporţii a consumurilor de materiale depinde de mai mulţi factori, dar cuvîntul hotărîtor în această privinţă îl au constructorii.

Ca deplin justificată apare necesitatea întăririi continue a spiritului gospodăresc în gestionarea fondului de materiale existent pe şantiere, eliminării oricărei forme de risipă. O atare cerinţă nu este deloc întîmplătoare. Mulţi dintre cei ce cunosc lumea şantierelor pot spune că neajunsurile care s-au manifestat în acest domeniu — şi din păcate pe nu puţine şantiere se mai întîlnesc şi acum — constituie un balast care influenţează costul lucrărilor de construcţii-montaj. Chiar dacă la un moment dat pierderile cauzate, într-un loc sau altul, de slaba gospodărire, nu sînt de proporţii, faptul că risipa de materiale persistă încă pe un şir de şantiere, face ca, în timp, pagubele de această natură să atingă valori apreciabile. Iată de ce trebuie să fim intransigenţi faţă de orice act de risipă, oricît de neînsemnat ar fi el la prima vedere; iată de ce trebuie să dezvoltăm o puternică opinie de masă pe şantiere împotriva celor ce mai risipesc şi nu gospodăresc cu grija cuvenită materialele de construcţii.

Acest lucru s-a confirmat încă o dată şi la începutul acestui an, în urma unor controale efectuate pe numeroase şantiere de cîteva brigăzi special constituite de conducerea ministerului. Cu acel prilej s-au constatat o serie de deficienţe pe linia gospodăririi materialelor metalurgice (oţel-beton, table, profile, sîrma SBP, conducte etc.), ca şi a materialelor de zidărie şi prefabricatelor, la care în mod constant se înregistrează procente foarte ridicate de spargeri şi deteriorări. Alte materiale cum sînt cele de izolaţii (vată minerală, vată de sticlă, betonul celular autoclavizat de izolaţii, cartonul şi pînza asfaltată), cablurile electrice, aparatajul electric, cheresteaua şi cofrajele din lemn nu beneficiau de măsuri de protejare şi conservare corespunzătoare, din care cauză şi la aceste capitole au fost înregistrate importante pagube.

În faţa realităţilor constatate, primele măsuri aplicate au vizat repunerea grabnică a ordinii pe respectivele şantiere şi penalizarea celor care se făceau direct răspunzători de proliferarea risipei. Cu aceeaşi operativitate, conducerea ministerului a trecut la elaborarea unui plan de acţiune menit să pună capăt oricărui act de nesocotire a normelor de bună conservare, manipulare şi depozitare a materialelor. Sîntem convinşi că este pe deplin posibil ca toate unităţile de construcţii ale ministerului să gospodărească exemplar materialele pe care le utilizează, aşa cum reuşeşte de mult să o facă, de exemplu, colectivul depozitului din Făgăraş al Trustului 5 construcţii din Braşov. În prima urgenţă, tuturor conducerilor de trusturi şi întreprinderi li s-a trasat sarcina să asigure neîntîrziat spaţii corespunzătoare pentru depozitarea materialelor; în scopul prevenirii pagubelor, s-a efectuat o verificare amănunţită în legătură cu aplicarea noilor reglementări privind angajarea, instruirea, şcolarizarea şi examinarea gestionarilor. De asemenea, pentru formarea gestionarilor cu profil de construcţii-montaj şi instalaţii s-a preconizat şcolarizarea acestora prin cursuri de scurtă durată.

Este de înţeles că singure aceste măsuri nu au puterea să rezolve definitiv şi radical problema gospodăririi judicioase a materialelor. Rezultatul dorit poate fi obţinut asigurînd totodată şi o creştere a gradului de mecanizare a muncii în depozite şi pe rampe. Direcţia tehnică a ministerului, împreună cu Trustul de mecanizare din Bucureşti, trebuie să urgenteze propunerile de dotare cu utilajele necesare acestor operaţiuni. Creşterea gradului de mecanizare a muncii în operaţiunile de încărcare-descărcare, manipulare şi depozitare a impus promovarea unor sisteme moderne de lucru. De aceea, încă de la începutul anului ne-am preocupat de introducerea paletizării şi conteiner-

(Continuare în pag. a III-a)

UN AN DUPĂ UN SFERT DE VEAC

Cadenţe industriale pe plaiurile Covasnei

De la o zi la alta, bilanţul succeselor dobîndite în cinstea celei de-a 26-a aniversări a eliberării patriei se îmbogăţeşte substanţial. Întreprinderi, judeţe anunţă rezultate remarcabile în înfăptuirea planului şi a angajamentelor asumate pe acest an, realizarea înainte de termen a sarcinilor cincinalului actual la producţia globală industrială.

Recent, o asemenea veste a fost comunicată printr-o telegramă sosită de pe meleagurile Covasnei: **„Colectivele de muncă din industria judeţului Covasna raportează Comitetului Central al Partidului Comunist Român, personal dumneavoastră, stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, îndeplinirea cu succes la data de 27 iulie a planului cincinal 1966-1970 la producţia industrială, asigurînd pînă la finele anului o producţie suplimentară faţă de prevederile cincinalului în valoare de 654 milioane lei. Înfrăţiţi în muncă, muncitorii, inginerii, tehnicienii — români, maghiari — sub conducerea organizaţiilor de partid, au luptat permanent pentru a traduce în viaţă sarcinile de cinste pe care conducerea de partid şi de stat ni le-a trasat în opera de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră“.**

Tînărul judeţ din curbura Carpaţilor îşi priveşte cadenţele înfăptuirilor după pulsul accelerat al întregii ţări. El se bucură din plin de roadele politicii ştiinţifice a partidului, potrivit căreia fiecare zonă geografică a patriei este chemată la o dezvoltare industrială şi social-culturală armonioasă, pentru valorificarea din plin a resurselor materiale şi umane. Investiţii masive, de sute de milioane de lei pe an, infuzează dinamism întregii economii locale, asigură o puternică înflorire în toate domeniile de activitate.

O primă constatare: în Covasna s-a construit şi se construieşte intens. Nenumărate mărturii pot fi aduse în sprijinul acestei afirmaţii. Astfel, în imediata vecinătate a oraşului Tîrgu-Secuiesc, pe o suprafaţă de peste 15 hectare, se înalţă patru puternice obiective economice, grupate în ceea ce, printr-un termen consacrat, numim: platformă industrială. Le vizităm. Primul obiectiv, fabrica de confecţii, a intrat în producţie în anul 1969. În apropiere, se profilează un grup masiv de clădiri aparţinînd fabricii de suruburi (capacitate: 5 000 t organe de asamblare pe an), al cărei start productiv se va da anul viitor. Alături, alte două unităţi: o fabrică de brînzeturi şi o fabrică de ami-

Mihai HETCO

(Continuare în pag. a VII-a)

Telegrama adresată C. C. al Partidului Comunist Român, tovarăşului Nicolae Ceauşescu

Cu un sentiment de adîncă satisfacţie, Comitetul judeţean de partid Satu-Mare vă raportează, mult stimate tovarăşe secretar general, că la data de 10 august 1970 industria judeţului şi-a îndeplinit sarcinile planului cincinal 1966—1970 la producţia globală.

Constituind una din cele mai însemnate realizări cu care întîmpinăm cea de-a XXVI-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist, îndeplinirea cu aproape cinci luni mai devreme a prevederilor planului cincinal este rodul eforturilor pline de abnegaţie ale oamenilor muncii din judeţul nostru — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — sub conducerea organelor şi organizaţiilor de partid. În toţi aceşti ani de fecunde înfăptuiri în toate domeniile vieţii economice şi sociale, am simţit permanent sprijinul nemijlocit al conducerii de partid şi de stat, al dumneavoastră personal, ceea ce ne-a

COMITETUL JUDEŢEAN SATU-MARE AL P.C.R.

(Continuare în pag. a III-a)

Întreprinderile agricole de stat din judeţul Iaşi şi-au îndeplinit angajamentele

Colectivele întreprinderilor agricole de stat din judeţul Iaşi anunţă îndeplinirea cu succes a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă în cinstea celei de-a XXVI-a aniversări a eliberării patriei. Ele au înscris în cronica realizărilor depăşirea angajamentelor la producţia de lapte de vacă cu 11 148 hl., la producţia de carne cu 332 tone, iar la producţia de lînă cu 6 tone. Au fost obţinute, de asemenea, peste angajament, beneficii în valoare de 250 000 lei, pe primele locuri în întrecere situîndu-se întreprinderile agricole de stat Iaşi şi Tg. Frumos.

Prin aceste rezultate, întreprinderile agricole de stat din judeţul Iaşi şi-au îndeplinit şi sarcinile actualului plan cincinal, obţinînd o producţie globală suplimentară, pînă la 1 august, în valoare de peste 100 milioane lei. Animate de dorinţa de a înregistra în continuare noi succese, colectivele de muncă din aceste unităţi se angajează ca, pînă la finele anului, să realizeze o producţie suplimentară în valoare de peste 200 milioane lei.

Într-o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, Biroul Comitetului judeţean Iaşi al P.C.R. asigură conducerea partidului şi statului, că şi în viitor muncitorii, inginerii şi tehnicienii din întreprinderile agricole de stat ieşene nu-şi vor precupeţi eforturile pentru ca vastul program de dezvoltare a agriculturii adoptat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, concretizat în prevederile viitorului plan cincinal, să fie realizat şi depăşit.

Tulcea: un nou şi modern hotel — „Delta" — la dispoziţia turiştilor — Foto: Gh. Vinţilă

PRIMIRI LA PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE MINIŞTRI, ION GHEORGHE MAURER

Preşedintele Camerei Comunelor, a Parlamentului britanic

Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a primit, marţi la amiază, pe preşedintele Camerei Comunelor a Parlamentului britanic, dr. Horace King.

La primire, care s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială, a luat parte Ştefan Voitec, preşedintele Marii Adunări Naţionale.

A participat, de asemenea, Mircea Rebreanu, deputat în M.A.N.

(Agerpres)

Noul ambasador al R. P. Albania

Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a primit, marţi după-amiază, în vizită protocolară de prezentare, pe noul ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Populare Albania la Bucureşti, Nikolla Profi.

La primire, care s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială, tovărăşească, a participat Nicolae Ecobescu, adjunct al ministrului afacerilor externe.

(Agerpres)

În pieţele de legume şi fructe

UN „RITM DE METRONOM" ÎN APROVIZIONAREA POPULAŢIEI

De ce nu este întotdeauna perfect?

• Abundenţa produselor nu scuză abundenţa deficienţelor • Un „cimitir de legume" sub care, din păcate, n-a fost înmormîntată nepăsarea • Distracţie costisitoare: „jocul preţurilor" • Deşi legumele sînt sensibile la igienă...

Un raid prin pieţele oraşelor prilejuieşte acum — în anotimpul legumelor şi fructelor proaspete — nenumărate observaţii. În acest articol vom reţine însă doar pe acelea care interesează în mod direct pe cumpărători. Ne vom opri, prin urmare, mai ales asupra **aprovizionării**, cu multiplele sale faţete, asupra **aspectului şi igienei pieţelor**, asupra **„mobilităţii" preţurilor** practicate în pieţe.

Am trecut cîteva zile consecutiv prin mai bine de 20 de pieţe alimentare. O primă concluzie: majoritatea acestor perimetre comerciale continuă să fie aprovizionate satisfăcător. Sînt puse în vînzare, uneori din abundenţă, cele mai multe dintre sortimentele de legume şi fructe pe care le oferă luna august. În multe dintre pieţele oraşului Bucureşti — Obor, Unirii, Cosbuc, Traian, Ilie Pintilie, Dorobanţi — se găseau cantităţi îndestulătoare de roşii, vinete, dovlecei, ceapă, ardei, prune, piersici, mere, pere, struguri, pepeni. Am putut face aproximativ aceeaşi constatare şi în pieţele oraşelor Giurgiu, Ploieşti, Buzău şi Cîmpina, iar din alte multe oraşe din ţară am primit veşti similare. Pe scurt, deşi calamităţile naturale din primăvara acestui an au afectat multe bazine legumicole, „pulsul" pieţei înregistrează — datorită măsurilor prompte ce au fost luate — o aprovizionare superioară anului trecut, atît **cantitativ cît şi calitativ.** Demonstraţia cea mai elocventă o fac cifrele. **Numai pe pieţele Capitalei au pătruns pînă acum cu peste două milioane kg de legume mai mult decît în aceeaşi perioadă a anului trecut.** Pe sortimente, acest **mai mult** arată astfel: 1 500 tone roşii, 400 tone ceapă uscată, 300 tone varză, 300 tone cartofi. E vorba, deci, de creşteri importante la principalele produse.

Subliniem cu satisfacţie asemenea realizări. Dar „legea" pieţei este de a avea nu numai „în general", ci în permanenţă, un „ritm de metronom" în aprovizionarea populaţiei. La acest capitol s-a ivit însă o breşă cu implicaţii mai ample. Am constatat, la faţa locului, că **nesilite de nimeni,** majoritatea centrelor de distribuire a mărfurilor imping dimineaţa spre desfacere un volum de legume şi fructe (proaspete) incomparabil mai mare decît în celelalte momente ale zilei şi de regulă cu mult peste necesarul acestor prime ore ale dimineţii. De ce? E la mijloc doar comoditatea distribuitorilor, care procedează aşa ca să scape mai repede şi de marfă şi de grijă. Iată exemple edificatoare. Avem inspiraţia să urmărim un autocamion plin cu ardei şi ajungem la depozitul magazinelor I.A.S. Aici, zeci de tone de produse sînt supuse degradării. Nu exagerăm cu nimic. Două vagoane de morcovi stau de **zece zile** în lăzi puse una peste alta. Marfa s-a uscat de parcă cineva ar vrea cu orice preţ să obţină în felul ăsta praf de... morcovi! Alte cinci vagoane de ceapă au aceeaşi soartă! Şi cînd te gîndeşti că e vorba de ceapă, care a fost recoltată cu maximă urgenţă pentru a fi scoasă de sub influenţa distrugătoare a manei. Iar acum? E lăsată să se „opărească" în depozit! Practic, sub cerul liber (căci prin prelatele de deasupra plouă) găsim nici mai mult

Gh. GRAURE
C. PRIESCU

(Continuare în pag. a II-a)

PAGINA A V-A

IDEALUL, FAPTELE, EXEMPLUL PERSONAL *îl recomandă:* COMUNIST

ÎN ZIARUL DE AZI:

○ FERMELE DE PRODUCŢIE DIN COOPERATIVELE AGRICOLE DUPĂ ŞASE LUNI DE LA CREARE ● PE URMELE UNOR SCRISORI: GRĂBIŢI PAVATUL CĂ VIN ALŢII CU SĂPATUL... ● UN ANIMATOR ENTUZIAST AL VIEŢII NOASTRE CULTURALE — VICTOR ION POPA ● PERMANENŢA CONŞTIINŢEI CIVICE ● DIN LUMEA ŞTIINŢEI ŞI TEHNICII

Excelenţei Sale
Domnului NICOLAE CEAUŞESCU
Preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Am fost mişcat în mod deosebit de amabilul mesaj pe care Excelenţa Voastră a binevoit să mi-l adreseze cu ocazia zilei naţionale a Belgiei. Vă transmit, la rîndul meu, urări foarte sincere pentru fericirea dumneavoastră personală şi pentru prosperitatea poporului român, prieten al Belgiei.

BAUDOUIN

Absenţe nemotivate din amfiteatrele universităţii populare

anchetă culturală

Este tînărul o prezenţă distinctă la cursurile universităţii populare? Cu această întrebare am început investigaţiile pentru ancheta noastră la şapte din cele mai cunoscute universităţi populare din ţară: este vorba de cele din oraşele Bacău, Craiova, Dorohoi, Oradea, Piteşti, Tg. Mureş şi Suceava. Răspunsurile extrem de diverse şi de nuanţate în aprecieri, ne-au permis să conturăm o imagine globală a acestor forme organizate de învăţămînt popular. Reţinem, pentru început, cele cîteva cuvinte ale prof. univ. dr. **Zoltan Ander,** directorul Universităţii populare din Tg. Mureş, ele putînd servi drept motto întregii anchete, rezumînd şi implicînd toate celelalte opinii:

— Socotind drept „tineri" pe toţi cei sub 30 de ani, şi a căror pondere la universitatea noastră populară este de 41 la sută din cei înscrişi, aş răspunde cu un **da categoric** la întrebare. Dacă fac însă abstracţie de statistică (ea însăşi susceptibilă de obiecţiuni critice), căutînd să formulez răspunsul pe baza rezultatelor educative aş spune: **„ele încă nu sînt întotdeauna, deşi ar putea să fie".**

Aparent contradictorie, poziţia interlocutorului nostru rezumă în fapt actuala situaţie a universităţilor populare: instituţii culturale de tradiţie, care şi-au dobîndit, datorită strădaniilor unei pleiade de intelectuali străluciţi, un prestigiu solid, dar care nu reuşesc (oricînd şi oriunde) să ofere certitudinile unei activităţi instructiv-educative cu adevărat eficiente. Mai mult decît atît: în bună parte, publicul lor are o structură unilaterală — de la 30 de ani în sus. Desigur, este foarte normal ca toate categoriile sociale şi de vîrstă ale populaţiei să fie dornice să-şi completeze nivelul cunoştinţelor de specialitate sau de cultură generală. Dar tot atît de normal ne apare şi faptul ca tineretul — acest nucleu social activ, plin de entuziasm şi iniţiativă — să fie prezent într-o proporţie cît mai mare pe băncile universităţilor populare. Din păcate dezideratul rămîne în multe locuri simplu... deziderat. Iată ce ne spune, în acest sens, prof. **Virgil Giurcă,** directorul uneia din cele mai interesante universităţi din ţară, cea din Oradea:

— Cu toate eforturile noastre, nu am reuşit încă să atragem tineretul la universitatea populară. Nu am reuşit să avem un curs sau oricare altă formă de activitate la care participarea tineretului să fie masivă. Şi răspunderea este, în primul rînd, a noastră, a conducerii universităţii, pentru că nu am găsit calea cea mai bună de a ne apropia unii de alţii.

Radu CONSTANTINESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

FAPTUL DIVERS

Buchetul pasiunii

Cui nu-i plac florile și cîți din cei ce, mergînd pe cîmp, nu se întorc acasă măcar cu unadouă ? În cursul acestei veri, mai mulți specialiști de la Muzeul de științele naturii din Bacău au poposit pe Valea Trotușului. Colindînd-o de la un capăt la altul, ei s-au întors însă la Bacău cu un... cîmp întreg ! Un „buchet" alcătuit din peste... 50 000 de exemplare din flora acestei zone. „Recolta", firește, n-a fost strînsă la întîmplare. Colecția va servi la întocmirea unei lucrări de specialitate. Și dacă totuși buchetul pare cam mare, se mai cuvine să adăugăm că exemplarele care vor prisosi vor fi oferite spre schimb instituțiilor similare din țară și de peste hotare.

Un deliciu... delicat

„Crema de Focșani". „Cumpărătorii — o spun fără exagerare — ne «suflă» acest sortiment, atunci cînd îl putem oferi" — ne-a declarat Aurel Lungu, șeful serviciului comercial de alimentație publică din Focșani. Și totuși crema respectivă este o raritate în magazine. De ce ? „Nu este solicitată de organizațiile comerciale" — ne-a relatat Constantin Vasiliu, directorul fabricii de lapte din cadrul întreprinderii de industrie alimentară. De ce nu le place lucrătorilor din comerț „crema de Focșani" ? Fiindcă, pentru dumnealor, este un produs prea... delicat : își păstrează calitățile numai la 8-10°C ! De ce adică să mai țină și socoteala temperaturii agregatelor frigorifice ? Undeva, cum se vede, temperatura este prea... scăzută.

Dacă-i bal, bal să fie...

Ion Tănăsoiu, ajutor de șofer pe autoatelierul 31 PH 3612, se afla în comuna Tîrgșoru Vechi (Prahova) și voia să meargă la un bal în Cocorăști-Colț. S-a urcat la volanul autoatelierului și... pe aici ți-e drumul ! Deși n-avea nici o aprobare (de fapt, cine ar fi putut să i-o dea ?) în acest sens. Deși nu avea nici măcar permis de conducere. Pe drum, și-a mai luat vreo 12 prieteni. „Ca să aibă cu cine petrece". Și au petrecut toți 13 așa după cum i-a lăsat inima. La sfîrșit, au pornit-o înapoi spre casă. Cînd să treacă însă peste rîul Prahova, Ion Tănăsoiu a pierdut controlul volanului și a intrat în parapetul podului. După ce a distrus 14 m de parapet, autoatelierul s-a răsturnat și numai printr-o minune cheflii nu au ajuns în apă. Acum Ion Tănăsoiu și compania urmează să fie trimiși în fața instanței de judecată. Dacă au vrut neapărat bal, „bal" să fie !

Lupii — ciobani

La stînile de vară ale cooperativelor agricole Răzvad, Lucieni, Mogoșan, Hulubești și Bilciurești (Dîmbovița), cu prilejul unei numărători recente (pentru că, din cînd în cînd, se mai fac și pe aici numărători) s-a constatat că 29 de animale sînt lipsă. Le-or fi mîncat lupii — și-au dat unii cu părerea. Au fost descoperite, în schimb, 23 de oi și peste 1 400 kg de caș în plus față de cele existente în scripte. Cum și de unde au apărut aceste „plusuri" ? Le-or fi adus... tot lupii ? Pe semne, în compensație. Numărătoarea și-a extins apoi aria și dincolo de perimetrul propriu-zis al stînilor. Prin preajma lor au fost găsite „aciuate" 339 de oi și 83 de porci. Te pomenești că le-au adunat tot lupii. Pentru că, mai știi, și-or fi schimbat și ei năravul. Nu mai prăpădesc turmele. Le țin de prăsilă. În acest caz de ce n-or fi angajați ciobani la stînă ?

Și-a schimbat „cartea de vizită"

Era cam pe la vremea prînzului. Un călător a intrat în restaurantul „Apolo" din Alba Iulia și, după ce a consultat lista cu „specialitățile casei", și-a comandat băutura preferată. La sfîrșit, i s-a făcut nota de plată și a fost invitat să o achite. Refuzul său, în termeni tari și categorici, a determinat-o pe barmana Kovaci Viorica să se adreseze unui lucrător de miliție care tocmai trecea prin fața localului. Resemnat pentru o clipă, consumatorul respectiv și-a scos actele. Era Emil Moldovan din Rupea (Brașov), de profesie inginer zootehnist. Imediat însă s-a răzgîndit și s-a năpustit asupra celui ce-l obligase să-și dezvăluie identitatea. Acum, după ce și-a revenit în fire, își așteaptă o altă... „carte de vizită" ! Întrucît cea veche, cel puțin pentru cîteva luni bune de-aici înainte, și-a pierdut valabilitatea.

Rubrică redactată de Dumitru TIRCOB Gheorghe POPESCU

cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

GRĂBIȚI PAVATUL, CĂ VIN ALȚII CU SĂPATUL...

PE URMELE UNOR SCRISORI

În ultimul timp am fost martorii unei tot mai intense acțiuni de construcție a unor drumuri și poduri noi, de reparare a altora, de „tăiere" în subteran a unor pasaje spațioase. Numai anul trecut arterele Capitalei au fost modernizate și reparate pe o suprafață de peste 250 000 mp ; în acest an, lucrări similare vor cuprinde, în final, o suprafață de 450 000 mp, în afara celor de întreținere (bituminări, pavaje) pe încă 330 000 mp. Spre deosebire de anii trecuți, reparațiile și întreținerile nu se mai fac pe zone restrînse, ci după metoda consolidării și întăririi integrale a străzii, realizîndu-se astfel construcții omogene, corespunzătoare traficului intens.

Nu-i mai puțin adevărat că în activitatea de modernizare și întreținere a străzilor sînt încă deficiențe. Așa cum ne sesizează în scrisorile lor numeroși cetățeni, pe unele din marile șantiere de drumuri ale Capitalei lucrările se desfășoară într-un ritm nesatisfăcător. Nu vrem să anticipăm, dar din experiența anilor trecuți cunoaștem că ploile și zăpada au găsit străzi și bulevarde desfundate pe kilometri întregi. Sînt semne că și în acest an s-ar putea ajunge la astfel de situații. „Pe Știrbei Vodă — ne scrie I. Popescu din str. Dr. Lister nr. 18 — munca înaintează cu viteza melcului. Este de neînțeles ca o arteră atît de circulată să fie doar cînd și cînd «vizitată» de cite un grup restrins de lucrători, care ciocănesc ici-colo o piatră-două, mai aruncă cîteva lopeți de pămînt, apoi dispar din perimetrul șantierului și reapar după cîteva zile". Mult întîrziate sînt și lucrările de pe alte străzi. Cu circa 5 săptămîni sînt rămase în urmă cele de pe șos. Vitan ; cu 2 luni — cele din șos. Olteniței ; cu 3 luni — cele de pe bd. Armata Poporului, Bd. Muncii, str. Mașina de Pîine, Otopeni-Tunari, bd. Laminorului ș.a.

Ce cauze generează astfel de situații ?

Am vizitat zilele trecute cîteva șantiere. Strada Știrbei Vodă : șantierul părea pustiu. După ce am parcurs apoproape 1 km, ocolind mormanele de nisip și grămezile de bolovani, l-am întîlnit, în sfîrșit, pe brigadierul Vasile Androne. „De o lună și jumătate așteptăm — ne-a spus el — să ni se trimită balastul fără de care nu putem continua lucrările". Ne adresăm factorilor răspunzători de această rămînere în urmă : ing. G. Iacob, șeful șantierului 2 Drumuri și poduri (I.D.P.B.), și ing. Dan Simionescu, director adjunct al Direcției drumuri și spații verzi. „Într-adevăr, în ultimele 2—3 săptămîni — a recunoscut reprezentantul I.D.P.B. — pe șantier s-a lucrat într-un ritm necorespunzător. Răspunzătoare se fac, în primul rînd, unitățile care ne furnizează materialele. Întreprinderea de planificare agregate construcții a trimis șantierului doar a 5-a parte din cantitatea de ciment prevăzută în planul operativ, iar Întreprinderea de utilaje și transport ne-a repartizat numai jumătate din numărul de autocamioane necesare transportului de pămînt și balast. La aceste greutăți se mai adaugă și faptul că întreprinderile de canal-apă și de electricitate au tergiversat mult lucrările de canalizare și de montare a cablurilor electrice. Am crezut că situația ce se crease e trecătoare. Într-un tîrziu, însă, am constatat că ea devenise cronică. Nu ne-am mai putut redresa".

Iată, așadar, arătate succint, cauzele pentru care Întreprinderea de drumuri a înregistrat multe săptămîni de inactivitate, iar lucrările sînt întîrziate. Dar din discuții a reieșit că nici pentru impulsionarea aprovizionării cu materiale nu s-a făcut mare lucru ; în schimb, în perioadele cînd nu avea suficiente materiale, printr-o mai bună organizare a muncii, I.D.P.B. se putea axa cu toate forțele pe efectuarea unor pavaje de bolovani ori pavele pe șantierele din Splaiul Independenței, șos. Vitan, șos. Fundeni etc.

...Șantierul Olteniței. Șoseaua se modernizează pe o suprafață de 28 000 mp. La ora actuală, partea carosabilă, după ce a fost răscolită metru cu metru, a fost părăsită. Pe șantier sînt împrăștiate mari cantități de nisip, grămezi de pămînt, pietre, borduri și plăci de beton. Activitatea a început din primăvară și s-a desfășurat într-un ritm normal pînă la atacarea lucrărilor de fundație. Apoi, din luna mai, s-au ivit greutățile generate de I.C.A.B., I.D.E.B. și I.T.B., întreprinderi care execută aici diverse lucrări de instalații, montări de stîlpi etc., mult întîrziate față de grafic. Pentru aceste unități, graficul de lucru a devenit, pur și simplu, o formalitate. De ce ? Pentru că Direcția de drumuri și spații verzi nu a reușit încă să devină, în mod practic, coordonatorul principal al activității pe șantierele de reparații și modernizare a străzilor.

...Pe Splaiul Independenței, între Operă și podul Mihai Vodă, betonul proaspăt turnat era neprotejat și neacoperit cu nisip. Așa se explică faptul că se fisurează, își pierde ușor calitățile, devine poros, insuficient de omogen. „Argumentul" ce susține această afirmație îl găsim tot pe „Splai", pe o porțiune nu de mult terminată. Asfaltul turnat este acum spart, pentru a fi refăcut, deoarece lucrarea a fost respinsă la recepție, ca fiind de proastă calitate. În contul cui vor fi trecute pagubele, cine va suporta prejudiciile materiale ?

După cum rezultă din investigațiile noastre în municipiul Botoșani, și aici s-au obținut realizări importante în ce privește întreținerea și modernizarea străzilor. Dar raidul întreprins a scos la iveală faptul că multe din străzile sale sînt pline cu mormane de pămînt, covorul asfaltic este brăzdat de multe șanțuri, iar trotuarele prezintă denivelări la tot pasul. Căror motive se datoresc aceste „cicatrici" nedorite ? La consiliul popular municipal ni s-a vorbit despre două cauze mai importante: 1) lipsa unei sincronizări a lucrărilor de modernizare a străzilor cu cele de amplasare a elementelor subterane (cabluri electrice și de telecomunicații, conducte, canalizări etc.) ; 2) unitățile constructoare și beneficiare nu respectă termenele programate prin avizele de lucrări și nici calitatea lucrărilor. Cînd a venit vorba de stabilirea răspunderii pentru asemenea neajunsuri am asistat la o adevărată avalanșă de recunoașteri formale, de scuze și acuzații reciproce din partea unităților răspunzătoare. Conducerea Întreprinderii de gospodărie comunală din cadrul municipiului acuza pe constructor — Întreprinderea de drumuri și poduri — că nu respectă termenele și operațiile stabilite în autorizațiile de lucrări. Bunăoară, spărtura făcută în strada Cuza Vodă, pentru a pătrunde la șantierul hotelului turistic, stă neastupată de săptămîni în șir ; de asemenea, la șantierul centrului stomatologic, de pe strada Marchian, constructorul a făcut 3 spărturi în covorul asfaltic, deși în autorizație este prevăzută numai una singură. Ce ne spune, la rîndul său, constructorul ? Aruncă vina pe I.G.C.L., care tergiversează zile și săptămîni eliberarea unor avize, îndeosebi cînd este vorba de racordurile rețelelor de apă. Dar și unul și celălalt văd mai curînd paiul din ochiul altuia... Sînt numeroase cazurile cînd chiar I.G.C.L., în calitate de constructor, nu-și respectă obligațiile. În urma spărturilor pentru introducerea cablului electric pe strada Transilvaniei și în Piața 1907, deși I.G.G.L. a încasat banii de aproape doi ani de zile, nici pînă acum n-a executat lucrările de finisaj.

În vorbe, factorii de răspundere (constructor — I.G.C.L.) se declară impotriva oricărei acțiuni ce ar duce la mutilarea esteticii orașului. În fapt, însă, se lucrează în mod defectuos, contribuindu-se la apariția unor stări de lucruri anormale : în loc să se ia măsuri de înlăturare a lor, începe un adevărat duel al răspunderilor. Interlocutorii au apreciat că neajunsurile pot fi remediate numai printr-o coordonare unică pe plan local a acestor lucrări care se execută în rețeaua stradală a orașului. Ce-i drept, la Botoșani funcționează o comisie în acest scop. Dar — așa cum se afirmă și într-o decizie a Consiliului popular municipal Botoșani — numărul 21286/22 iulie a.c. — ea își desfășoară activitatea prin ținerea ședințelor lunare... (!) Comentariile sînt de prisos.

Lipsa de colaborare între factorii specializați în lucrări gospodărești a mai fost combătută și cu alte ocazii, dar stilul de lucru conform căruia „nu știe stînga ce face dreapta" continuă. De aceea, este cazul să amintim încă o dată că menținerea străzilor în stare bună este una din sarcinile principale ale consiliilor populare. Edilii orașelor trebuie să coordoneze judicios și competent activitatea de întreținere și modernizare a străzilor, pentru evitarea tergiversărilor, a lucrărilor de calitate necorespunzătoare, care prejudiciază statul și cetățenii.

Dumitru MINCULESCU
Ion MANEA

NOI EXCURSII PESTE HOTARE

Pentru perioada septembrie-decembrie. O.N.T. anunță noi excursii peste hotare, cuprinzînd itinerare turistice atractive în **R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară** și **U.R.S.S.**

Cu prilejul acestor excursii se vor vizita numeroase orașe și localități, renumite monumente istorice și de artă, muzee celebre, tîrguri și expoziții naționale și internaționale. De asemenea, în program sînt incluse vizionări de spectacole și întreceri sportive.

La cerere, pot fi organizate excursii pe itinerare dorite, cu programe speciale.

Locul (sau locurile) pentru excursia preferată se poate rezerva din timp prin oricare din agențiile O.N.T. din întreaga țară.

NOTE ● NOTE ● NOTE ● NOTE ● NOTE

Slănicul de Prahova, cum n-a fost el niciodată!

Aminteam în primăvară, în coloanele ziarului nostru, că la numai 100 kilometri de Capitală și la 44 kilometri de Ploiești se află un excelent izvor de sănătate — Slănicul de Prahova — ținut pe nedrept sub obroc. Ne întrebam : de ce apele sale tămăduitoare nu sînt valorificate, de ce Slănicul de Prahova nu este amenajat ca stațiune balneo-climaterică ? Întrebările noastre au avut ecou. Consiliul popular județean Prahova a repus această localitate în drepturile sale. Cu fondurile alocate, Întreprinderea stațiunilor balneo-climaterice din Sinaia a început în primele luni ale anului acesta intense lucrări pentru amenajarea celor trei lacuri saline, dotarea lor cu instalații de cură pentru băi calde cu apă minerală, de băi reci în lac, ungeri cu nămol și altele. La Baia Baciului și Baia Roșie s-au construit cabine, s-au amenajat plajele lăsate în paragină. În același timp, s-au asigurat un minim număr de locuri pentru cazarea celor veniți la tratament. Clădirile unde s-au instalat cele patru pavilioane, cu circa 120 de locuri, au fost reparate și dotate cu mobilier nou, modern. S-a deschis o pensiune care, împreună cu terasa și restaurantul cooperației de consum, asigură o masă bună vizitatorilor stațiunii.

Slănicul de Prahova a fost inaugurat ca stațiune balneo-climaterică abia luna trecută, dar faima ei veche începe să se restabilească. Pînă în prezent au sosit la tratament două serii de bolnavi. Stațiunea este vizitată acum de sute și sute de cetățeni. „Nu am mai văzut de mult atîta aglomerație în acest oraș, declară pensionarul Nicolae Istrătescu. Ce s-a întîmplat ?" — ne punea el întrebarea. Răspunsul îl putem da prin cîteva declarații luate de la oaspeții din cea de a doua serie aflați în Slănic. „Cînd am sosit aici, abia mă țineam pe picioare. Am un afurisit de reumatism articular. Doar de o săptămînă fac tratament și am și căpătat convingerea că am găsit leacul nimerit pentru boala mea". „Efectele pozitive ale apelor de aici le-am simțit încă din primele zile".

Dar am întîlnit mulți bucureșteni, ploieșteni, tîrgovișteni veniți la Slănic Prahova numai pentru a face o baie la strandul Baia Roșie și a admira monumente unice ale naturii, cum sînt, de pildă, Muntele de Sare sau Grota Miresei, să vadă impresionantele temple subterane, la 200 metri adîncime, cu frumoasele lor arabescuri încrustate în pereții salinelor.

Pentru că afluența de vizitatori este tot mai mare, gospodarii Slănicului s-au gîndit să așeze în locuri pitorești căsuțe turistice, să lărgească posibilitățile de deservire în alimentația publică prin amenajarea unei grădini de vară. Principalul este ca aceste inițiative să se traducă în fapt cît mai repede. Ar mai fi necesară și amenajarea a noi spații de parcare, căci numeroasele autoturisme care poposesc la Slănic stînjenesc, în prezent, circulația. De asemenea, este de așteptat ca organele cooperației de consum să doteze motelul, nu de mult construit, cu mobilier adecvat, să ia măsuri pentru o deservire promptă și la înălțimea exigențelor actuale. Inginerul Vasile Chivulescu, prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean Prahova, pe care l-am găsit în stațiune, ne-a asigurat că se vor depune în continuare noi eforturi, se vor aloca sume importante din fondul consiliului popular județean, pentru ca în cîțiva ani Slănicul de Prahova să-și poată oferi cu dărnicie darurile lui tămăduitoare și pentru ca vizitatorii să-i poată descoperi frumusețile.

C. CAPRARU
corespondentul „Scînteii"

Pentru cine?

Într-o tînără capitală de județ cum este Alexandria Teleormanului, problemele edilitar-gospodărești sînt multe și, de ce n-am spune-o, nu tocmai ușoare. Datorită creșterii numărului populației, comerțul, de exemplu, trebuie să facă față unor sarcini sporite în același sau aproape în același spațiu, pînă cînd va fi dat în exploatare un mare complex de magazine aflat în construcție. Tocmai de aceea ni se pare în total dezacord cu această situație „inițiativa" de a fi amenajat un bar de noapte în centrul orașului. Și nu pentru că acesta n-ar fi necesar, ci pentru că spațiul respectiv, pentru amenajarea căruia au fost cheltuiți bani grei, este un „bun" de care zilnic se folosesc cel mult 20—30 de consumatori. Aici, în afară de 3—4 sorturi de băuturi indigene, totul este străin. Pînă și țigările. Prețurile sînt așa de piperate, că de la inaugurarea localului nu-i trec pragul la o cafea sau la un coniac nici măcar cei care i-au semnat certificatul de naștere. În aceste condiții, nu-i de mirare că încasările nu depășesc costul chiriei și al luminii, ca să nu mai vorbim de salariile celor ce servesc, plictisiți de atîta ședere, pe rarii și neavizații clienți (care, a doua oară, pentru o cafea și un pepsi, preferă cofetăria).

Așa se face că, la numai cîteva luni de la deschidere, singurii clienți rămași credincioși barului din Alexandria sînt fluturii de noapte care roiesc în jurul lampadarelor. În rest, totul e gol.

Al. BRAD
corespondentul „Scînteii"

În piețele de legume și fructe

(Urmare din pag. I)

nici mai puțin decît 15 000 kg de roșii. Stau aici de 4—5 zile, nu mai știe nimeni cîte s-au transformat în bulion și cîte sînt pe cale să se transforme ! Și produsele vin continuu. În loc să ia calea pieței, să fie găsite de cumpărători din abundență la oricare oră a zilei, legumele sînt duse la depozit și puse acolo la... dospit.

Se mai întîmplă ca aprovizionarea piețelor să se facă „o dată și bine" : pentru o săptămînă întreagă! Am văzut la piața din Giurgiu cantități impresionante de legume complet degradate, victime ale sistemului de aprovizionare „en gros". După ce luptaseră zile în șir cu soarele, legumele au reacționat care cum au putut : vinetele (de care piețele multor orașe duc lipsă) se deshidrataseră, morcovii aduceau a iască, roșiile deveniseră pastă, iar zarzavatul era numai bun de atîțat cu el focul. Am schimbat păreri asupra acestei situații cu vînzătorii de la centrele nr. 3, 4, 5, 6, 7 etc.

— Ce faceți acum d-voastră cu această „marfă" ?

Am aflat de existența unui... „cimitir" de legume ! Am fost informați că marfa degradată, din cauza aprovizionării în salturi, se aruncă în rîpa de la Malul Roșu de pe malul Dunării (sau de-a dreptul în Dunăre — n.n.).

Consecințele : piața locală este „servită" cu veștejituri, alte orașe duc lipsă, iar comerțul cu legume înregistrează pierderi în valoare de zeci de milioane. La această situație duce și proasta repartizare a mărfurilor chiar în rețeaua de desfacere locală. Faptul se resimte mai cu seamă în orașele mari. De ani de zile legumele și fructele ajunse în Capitală sînt polarizate de cîteva piețe principale. Marile cartiere întemeiate recent — Balta Albă, Titan, Berceni, Drumul Taberei etc. — duc lipsă cronică și de piețe și de produse de sezon, în timp ce la Obor și Unirii, de pildă, mărfurile respective au o desfacere lentă. Organele locale promit mereu extinderea desfacerii pe tot perimetrul orașului, dar concret se întreprind prea puține măsuri.

Aprovizionarea în salturi, de ce urma cărcia cumpărătorii se aleg cu marfă de calitate inferioară, iar comerțul cu pierderi, se datorește și altor factori, între care principalii rămîn : lipsa de eșalonare a producției și, deci, a desfacerii, nerespectarea graficelor de furnizare și de preluare a mărfurilor, anomalii asupra cărora am mai atras atenția și în alte rînduri.

Piața de alimente nu mai este de mult un loc cu produse de tîrguială, unde fiecare producător cere pe marfă cît îi trece prin minte sau cît îl aranjează la pungă. Piața de alimente este un perimetru comercial organizat în care ar trebui să domnească corectitudinea. Punctele de desfacere I.L.F., Gostat și intercooperatiste au obligația să vîndă la prețuri oficiale, iar producătorii particulari la prețurile indicate zilnic de mercuriale. Iată însă că, ajuns în piață, cumpărătorul constată uneori tocmai contrariul. Mercurialele sînt în mare parte „plantate" în perimetrul pieței de„ florile mărului. Nimeni nu le mai completează. La Giurgiu, de pildă, mercurialul îndemna la... speculă ! Pe panou, prețul la struguri, stabilit pentru ...săptămîna trecută, indica 5 lei kg, iar în piață se vindea curent cu 3 lei. La alte produse — la fel. Mercurialul din piața Cîmpinei indica un preț, iar „negustorii" încasau altul. Am văzut aproape peste tot niște roșii — nu mai mari ca nuca prost dezvoltată — pe care se pretindea 1,70 lei la kg, în timp ce prețul oficial e de 1,25 lei. Ce spun administratorii piețelor ? Că vînzătorii nu-i prea ascultă ! Trebuie înțeles o dată pentru totdeauna că pentru vînzători — particulari sau din rețeaua comercială organizată — prețurile stabilite prin mercuriale nu sînt prețuri consultative, ci obligatorii. Administratorii piețelor, inspecția comercială și alte organe de control dispun de o pîrghie eficace pentru a pune ordine : sancțiunea materială. Jocul prețurilor este însă în bună măsură facilitat și de unele anomalii în fixarea lor. Comisiile locale pentru prețuri stabilesc automat, pe etape (lungi de cîte 4 zile, dar care practic se prelungesc la 15 zile fiecare !), plafoane fixe — indiferent de cantitatea de marfă existentă în acea perioadă pe piață. Cei mai competenți reprezentanți ai I.L.F. socotesc că acest mod de a proceda este cel puțin impropriu. Și iată de ce : pe piață vin o mulțime de producători, iar cantitățile pe care ei le aduc acolo sînt de regulă imprevizibile. Mai ales vara, avem de-a face cu o adevărată explozie de produse. Iată însă că prețul, în loc să scadă, se menține, ca și cînd piața ar fi aprovizionată cu trufandale. Urmarea : **o mare parte dintre produse se degradează și, în loc să se încaseze pe ele ceva mai puțin decît a fost, arbitrar, stabilit, nu se încasează nimic.** Am văzut la Cîmpina cantități considerabile de varză înnegrită, dar cu prețul destul de ridicat. Același lucru se petrecea la Giurgiu cu tomatele, vinetele, castraveții, pepenii, zarzavatul. Ce rațiune are șablonizarea prețurilor în condițiile abundenței de marfă ? Directorii I.L.F. cu care am discutat propuneau o mai mare mobilitate în această direcție, stabilirea operativă a prețurilor, nu în funcție de „etapă", ci de cantitatea și calitatea mărfii. În mod cert s-ar evita pierderile, cumpărătorii ar fi mai mulțumiți, iar marfa ar fi mereu proaspătă.

În piața alimentară — mai e nevoie s-o spunem ? — trebuie să existe cea mai exemplară ordine și curățenie. Cu atît mai mult cu cît produsele pe care le oferă miilor de cumpărători sînt dintre cele mai sensibile la... igienă. Ei bine, ceea ce ne-a surprins neplăcut în multe piețe (Coșbuc, Giurgiului, Piscului, Pantelimon, Chibrit etc., etc.) este ordinea cu care se face... dezordine. Sînt piețe, un exemplu — Colentina, prin care organele de control nu trec cu lunile. Piețele sînt pline de tot felul de lăzi, butoaie, ziare și pungi aruncate pe jos, coji de pepeni și alte resturi de produse. Dezordinea se întinde pînă și asupra rafturilor pe care sînt expuse produsele. Așa arăta, de pildă, duminică una din cele mai mari piețe ale Capitalei — Unirii. Nu intenționăm, firește, să facem o descriere amplă, naturalistă, a tuturor aspectelor neigienice pe care le-am întîlnit în piețe. Ne vom opri ceva mai mult asupra cauzelor care generează această situație. De vină este, fără nici o îndoială, actuala organizare a piețelor. Într-adevăr, nici n-ai crede, dar piața nu are încă o unitate sanitară. Intercooperatiștii au astfel regulile lor de igienă, I.L.F. altele, iar Gostatul le are pe ale lui. Fiecare întreține starea de curățenie după cum crede de cuviință. Iar Inspecția comercială și cea sanitară au parcă angajament solemn să nu se obosească pentru a aduce toată piața la același numitor. S-a cerut în nenumărate rînduri ca toți comercianții din piețe să se supună aceloraşi reguli comerciale, ca administrația lor să răspundă, ea singură, de întregul complex de unități, dar, în ciuda avantajelor, nu s-a întreprins nimic. De ce ?

Subliniind din nou aspectele pozitive în ce privește volumul sporit al produselor legumicole destinate aprovizionării și considerîndu-le drept semne certe că I.L.F. începe să se debaraseze de practicile anacronice cunoscute, supunem în același timp atenției organismelor de resort anomaliile relatate, cu convingerea că vor fi luate neîntîrziat măsurile ce se impun.

În Piața Amzei au sosit legumele proaspete...

Magazinul de legume și fructe nr. 108 (unul dintre cele mai mari din Capitală). Abundență de marfă, sortiment variat, serviciu acceptabil

Fotografii : M. Andreescu

HANUL „BUCURA" ȘI-A FĂCUT DIN NUME — RENUME

Amplasat în orașul Hațeg, hanul turistic „Bucura" dispune de 58 locuri de cazare în camere cu 2 și 3 paturi de confort categoria I B (cu dușuri și lavoare în camere). Aici se pot servi cele mai gustoase preparate speciale bucătăriei locale. Apropierea hanului „Bucura" de ruinele cetății Sarmisegetuza și de rezervația de zimbri face să-i crească atractivitatea, iar serviciul ireproșabil de aici i-a făcut din nume un binemeritat renume, totdeauna „bucuros de oaspeți".

Un nou hotel la Cîmpina

Cîmpina, punct înscris pe itinerarul multora dintre turiștii care traversează Valea Prahovei, s-a făcut remarcată în anii actualului cincinal prin importante transformări de ordin edilitar. În această localitate, unde se păstrează ca muzee casele în care au trăit pictorul N. Grigorescu și Iulia Hașdeu, întîlnești astăzi, alături de vile cochete, blocuri cu 10 și 11 etaje, o casă de cultură, complexe comerciale, străzi asfaltate și o modernă gară. Zilele acestea au fost date în folosință mai multe blocuri, formînd un nou cartier la extremitatea dinspre Ploiești a localității. În același timp, în centrul orașului a fost inaugurat un modern hotel turistic, cu 120 de locuri.

pagina economică

FERMELE DE PRODUCȚIE DIN COOPERATIVELE AGRICOLE

După șase luni de la creare demonstrează:

• ORGANIZAREA E MAI BUNĂ
• MUNCA MAI ECONOMICĂ

Dar cadrul nou, favorabil unei activități pline de inițiativă, nu este peste tot bine folosit

În ansamblul măsurilor luate de conducerea partidului privind perfecționarea organizării producției și a muncii în cooperativele agricole un loc important îl ocupă crearea fermelor de producție cu gestiune economică internă. În organizarea lor s-a ținut seama de experiența bună a întreprinderilor agricole de stat în această direcție. Ferma își desfășoară activitatea pe principii noi: concentrarea și specializarea producției, delimitarea și stabilitatea teritorială, asigurarea și permanentizarea mijloacelor de producție, plan propriu de venituri și cheltuieli care este defalcat din planul cooperativei, introducerea gestiunii economice interne. Pe baza hotărîrii plenarei Consiliului Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție din decembrie 1969 au fost constituite 3194 ferme, din care 1 876 zootehnice, 1 143 hortiviticole iar restul în alte ramuri de producție vegetală.

În urma delimitării și permanentizării teritoriului atribuit, a efectivelor de animale, construcțiilor și utilajelor, ca urmare a întocmirii unor planuri de producție fundamentate s-au creat premisele desfășurării unei activități cu rezultate economice superioare. Acest cadru organizatoric nou a permis specialiștilor agricoli să ia măsuri pentru organizarea procesului de producție, folosirea rațională a mijloacelor de lucru, să îndrume pe cooperatori și să-i controleze în ce privește executarea lucrărilor agricole.

În cele mai multe locuri, prin grija consiliilor de conducere, fermelor din producția vegetală li s-au atribuit suprafețele de teren necesare, atelaje, mașini agricole, iar celor zootehnice — efective de animale, construcții, adăposturi, instalații, spații pentru depozitarea furajelor, suprafața de teren necesară producerii furajelor verzi ca și mijloace pentru recoltarea acestora. La cooperativa agricolă din Bărcănești, județul Prahova, de exemplu, a fost creată o fermă zootehnică specializată în creșterea și îngrășarea taurinelor. Ce argumente au pledat în favoarea ei? „Încă din 1967 am început să ne ocupăm de creșterea și îngrășarea taurinelor — ne spunea tov. *Ioniță Pricopie*, președintele cooperativei. În jurul nostru sînt foarte multe ferme de vaci cu lapte. Vișeii din unitățile respective nu erau crescuți și valorificați corespunzător. Ne-am zis: de ce să nu-i luăm noi, să-i creștem și să-i îngrășăm? Acesta a fost primul argument în favoarea creării fermei. Al doilea — avem furaje pe care le putem folosi cel mai bine dacă le dăm în hrana bovinelor puse la îngrășat".

Nivelul cheltuielilor, dotarea tehnică materială, ca și volumul și valoarea producției sînt rezultatul unor calcule economice precise. Ferma are în plan să obțină în acest an 429,8 tone carne. Pentru realizarea producției i s-a repartizat o suprafață de teren necesară asigurării furajelor. De asemenea, ferma dispunea de 6 grajduri cu capacitate totală de 1 000 capete tineret taurin, o magazie, două mori cu ciocane, un amestecător, două tocători pentru silozul, 5 căruțe cu 10 cai. Pentru îngrijirea animalelor lucrează 30 de cooperatori, la care se adaugă echipa de deservire formată din 12 oameni, între care și conducătorii celor 5 atelaje. Față de efectivul mare de animale care există, numărul de oameni care lucrează în acest sector este relativ mic. Un îngrijitor are în primire 35 de capete tineret taurin și trebuie să asigure, printr-o bună îngrijire și furajare, creșterea zilnică în greutate cu 0,700 kg a fiecărui animal. În felul acesta, cu o cantitate redusă de muncă manuală, se obțin cantități mari de produse.

Peste tot unde consiliile de conducere au fost sprijinite de către direcțiile agricole și uniunile cooperatiste la introducerea noilor principii de organizare a producției și a muncii, au fost constituite ferme închegate, cu un profil bine determinat, avînd și baza materială necesară realizării producției planificate. La Scurtești, județul Buzău, a fost organizată o fermă legumicolă. Ea are 175 hectare grădină, 2 hectare culturi protejate în solarii și 7 hectare în tunele din folii de polietilenă. La elaborarea planului de producție s-a avut în vedere stabilirea unui număr optim de specii legumicole care să dea posibilitatea fermei să se specializeze. Stabilirea unui profil adecvat, conjugat cu măsuri pentru organizarea producției și a muncii, asigură, de la bun început, condiții pentru creșterea producției și a productivității muncii, reducerea consumului de muncă vie pe unitate de suprafață și mai ales pe unitate de produs. Planul fermei prevede obținerea unei producții evaluate la 4 766 000 lei. Ca bază materială, ferma dispune de 18 600 mp răsadnițe, 7 motopompe pentru irigat, 24 atelaje inventar mărunt și magazii pentru sortarea produselor. Prin secția de mecanizare a I.M.A. Poșta Cîlnău, ferma are la dispoziție 3 tractoare U-650 cu tot setul de mașini, ceea ce face cu putință mecanizarea unei părți însemnate din lucrările în legumicultură. Cei 520 cooperatori care lucrează aici au fost constituiți în 10 echipe, fiecare din ele avînd în medie 40—60 oameni. Studiind dotarea tehnică a acestei ferme, ca și numărul de cooperatori care i-a fost repartizat, rezultă că ea corespunde necesităților, permițînd desfășurarea normală a procesului de producție.

Cu ocazia anchetei noastre, ca și din analizele efectuate de specialiști din Ministerul Agriculturii și Silviculturii, a reieșit că, în unele locuri, principiile stabilite în legătură cu organizarea fermelor nu au fost aplicate corect.

Așezarea pe baze noi, științifice a activității fermelor presupune, așa cum s-a mai arătat, asigurarea bazei materiale necesare desfășurării în cele mai bune condiții a procesului de producție. În unele cooperative agricole nu s-a înțeles că nu-i vorba de o schimbare a firmei, ci de organizarea din temelii a sectorului respectiv, asigurîndu-i în primul rînd, pe bază de calcule exacte, baza materială. La cooperativa agricolă din comuna Țifești, județul Vrancea, se pare că ferma a fost creată doar ca membrii consiliului de conducere să scape de povara zootehniei lăsînd această activitate grea pe seama șefului de fermă. Aici, este adevărat, există construcții zootehnice necesare adăpostirii celor aproape 600 vaci cîte are ferma. Dar nu s-au asigurat furajele necesare. În primăvară vițele primeau numai rația de întreținere, ceea ce explică de ce se obținea numai 1,5 litri lapte pe zi de fiecare vacă furajată. Nici pentru anul ce vine, consiliul de conducere nu s-a îngrijit de asigurarea unor cantități îndestulătoare de furaje. Pe cele 228 hectare de teren rezervate furajelor recolta de masă verde la hectar este mică. Din lipsă de sămînță nu s-au putut realiza nici suprafețele prevăzute a se cultiva cu lucernă. „Producția zootehnică ar putea crește prin sporirea producției de furaje — spunea Nicolae Băilă, șeful fermei. Dar în unitățile cu profil viticol, cum este a noastră, zootehnia este privită ca un copil vitreg. După unii membri ai consiliului de conducere ar trebui creată o rasă de vaci care să dea producție mare, dar să nu mănince nimic. Am adus de la Livada, județul Satu-Mare, vaci cu o producție de 16 litri lapte pe zi, ca la noi să ajungă să dea 4 litri. De altfel, anul trecut producția de lapte a fost, în medie, de numai 1 100 litri de fiecare vacă". În cazul cooperativei agricole din Țifești numai crearea fermei nu a putut rezolva problemele mai vechi care frînau dezvoltarea acestui sector. Se impunea ca, o dată cu acest cadru organizatoric nou să se asigure și baza materială necesară desfășurării în bune condiții a activității fermei.

Pentru realizarea dezideratului care a stat la baza creării fermelor — obținerea unor producții mari, cu cheltuieli cît mai reduse — este necesar să se asigure mijloacele materiale care să contribuie la realizarea planului de producție și financiar. De aceea, consiliile de conducere trebuie să asigure fermelor pe lîngă suprafața de teren sau animalele de producție și mijloacele necesare realizării celor prevăzute în plan. Acestea să fie luate în primire de către șeful și economistul fermei și împreună cu membrii acestei formații de lucru să răspundă de folosirea lor eficientă.

Pentru a respecta principiul gestiunii economice interne este necesar ca ferma să desfășoare o activitate rentabilă. De aceea, încă de la începutul anului, ținîndu-se seama de profilul fermei și tehnologia aplicată, au fost întocmite devize amănunțite pentru fiecare cultură sau categorie de animale. La Bărcănești, de exemplu, ferma dispunea la înființare de 968 capete tineret taurin la îngrășat. Conform planului în acest an urmează să se obțină 429,8 tone carne, iar din valorificarea produselor să se încaseze 2 400 000 lei. Aici au fost detaliate toate cheltuielile necesare realizării producției: furaje — 1 262 000 lei, medicamente de uz veterinar — 31 000 lei, alte cheltuieli — 34 100 lei, iar valoarea normelor convenționale reprezintă 1 022 000 lei. În aceste limite șeful de fermă trebuie să se încadreze cu exactitate. Tot așa arată și planul fermei legumicole a cooperativei agricole din Scurtești-Buzău. S-a realizat astfel un echilibru corespunzător între venituri și cheltuieli, după cum rezultă din următorul tabel:

Venituri	4 766 000 lei
Cheltuieli	2 958 000 lei
Venit net:	1 808 000 lei

În ansamblul cheltuielilor de producție, un loc important îl ocupă cele destinate forței de muncă, respectiv contravaloarea normelor stabilite pe baza devizelor de lucrări. De aceea capătă o deosebită însemnătate organizarea temeinică a muncii. Avîndu-se în vedere posibilitățile mari de creștere a productivității muncii în agricultură, numărul brațelor de muncă permanente atribuit fermelor de către consiliile de conducere este inferior celui necesar pentru întreg anul. În perioadele de vîrf, fermele sînt sprijinite cu forța de muncă sezonieră devenită disponibilă în alte ferme sau sectoare de activitate ale cooperativei. În asemenea condiții se cere ca șeful de fermă, ajutoarele sale, consiliul de conducere al cooperativei agricole să se preocupe îndeaproape de organizarea muncii și de ținerea unei evidențe clare.

Am urmărit această problemă la ferma vitipomicolă a cooperativei agricole din Păulești, județul Prahova, care are un profil de producție mai omogen — 346 hectare teren, din care 46 hectare vii pe rod, 81 hectare plantații viticole tinere, iar restul sînt livezi de pomi. Pentru realizarea producției planificate, a cărei valoare a fost stabilită la 1 220 000 lei, pe lîngă cheltuielile materiale s-a prevăzut și consumul de forță de muncă, care însumează 19 531 norme convenționale, cu o valoare totală de 527 337 lei. Pe grafice atîrnate pe pereți poți constata nu numai ce producții urmează să obțină ferma la diferite produse, ci și consumul de forță de muncă. Pe un asemenea grafic, șeful de fermă, ing. Gh. Sîrbulescu, a stabilit consumul lunar de norme pe un cooperator: ianuarie — 10 norme; februarie — 15, martie — 45, aprilie — 45, mai — 45, iunie — 55, iulie — 20, august — 20, septembrie — 19, octombrie — 60, noiembrie — 30, decembrie — 10.

Pe lîngă stabilirea corectă a necesarului de forță de muncă și utilizarea rațională a muncii cooperatorilor este esențial să se urmărească îndeaproape cît lucrează fiecare cooperator, pentru a se putea face o retribuire echitabilă a muncii depuse de el. La cooperativa agricolă din Păulești, economistul Maria Dinescu subliniia că datorită ajutorului primit din partea specialiștilor de la Ministerul Agriculturii și Silviculturii, a putut fi pusă la punct o evidență simplă și clară a tot ceea ce lucrează fiecare cooperator. Fiecare din cei trei șefi de echipă din cadrul fermei are cîte un caiet în care sînt trecute numele oamenilor, volumul lucrărilor executate și cîte ore muncește în fiecare zi. Șeful de fermă vizează cele trecute în caiet de șefii de echipă. După aceea se întocmesc fișele individuale în care se trece norma fizică și transformată în normă convențională cu valoarea ei. La fiecare 15 zile, cooperatorul le semnează. Cifrele sînt trecute în „fișa pentru evidența muncii și a decontărilor cu membrii cooperatori". Aici este prevăzută valoarea retribuirii chenzinal și cumulate, de la începutul anului, zilele lucrate și normele convenționale realizate. Tot aici se operează și avansurile pe care le iau cooperatorii, încît ei știu, în orice moment, cîte norme convenționale au realizat și ce li se cuvine ca retribuire în bani și natură.

Sînt ferme în care nu se acordă atenția cuvenită reducerii cheltuielilor de producție. Dintr-o analiză efectuată de Ministerul Agriculturii și Silviculturii a reieșit că, în unele cooperative agricole din județele Argeș, Brăila, Tulcea, Satu-Mare, au fost încadrați numeroși ajutori de șefi de fermă, munca lor rezumîndu-se la executarea unor lucrări întîmplătoare sau, pur și simplu, îi dublează pe șefii fermelor De asemenea, în unele cazuri, deși au fost întocmite devize de lucrări, acestea nu sînt respectate, cheltuindu-se mai multe norme decît era prevăzut și față de ceea ce era necesar. În asemenea cazuri, cheltuielile de producție cresc, afectînd dezvoltarea cooperativei și veniturile cooperatorilor. De aceea șeful de fermă trebuie să acorde cea mai mare atenție organizării producției și a muncii, să urmărească permanent buna folosire a mijloacelor mecanice și a forței de muncă, iar periodic, împreună cu economistul fermei și în adunarea generală, să analizeze mersul activității de producție și economice. Prin utilizarea deplină a bazei tehnico-materiale cu care a fost dotată ferma și a forței de muncă de care dispune vor fi obținute producții mari, cu cheltuieli reduse și productivitate ridicată.

Faptul că în activitatea unor ferme agricole sînt neajunsuri de felul celor semnalate se datorește și lipsei de îndrumare din partea direcțiilor agricole județene. Tot din analiza efectuată de Ministerul Agriculturii și Silviculturii a reieșit că în județele Harghita, Maramureș și Mureș direcțiile agricole nu s-au ocupat de îndrumarea cooperativelor agricole în ce privește organizarea activității în ferme.

Pentru ca ferma să poată desfășura o activitate cu bune rezultate se cere ca experiența bună care a fost acumulată pînă în prezent în această direcție să fie popularizată în vederea generalizării a tot ce este valoros și util. Activitatea fermelor fiind la început, trebuie găsite căi prin care rezultatele bune să devină accesibile tuturor șefilor de fermă și, în egală măsură, să se combată ceea ce s-a dovedit a nu fi eficient. Procedîndu-se în felul acesta, fermele de producție cu gestiune economică internă vor contribui în măsură din ce în ce mai mare la realizarea obiectivului pentru care au fost create: creșterea producției agricole vegetale și animale, element hotărîtor al îmbunătățirii continue a vieții țăranilor cooperatori și al sporirii aportului agriculturii cooperatiste la aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, a industriei cu materii prime, la dezvoltarea întregii economii naționale.

Ion HERȚEG

Materialele de construcții

(Urmare din pag. I)

nerizării materialelor de construcții. Pe baza studiilor întocmite de INCERC, s-a stabilit de comun acord cu Ministerul Industriei Materialelor de Construcții un plan concret de măsuri pentru generalizarea rapidă în fabricile producătoare și pe șantierele noastre de construcții-montaj a acestor metode moderne de ambalat, transport și depozitat. Pentru cărămidă, de exemplu, se va introduce foarte curînd paletizarea, începînd cu fabricile de la Iași și Urziceni care aprovizionează constructorii din zone (Întreprinderea 4 construcții Iași, Trustul 1 construcții București, Întreprinderea de construcții-montaj București etc.). Diferențiat s-a abordat studiul privind problemele de paletizare pentru fabricile cu cuptoare tip Hoffman sau cuptoare tunel, cît și în funcție de modalitatea de transport (auto și feroviar). Desigur, și pentru alte materiale (plăcile de azbociment, betonul celular autoclavizat, vata minerală și produsele din vată etc.) se caută modalități de paletizare și containerizare.

Din analizele întreprinse, am ajuns la concluzia că economii mari se pot obține și prin reducerea coeficienților de perisabilitate la toate materialele de construcții. În acest sens, au fost elaborate propuneri de diminuare a actualilor coeficienți de perisabilitate, coeficienți care urmează a fi utilizați pentru întreaga ramură de construcții-montaj. În urma reverificărilor făcute pe șantiere, s-a conturat clar că indicele de perisabilitate la cimentul ambalat în saci poate fi mai mic cu 20 la sută decît cel în vigoare, la prefabricate cu 16 la sută, la tuburi de beton cu 25 la sută, la nisip cu 10 la sută, la geamuri cu 20 la sută, la plăci de faianță cu 30 la sută, la cărămidă ceramică normală cu 12 la sută, la produse chimice (acid azotic, acid sulfuric) cu 25 la sută. Raportate la fondul de materiale folosit în acest an de unitățile Ministerului Construcțiilor Industriale, aceste reduceri echivalează cu o economie de 2 000 de tone ciment, 250 mc prefabricate din beton armat, 0,5 km de tuburi premo, 74 000 mp materiale hidroizolatoare etc. Aceste propuneri de reducere a coeficienților de pierderi admise au fost avizate și au intrat în vigoare de la data de 1 august a.c. Concomitent, au fost elaborate propuneri pentru reducerea, în continuare, în perioada 1971—1975 a indicilor de perisabilitate. Astfel, la ciment socotim că este pe deplin posibil ca în următorii cinci ani să diminuăm cota pierderilor admise cu 25 la sută; tot cu atît se preconizează reducerea pierderilor la cărămizi, plăci de azbociment, geamuri, țigle ceramice; la plăcile de faianță și prefabricatele din beton armat am prevăzut o reducere cu 20 la sută.

Există suficiente temeiuri să credem că aceste niveluri trebuie socotite minimale. Recenta Lege privind gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, organizarea și funcționarea controlului financiar adaugă ansamblului de măsuri luate pînă în prezent o reglementare pe baze noi a sarcinilor și răspunderilor în domeniul gospodăririi și controlului, elemente de primordială importanță în ridicarea la un nivel și mai înalt a eficienței economice în toate compartimentele activității unităților noastre. Controlul sistematic ce va trebui efectuat în virtutea noii legi, ca și răspunderile ce revin conducătorilor de întreprinderi în domeniul gospodăririi mijloacelor materiale și bănești îi va determina pe aceștia și pe colaboratorii lor să urmărească cu atenție sporită rezultatele activității pe care o coordonează și de soarta căreia răspund.

Convingerea noastră este că buna gospodărire a materialelor va fi influențată radical și de măsurile preconizate pentru îmbunătățirea organizării aprovizionării șantierelor. Prin studiul întocmit pentru unitățile ministerului nostru, se propune înființarea unor întreprinderi de aprovizionare zonale care vor prelua activitatea de aprovizionare ce cade în momentul de față în sarcina constructorilor, cît și depozitele de pe principalele platforme industriale. Aceste noi unități vor avea ca obiect de activitate atît depozitarea cît mai judicioasă a materialelor de construcții și instalații, cît și redistribuirea operativă a stocurilor de materiale; ele vor funcționa pe principiul gestiunii economice proprii.

Pentru a exista un îndreptar util atît pentru șantierele noastre, cît și pentru cele ale altor ministere care au organizații de construcții, este în curs de editare un volum de instrucțiuni avînd ca temă recepția, manipularea, depozitarea și transportul materialelor de construcții. Lucrarea va prezenta legislația în vigoare privitoare la aceste probleme, modul de ambalare, manipulare, depozitare și conservare în depozitele întreprinderilor și șantierelor. O asemenea lucrare este de mare folos gestionarilor de materiale, cadrelor de conducere de pe șantiere, cît și organelor de control.

O parte dintre aceste măsuri la care m-am referit vor fi aplicate în cursul lunilor următoare, efectele lor urmînd a se constata atunci. Sarcinile mobilizatoare care revin unităților noastre în domeniul economisirii materialelor, sarcini care au sporit ulterior, în urma calamităților abătute asupra unei mari părți din teritoriul țării — întrucît refacerea unităților economice și a locuințelor distruse ori avariate a necesitat și necesită mari cantități de materiale de construcții — au impus intervenția continuă din partea conducerilor unităților de construcții-montaj din toate sectoarele de activitate, și mai ales în acelea care condiționează reușita acțiunii de economisire. În acest sens, conducerea ministerului a emis, la sfîrșitul lunii mai a.c., un ordin prin care au fost indicate o seamă de măsuri cu caracter prioritar ce trebuie să fie avute în vedere de întreprinderile de construcții-montaj, pentru raționalizarea consumului de material lemnos, de carburanți și lubrifianți și pentru dirijarea cu prioritate a materialelor deficitare la lucrările cu termen de punere în funcțiune în acest an și, în mod deosebit, în trimestrele II și III.

Există, deci, toate posibilități ca prin diminuarea consumului de materiale, prin gospodărirea lor cît mai judicioasă, să se influențeze favorabil reducerea costului lucrărilor de construcții-montaj. Aceasta este una din căile principale de îmbunătățire a rezultatelor activității economice a organizațiilor de construcții și, implicit, de creștere a eficienței economice a investițiilor.

În cinstea marii sărbători

JUDEȚUL SATU-MARE RAPORTEAZĂ

(Urmare din pag. I)

mobilizat și mai mult energiile în activitatea neobosită de traducere în viață a programului înfloririi multilaterale a patriei dragi.

În anii acestui cincinal, politica profund științifică a partidului nostru a determinat o puternică dezvoltare economică a județului Satu-Mare, pe temelia marilor înfăptuiri ale țării întregi, inspirate de hotărîrile Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

Potențialul industriei a crescut în toate ramurile reprezentate în județ. Pe baza măsurilor de organizare superioară a producției și a muncii și prin utilizarea tot mai eficientă a capacităților de producție, a priceperii și hărniciei muncitorilor, maiștrilor, inginerilor și tehnicienilor din întreprinderi au fost valorificate mai bine rezervele de producție existente, au fost gospodărite mai judicios mijloacele materiale și bănești puse la dispoziția întreprinderilor.

Zestrea industriei județului a crescut, prin dezvoltarea și reutilarea unui mare număr de întreprinderi, precum și prin punerea în funcțiune a unităților noi, moderne, cum sînt Fabrica de mobilă, Țesătoria de cînepă și în de la Negrești—Oaș, balastiera de la Apa.

În perioada 1966—1970, producția industrială globală a județului înregistrează un ritm mediu anual de creștere de 11,9 la sută, față de 8,9 la sută planificat. Se asigură astfel ca producția globală a anului 1938 să se realizeze la nivelul acestui an în 4,5 zile.

O contribuție deosebită la înfăptuirea sarcinilor actualului cincinal au adus unitățile aparținînd grupului de uzine constructoare de mașini Satu-Mare, Combinatului de exploatare și industrializare a lemnului și Combinatului textil.

În ultimii cinci ani, Uzina „Unio" a realizat noi produse cu performanțe tehnico-economice la nivel mondial, cum sînt mașina de încărcat mincreu pe pneuri cu siloz, cele trei tipuri de locomotive de mină, screpere, benzi transportoare și alte produse. Noile tipuri de mașini de gătit fabricate la Întreprinderea „1 Septembrie" au un înalt randament termic, ceea ce face să fie mult căutate pe piața internă și externă. Peste 70 la sută din producția realizată la C.E.I.L. este destinată exportului, iar confecțiile executate de Fabrica „Mondiala" sînt solicitate în peste 30 de țări.

Oamenii muncii din industria județului au depus și depun eforturi deosebit de susținute pentru îndeplinirea indicațiilor recentei plenare a C.C. al P.C.R., în vederea recuperării grabnice a pierderilor cauzate de grava calamitate naturală din mai și iunie a.c. Muncind neobosit mult peste orele de program, colectivele din întreprinderi au asigurat repunerea în funcțiune a capacităților afectate, au recuperat o mare parte din pierderi și sînt ferm hotărîte să îndeplinească integral planul și angajamentele asumate pentru anul 1970. În acest fel, peste prevederile cincinalului vor fi realizate produse în valoare de aproape 1,3 miliarde lei.

Profund recunoscători pentru sprijinul multilateral acordat județului în lichidarea cît mai grabnică a urmărilor inundațiilor și pentru continua creștere cantitativă și calitativă a potențialului economiei județului, locuitorii plăiurilor sătmărene își afirmă încă o dată hotărîrea ca, strînși uniți în jurul partidului, a Comitetului Central în frunte cu dumneavoastră, iubite tovarășe Ceaușescu, să nu precupețească nici un efort pentru a-și aduce o tot mai mare contribuție la munca și lupta întregului popor pusă în slujba făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru fericirea și prosperitatea scumpei noastre patrii.

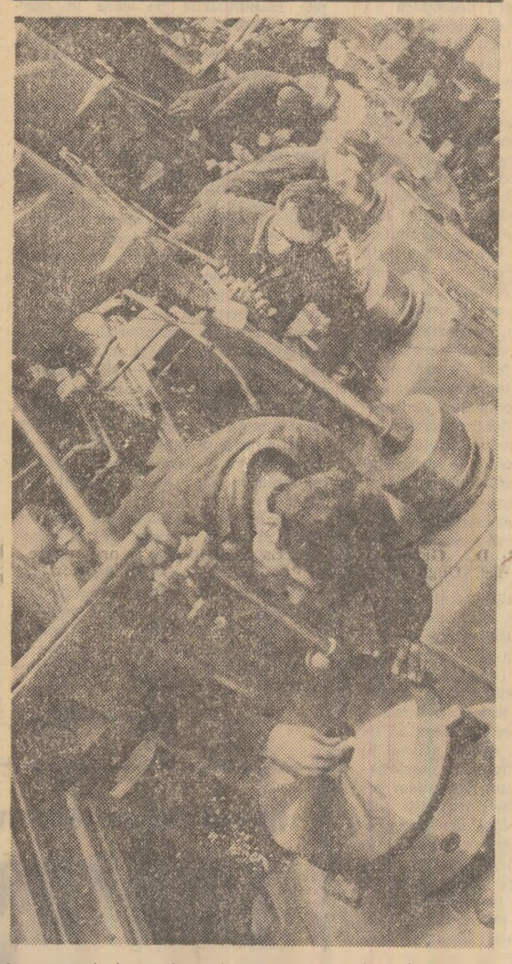

În sectorul de prelucrări mecanice al uzinei de piese de schimb pentru utilaj chimic din Găești

★

DEVA (corespondentul „Scînteii"). — **Numeroase colective din întreprinderile județului Hunedoara raportează îndeplinirea înainte de termen a planului de producție din actualul cincinal. Printre primii care au obținut acest succes de prestigiu se află chimiștii de la Orăștie, muncitorii, inginerii și tehnicienii de la Întreprinderea de materiale de construcții Bircea, de la fabrica de produse refractare Baru Mare și Întreprinderea poligrafică Deva.**

Rezultatele de pînă acum dau posibilitatea colectivelor din cele 4 întreprinderi amintite ca pînă la sfîrșitul anului 1970 să realizeze o producție globală suplimentară în valoare de peste 240 milioane lei.

★

PIATRA NEAMȚ (corespondentul „Scînteii"). **7 mari întreprinderi industriale din județul Neamț, printre care „I. M. Ceahlău", Întreprinderea de prefabricate din Roman și Combinatul de industrializare și exploatare a lemnului, și-au îndeplinit sarcinile de producție ce le revin pe întregul cincinal. De menționat că în economia județului Neamț s-au înregistrat, în anul 1970, cele mai mari depășiri ale planului de producție din anii cincinalului ajungîndu-se la o producție globală industrială lunară de 550 milioane lei. Pînă la sfîrșitul anului, numai în cele 7 întreprinderi care și-au îndeplinit sarcinile cincinalului, se va realiza un surplus de producție de aproape 1,4 miliarde lei. Se apreciază că pînă în ziua de 23 August toate întreprinderile din ramurile industriei lemnului, construcției de mașini, industriei ușoare și industriei locale își vor realiza și depăși sarcinile de plan ce le revin în actualul plan cincinal.**

★

RM. VÎLCEA (corespondentul „Scînteii"). **Colectivul Întreprinderii miniere Rm. Vîlcea și-a îndeplinit sarcinile de plan din actualul cincinal, obținînd o depășire la producția globală de peste 4 milioane lei. În acest an, creșteri importante s-au realizat la calcar — 9 866 tone și sare în soluție — 5 796 tone peste plan. În viitorul plan cincinal, Întreprinderea minieră Rm. Vîlcea își va spori producția de trei ori față de nivelul anului curent. Deschiderea noilor trepte de exploatare în sectorul Bistrița va duce la creșterea producției de calcar în 1975 cu peste 930 000 tone, iar la Ocnița, prin punerea în funcțiune a noului cimp de sonde, exploatarea sării în soluție va spori cu 1 200 000 tone.**

★

VASLUI (corespondentul „Scînteii"). **Cinci întreprinderi din județul Vaslui, printre care Fabrica de ulei și Fabrica de confecții din Bîrlad, au raportat îndeplinirea și depășirea planului cincinal cu 5 luni înainte de termen. Ele au realizat, peste prevederile cincinalului, o producție globală în valoare de 228 milioane de lei. Pînă la sfîrșitul anului, unitățile respective vor mai realiza o producție globală de 100 milioane lei.**

★

ALBA (corespondentul „Scînteii") — **Colectivul Întreprinderii metalurgice din Aiud și-a îndeplinit și depășit sarcinile actualului plan cincinal, realizînd de la 1 ianuarie 1966 și pînă în prezent o producție globală suplimentară în valoare de 60 milioane lei. Au fost produse peste plan, în această perioadă, circa 7 900 tone oțel electric și 2 700 tone utilaje tehnologice pentru industria metalurgică.**

INGINERII DIN C. A. P. ȘI ÎNSUȘESC TEHNOLOGIILE MODERNE

În sala mare a Palatului Republicii Socialiste România, au început marți dimineața lucrările Consfătuirii de lucru a inginerilor-șefi din cooperativele agricole de producție, acțiune înscrisă în programul de perfecționare a cadrelor din agricultură elaborat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

La consfătuire participă, în serii de cîte 5 zile, inginerii-șefi din unitățile agricole cooperatiste. Cu acest prilej sînt dezbătute probleme actuale și de importanță hotărîtoare în înfăptuirea sarcinilor trasate de partid pentru modernizarea agriculturii și dezvoltarea tuturor ramurilor ei la nivelul cerințelor economiei naționale. Programul consfătuirii cuprinde, printre altele, expuneri privind tehnologiile moderne în cultura plantelor de cîmp, în horticultură, în creșterea animalelor și a păsărilor, organizarea producției și a muncii în unitățile cooperatiste, exploatarea terenurilor amenajate pentru irigații, organizarea activității sectorului mecanic și mecanizarea lucrărilor în agricultură. În program sînt incluse, de asemenea, analiza rezultatelor obținute în cultura grîului și măsurile ce se impun pentru producția anului viitor.

Expunerile vor fi completate cu filme și diapozitive în legătură cu ultimele noutăți în tehnica agricolă din țara noastră și de peste hotare.

(Agerpres)

PERMANENȚA CONȘTIINȚEI CIVICE

puncte de vedere

Vorbim frecvent, în anii din urmă, despre răspunderile pe care le purtăm fiecare dintre noi, față de noi înșine și față de ceilalți membri ai societății. Punem în mișcare criterii ce s-au cristalizat în însăși desfășurarea activității pe care o depunem pentru a făuri o nouă civilizație materială și spirituală ; facem mențiune despre un umanism care se plămădește în munca celor care strunesc cuptoarele fierbinți, înaltă ziduri din fier și beton, scot pîine din lanurile întinse, preschimbă frămîntarea gîndului în lumină revărsată asupra lumii ce ne înconjoară și a noastră. Atitudinea în familie, pe stradă, în colectivul de muncă, în societatea noastră socialistă, la viața căreia participăm și în existența căreia sîntem integrați, este ghidată de repere : îl recunoaștem pe cel care și-a dedicat activitatea țelurilor pe care le urmărim cu toții, așa cum îl identificăm pe cel care „se chiverniseşte", preschimbind locul ce-l ocupă în fortăreață, unde ascunde după creneluri din hîrtii abile hambarul bine garnisit. Ne referim la criterii ce ne-au „întrat în sînge" și dintr-un alt motiv : pentru că multe dintre ele s-au transmis din generație în generație și au devenit **fel de a gindi.** Din șirul preceptelor înțelepte, unele au dispărut, legate de moment, o dată cu transformarea relațiilor dintre oameni ; dar altele s-au limpezit de-a lungul secolelor, căpătînd caracter de durată. Le recunoaștem în fapta și afirmațiile predecesorilor.

Le regăsim anume în momentele în care locuitorii acestui pămînt s-au ridicat zid în fața norului de oști pornit să asupreasca ; știm de la ei ce înseamnă să aperi „sărăcia și nevoile și neamul", așa cum înțelegem că numai prin sacrificiul lor s-au putut ridica, în spatele zidului viu, mărturii de civilizație ce uimesc : frescele din Moldova, măiestria încrustată în piatra construcțiilor din Țara Românească, primele cărți în limba română apărute în Transilvania. Cronicarii bizantini care vorbesc despre Mircea cel Bătrîn sau Vlad Țepeș sau consemnările senatului venețian care primea solia lui Ștefan cel Mare vibrează în fața eroismului unui popor legat de pămîntul pe care viețuiește de secole. Realizarea unirii celor trei țări române, sub Mihai Viteazu, a rămas întipărită în cugete.

Cumulînd înfăptuirile trecutului, umaniștii cristalizează, în a doua jumătate a secolului al XVII-lea, **o conștiință de civilizație.** Merită subliniat faptul că investigarea temeinică și caracterizarea acestei epoci hotărîtoare în istoria culturii noastre constituie cuceriri ale istoriografiei recente. S-a arătat convingător că o amplă mutație are loc, în acest răstimp, în rîndul cărturarilor români, cei proveniți din mediul rural sau urban, în majoritate laici, ocupînd locuri de seamă în lumea scrisului. Acum dobîndește definitiv drept de cetate creația culturală în limba de toți vorbită, se intensifică circulația cărții române pe întreg teritoriul patriei, se diversifică preocupările intelectuale, se reînnoiește modul de a gindi și forma de expresie în arta scrierii cu pana sau cu pensula.

Conștiința socială se lărgește și masa formată din cei care munceau și luptau pentru libertate ocupă un loc tot mai important în concepția cărturarilor umaniști ; dacă mai înainte se vorbea de „limbă" sau „gloată", acum apare frecvent termenul „neam", care înlocuiește desemnarea încărcată de aroganță nobiliară „prostimea" și se încetățenește cuvîntul „popor". Operele scrise sau de artă se adresează unei colectivități care are o unitate etnică, ocupă un teritoriu delimitat, folosește o limbă comună ; teritoriul, la rîndul său, nu mai este considerat, simplu, „moșia" — pămîntul transmis de strămoși — ci devine „patria", locul pe care s-a zămislit poporul. Atestări clare în acest sens ne oferă Dimitrie Cantemir și stolnicul Constantin Cantacuzino. Fără să se angajeze în lucrări de erudiție, umaniștii noștri contribuie prin opera lor la cristalizarea unei tradiții scrise și, prin ea, la dezvoltarea conștiinței unui popor. Un contact direct cu realitatea social-politică și absența speculației clădite cu umbrele lucrurilor conferă mișcării de idei un caracter militant.

Faptul este făcut evident de interesul major ce este investit în istorie : umaniștii își îndreaptă atenția spre originile poporului român, spre etapele parcurse de acesta, căutînd să descopere în desfășurarea lor semnificația unui destin. Afirmarea clară a originii latine pune în lumină vrednicia și demnitatea neamului cu o ascendență și vechime impunătoare, după cum subliniază faptul evident că românii de pretutindeni „tot una sînt". Faptele înregistrate sînt, apoi, cîntărite în funcție de urmările pe care le-au avut asupra destinului țării.

În istorie, umaniștii descoperă un mesaj ce se adresează întregii societăți, luminînd îndatoririle fiecăruia. De aceea, tot acum, vechile „cărți de înțelepciune" se transformă în scrieri de comportare în viața societății. Întregul efort cultural este dedicat scopurilor civile, etico-didactice, educative, în sensul larg de țeluri capabile să răscolească conștiințele, să le pună în mișcare, să le antreneze în fapta care biruie adversitatea și împlinește aspirația ce părea de nerealizat. Îndemnul la „renaștere" este limpede și înalta tensiune a operelor realizate, în acest răstimp, a dăruit energie generațiilor ce au urmat.

Iluminiștii clădesc, pe pozițiile cîștigate de umaniști, un adevărat program cultural, cu țeluri social-politice, formulate cu limpezime și franchețe ; ei cheamă poporul să se lumineze, pentru a-și redobîndi locul ocupat odinioară în vremea luptei pentru autonomie și care i se cuvine acum în rîndul națiunilor europene.

Generația pașoptistă duce mai departe acest ideal, atunci cînd încadrează efortul cultural într-un amplu plan de reforme sociale și politice. În șirul „cărților de înțelepciune" apare acum manualul cetățeanului ; în scrierea cu acest titlu, pe care o redactează Nicolae Bălcescu, se arată clar că omul devine „întreg în firea sa" atunci cînd e luminat, își dezvoltă virtuțile în societate, iar „iubirea lui își găsește hrană în familie, în patrie și în prietenie". Mergînd pe acest făgaș, Florian Aaron afirmă în cartea „Patria, patriotul și patriotismul" (din 1843) că „un patriotism înfocat de care să fie însuflețiți toți cetățenii de obște, fără deosebire, și care să fie în activitate neprecurmată, nu se poate găsi decît în republici adevărate, așezate pe principii populare". Cărturarii de la mijlocul secolului trecut conferă, astfel, noi sensuri unei tradiții închegate ; aceasta nu se cristalizează sub forma unei activități umaniste, în înțeles restrîns de cercetare și interpretare a mărturiilor scrise, ci îmbrățișează continuu sfera largă a umanului.

Această tradiție culturală în care dezvoltarea personalității se îmbinase cu afirmarea drepturilor ființei mai mari a poporului s-a impus cărturarilor reprezentativi din cultura noastră mai nouă. Ea își pune amprenta asupra creației Luceafărului poeziei noastre și capătă noi dimensiuni în versul lui ; poetul aduce în frămîntarea prezentului exemplul strămoșilor întîlniți „în colb de cronici" umaniste : Eminescu luminează, ca nici unul din contemporanii săi, aspirațiile predecesorilor săi iluștri. Exemplul îl readuce, în fața oamenilor secolului XX, Mihail Sadoveanu, așa cum Tudor Arghezi își află surse în idealul condensat în vechiul scris românesc. Pe același filon se întemeiază Nicolae Iorga cînd scrie că cercetarea istoriei „este îmbogățirea cunoștințelor despre umanitate și despre sine însuși în umanitate, prin cunoașterea tuturor lucrurilor pe care le-au făcut oamenii". Această tradiție a cunoscut-o îndeaproape cel care a avut într-o măsură aproape asemănătoare lui Iorga pasiunea documentului — George Călinescu, cel care a îmbogățit umanismul nostru prin scrisul angajat în cotidian și într-o permanență de civilizație. A îmbogățit această tradiție Tudor Vianu, care a lăsat să scinteieze fereastra lui luminată în fața atîtor generații și care, vorbind despre capodopera fundamentală a zilelor noastre, încheia cu îndemnul : „Adevărata ta viață este la tine acasă, printre cei care au nevoie de tine. Împlinește-ți munca vieții tale, fracționată în sarcina fiecărei zile... Fă ce poți pentru ca lumea să devină mai dreaptă". Și, desigur, numărul cărturarilor care au ilustrat exemplar ideea de umanism, care au făcut dovada conștiinței civice este mult mai numeros. Am desprins spre a ne susține ideile, doar cîteva personalități de prestigiu ale culturii noastre.

Vorbind azi despre răspunderile pe care le purtăm fiecare dintre noi, față de noi înșine și față de alții, punem în mișcare criterii ce s-au cristalizat în desfășurarea activității noastre și reprezintă, totodată, dezvoltări ale unei tradiții de prestigiu. Aceasta vorbește despre încrederea în omul care se contopește cu interesele majore ale patriei, despre demnitatea omului ce face parte din demnitatea poporului căruia-i aparține. Atitudinea noastră este, astfel, ghidată de prezentul socialist cu rezonanță istorică și de istoria ce se înscrie în prezent. A vorbi azi despre umanismul creației artistice românești înseamnă a înțelege continuarea unei nepieritoare tradiții, potențată de noile valențe pe care le conferă umanismului realitatea socială a țării. A fi azi, în România, scriitor umanist — și nu poți fi altfel dacă dorești ca opera să nu aibă o existență efemeră — înseamnă a afirma și milita cu puterea scrisului pentru primatul idealurilor civice, pentru o etică înaintată, pentru supremația unor nobile virtuți morale.

A fi umanist înseamnă a gîndi în opera artistică la prezentul și viitorul luminos al țării, a crea eroi demni de această perspectivă. Este crezul fundamental al oricărui creator de autentică valoare și numai paginile străbătute de prezența lui au șansa de a vibra cu egală expresivitate și pentru contemporani și pentru urmași.

Alexandru DUȚU

cinema

● **Sunetul muzicii :** PATRIA — 9; 12,45; 16,30; 20,15.
● **Profesorul infernului :** CENTRAL — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21.
● **Dragoste și viteză :** REPUBLICA — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, la grădină — 20,15, STADIONUL DINAMO — 20,15
● **Monștrii :** ARENELE ROMANE — 20, MELODIA — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, MODERN — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 20,45
● **Agonie și extaz :** CAPITOL — 9; 11,15; 13,45; 16,15
● **Intrusa :** CAPITOL — 18,45; 20,30
● **Oră hotărîtoare :** LUMINA — 9,15—16 în continuare, 18,30; 20,45
● **Tiffany memorandum :** LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21, BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21, FAVORIT — 10; 13; 15,30; 18; 20,30, GRĂDINA DOINA — 20,15, PARCUL HERĂSTRĂU — 20,30
● **Argoman superdiabolicul :** VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, BUCEGI — 16; 18,15; la grădină — 20,30, FLOREASCA — 15,30; 18; 20,30
● **Program pentru copii :** DOINA — 10.
● **Tigrul :** DOINA — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30
● **Program de filme documentare :** TIMPURI NOI — 9—21 în continuare
● **Petrecerea :** FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, AURORA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15, la grădină — 20,15
● **Jandarmul se însoară :** EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, GLORIA — 9,30; 12; 14,30; 17,15; 19,45, TOMIS — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15, la grădină — 20,15
● **Pan Wolodyjowski :** GRIVIȚA — 10; 16; 19,30, FLAMURA — 10; 16; 19,30.
● **Freddy și cîntecul preriei :** ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 17,45; 20, PACEA — 15,45; 18; 20
● **Această femeie :** BUZEȘTI — 15,30; 18, la grădină — 20,30, ARTA — 15,30; 18, la grădină — 20,15, GRĂDINA PROGRESUL-PARC — 20,15
● **Căpitanul Fracasse** — 9; 11; 13; 15, **Corsarul** — 17; 20 : CINEMATECA (sala Union).
● **Dreptul de a te naște :** DACIA — 8,45—20,30 în continuare, LIRA — 15,30; 18, la grădină — 20,15, MIORIȚA — 11; 15; 17,30; 20
● **Afurisitul de bunic :** UNIREA — 15,30; 18, la grădină — 20,15
● **Marile vacanțe :** DRUMUL SĂRII — 15,30; 17,45; 20
● **Căsătorie în stil grec :** GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30
● **Sub semnul lui Monte Cristo :** COTROCENI — 15,30; 17,45; 20, VITAN — 15,30; 18, la grădină — 20,30
● **Noul angajat :** VOLGA — 16; 18,15; 20,30, MOȘILOR — 15,30; 18, la grădină — 20,15
● **Vă place Brahms ?** VIITORUL — 15,30; 18
● **Frații Saroian :** VIITORUL — 20
● **Așteaptă pînă se întunecă :** POPULAR — 15,30; 18; 20,15
● **Cei 1000 de ochi ai doctorului Mabuse :** MUNCA — 16; 18; 20
● **Vînătorul de căprioare :** FLACĂRA — 15,30; 18; 20,15
● **Salariul groazei :** RAHOVA — 15,30; 18, la grădină — 20,30
● **Mari succese de odinioară :** GRĂDINA CAPITOL — 19,45; 21,45
● **Anicika :** PROGRESUL — 15,30; 18
● **Misteriosul X din Cosmos :** FERENTARI — 15,30; 18; 20,15
● **Marele semn albastru :** CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,15
● **A fost odată un moș și o babă :** COSMOS — 15,30; 18; 20,15

Un animator entuziast al vieții noastre culturale VICTOR ION POPA

75 de ani de la nașterea scriitorului

Se împlinesc 75 de ani de la nașterea lui Victor Ion Popa, scriitor și om de artă cu o contribuție însemnată în afirmarea și ridicarea nivelului artistic al teatrului nostru, în teoretizarea și transpunerea în practică a concepțiilor privitoare la rolul social-educativ al artei dramatice, în apropierea acesteia de cei cărora li se adresează, — spectatorii — indiferent de condiția lor socială.

Născut la 11 august 1895, la Bîrlad, Victor Ion Popa și-a dovedit de timpuriu vocația scenică, improvizînd mai întîi un spectacol, ca elev la școala din Călmățui. Elev la liceul „C. Negruzzi" din Iași, adolescentul pasionat de dramaturgie frecventează concomitent cursurile lui M. Codreanu de la Conservatorul de artă dramatică, după absolvirea cursului secundar înscriindu-se la conservator. Tînărul, avînd serioase lecturi dramatice, cunoștințe de specialitate, un spirit febril și dornic de autodepășire, începuse deja să scrie piese și să publice în reviste literare, cînd războiul din 1916—1918 îl ia din lumea scenei pentru a-l duce în prima linie. Evenimentele confruntării militare se întipăresc adînc în sufletul său, ca și în cel al colegilor din generația sa, și-i sădesc o constantă aversiune față de război și de spiritul militarist. În tranșee, va scrie drama în versuri „Lucia" și tot aici încolțesc primele proiecte ale singularei și tensionalei drame „Răspîntia cea mare", în care se desfășoară o dezbatere fundamentală : poate rămîne omul nepăsător și pasiv în fața anihilării valorilor umane de către război ? Romanul „Floare de otel" își trage și el substanța din întîmplările vieții de campanie, cînd sufletul omului se ghiceste mai ușor, dezghiocat de crusta convenientelor.

După demobilizare și după un scurt interludiu bîrlădean, dramaturgul se stabilește la București pentru a lucra ca redactor și desenator la „Revista copiilor și a tineretului". Aici vor fi luat naștere planurile pieselor pentru copii : „Pufușor și mustăcioară", „Păpușa cu piciorul rupt" și ale fermecătoarei proze „Sfîrlează cu Fofeză", în care apropierea de fabulosul univers infantil se face nu din perspectiva vîrstei mature, ci din aceea a copilului.

Activitatea sa propriu-zisă, de regizor și animator al artei teatrale, începe să se desfășoare însă în dimensiunile ei reale abia după premiera „Ciutei" (1922), piesă amintind de ibseniana „Nora", în care atenția autorului se îndreaptă spre un conflict de mentalități, conflict soldat cu un deznodămînt tragic. Carmen Anta, eroina piesei se sinucide, strivită de ariditatea unui mediu meschin și mercantil. „Mușcata din fereastră" (1928) și „Take, Ianke și Cadîr" (1933) vor relua tema confruntării dintre generații, tema realizării iubirii prin căsnicie în ciuda opozițiilor de ordin material sau a diversiunilor naționale. Dramaturgul își vădește adversitatea structurală față de o lume în care artistul este silit „să-și plece grumazul în fața săbiei bănești". Deși în teatrul său el are o singură teoremă dramatică, din variantele partiturii el știe să scoată efectele de

virtuozitate ale „teatrului de atmosferă". Desigur, soluțiile, culminațiile teatrale nu sînt lipsite pe alocuri de tenta unui idilism, a unui lirism edulcorat, a sentimentalismului, dar acestea nu sînt atît de pregnante încît să anihileze forța lăuntrică a scrierilor lui Victor Ion Popa.

În cursul anilor de muncă la direcția unor reputate teatre, Victor Ion Popa, ca odinioară Caragiale, s-a străduit cu neobosită rîvnă să promoveze repertoriul original și de autentică valoare, să educe tinerii actori, să imprime o nouă orientare scenei românești, ferind-o de pericolele implicate de academismul vetust, rece și steril, de romantismul retoric și lacrimogen, ca și de agresivele proliferări ale „teatrului de artă". Conștient de funcția socială a teatrului, de legătura indisolubilă între artă și viață, Victor Ion Popa consideră opera dramatică invenție gratuită dacă nu izvorăște din studiul minuțios al realității, din abordarea complexă, sub multiple unghiuri, a acesteia. Acesta este unul dintre postulatele dramaturgice ale autorului „Mușcatei din fereastră". Pentru reușita unui spectacol este necesară, în viziunea lui, realizarea „infuziei reciproce între o masă umană și o scenă reînviată", cum va declara într-un interviu din „Vremea" (13 martie 1938), a evidențierii laturii social-educative a spectacolului. În articolul „Teatru — pentru azi — pentru noi" dramaturgul afirma : „El (publicul — n.n) vrea suferințe pe care să le înțeleagă, răspunsuri care să fie nemărturisit rumegate în el și în oameni, mai ales oameni pe care să-i simtă vii și trainici nu în crezul lui ci în inima lui, în inima inimii lui... Trebuește înfrățită sala cu scena și asta nu se poate izbuti decît făcînd din scenă oglinda sălii. Dincolo de înfrățirea asta nu există înțelegere întreagă, nu există succes, — cel mult un interes rece și obosit".

Consecvent ideilor sale, V. I. Popa a pus în scenă, la teatrele pe care le-a condus, piese cu un adînc mesaj uman, de Sofocle, Shakespeare, Ben Jonson, Bernard Shaw, Pirandello, Gorki, ocolind piesetele bulevardiere, sau cerebralismul cețos al unor false piese „de idei". Unul din dezideratele sale statornice a fost extinderea sferei de cuprindere a teatrului la diverse categorii sociale, profesionale, de vîrstă și cultură.

În ultimii ani de activitate dramaturgică și regizorală desfășurată la teatrul „Muncă și lumină" (1939-1944), scriitorul și-a transpus în viață ideile sale privitoare la repertoriu și la funcția socială a teatrului, urmărind crearea unui nou tip de spectator.

Considerabilă este contribuția sa la încurajarea mișcării teatrale în provincie. Împotrivindu-se tendinței de a limita viața scenică numai la perimetrul Capitalei, scriitorul a militat pentru înființarea unor teatre de provincie în localități cu tradiții (Craiova, Botoșani, Galați). În teatrul de provincie pe care l-a condus, el a crescut generații de actori, dovedind o mare finețe și mult tact pedagogic.

Dramaturgul, pătruns de încredere în funcția artistico-educativă a teatrului, în contribuția acestuia la conturarea unui nou tip uman, generos și altruist, regizorul novator, prozatorul de talent din „Velerim și Veler doamne", eseistul lucid și pertinent se înscrie în conștiința succesorilor ca un precursor care, fără a întruni prin creație calitățile unui mare talent, fără a afla cele mai sigure răspunsuri la problemele cu care era confruntată epoca, este demn de o dreaptă cinstire, în persoana lui fiind întruchipate trăsăturile unui cărturar al cărui aport la afirmarea culturii naționale va merita întotdeauna elogiul sincer al urmașilor.

Ioan ADAM

În curînd pe ecrane: DRAGOSTEA LUI SERAFIM FROLOV

O producție a studioului Mosfilm. Regia : Semion Tumanov, cu : Leonid Kuravliov, Tamara Siomina, Lurisa Lujina, Janna Prohorenko

CARNET CINEMATOGRAFIC

„Oră hotărîtoare"

Producție a studioului DEFA-Berlin, filmul *Oră hotărîtoare* evocă războiul fără a fi propriu-zis un „film de război". Acțiunea se petrece în Bielorusia cotropită de naziști și aduce în prim plan povestea unui militar din rîndurile Wermachtului, pe care întîmplarea îl face să se întîlnească cu propria sa conștiință, ajutîndu-l să se desolidarizeze — acționînd — de crimele monstruoase ale ocupanților hitleriști. Această întîmplare este povestită retrospectiv de eroul principal, întruchipat pe ecran de un actor bine cunoscut și apreciat pentru creațiile sale : Manfred Krug.

Subiectul are un filon de aventură. Luat prizonier de partizani, militarul german consimte să participe la îndeplinirea unei periculoase misiuni : capturarea unui ofițer de stat-major care deține informații utile armatei sovietice. Secvențele respective sînt bine filmate, momentele de tensiune de la comandamentul nazist li se alătură altele pigmentate de umor, conferind relief peripețiilor evocate de personajul principal.

Regizorul Joachim Hasler pune însă accentul nu pe aventură, ci pe psihologia eroilor ei. E vorba, în primul rînd, despre procesul de clarificare pe care-l trăiește prizonierul hitlerist ; în pofida uniformei pe care o poartă, el nu este un fascist. Antecedentele și reflecțiile despre război ale acestui om motivează, în film, încrederea pe care i-o acordă partizanii, iar episoadele premergătoare plecării în misiune (episoade axate pe recuperarea morală a eroului principal) au un subliniat substrat umanist. Din punct de vedere cinematografic, realizatorul neglijează aici ritmul și dinamismul narațiunii, bizuindu-se mai ales pe dialog și mai puțin pe forța de comunicare și de convingere a imaginii. Din această pricină, filmul trenează, iar evocarea însăși a tragismului perioadei respective pare estompată.

Probabil că fiind conceput ca o povestire retrospectivă, filmul omite deliberat anumite detalii ale epocii — de care personajul principal s-a detașat acum, cînd își amintește o împrejurare capitală a existenței sale, acea „oră hotărîtoare" a înrolării în lupta antihitleristă, ora recîștigării demnității umane. Din această împrejurare decurg semnificațiile filmului, în a cărui distribuție figurează — alături de Manfred Krug — cîțiva buni actori sovietici : Anatoli Kuznețov, Lev Prigunov ș.a. „Oră hotărîtoare" ilustrează preocuparea cineaștilor din R.D. Germană de a trata, din unghiuri diferite, tematica de mare complexitate inspirată de realitățile celui de-al doilea război mondial, de implicațiile agresiunii hitleriste.

„Profesorul infernului"

„Profesorul infernului" — producție a studiourilor din R. P. Ungară — este un film onest, fără pretenții, în care logica acțiunii și autenticitatea personajelor sînt respectate de la început și pînă la sfîrșit.

Film polițist de factură tradițională, „Profesorul infernului" ilustrează atenția pe care cineaștii maghiari o acordă acestui gen de largă popularitate. Chiar dacă intriga nu este din cale afară de subtilă, inegalitățile povestirii cinematografice sînt în bună măsură compensate de grija cu care sînt conturate caracterele, de absența îngroșărilor, a ostentației atît de frecvente în filmele de aventuri propuse de repertoriul cinematografic. Tensiunea decurge nu din înfruntări exterioare, ci din neprevăzutul drumului spre adevăr, la capătul căruia oamenii legii vor face inofensivă o periculoasă bandă de infractori. Evident, nu vom dezvălui „cine e criminalul", cine a inițiat întreaga serie de fărădelegi — de la furt și șantaj pînă la crimă. Vrem însă să notăm că lupta dintre bine și rău este condusă, pe ecran, de un regizor stăpîn pe meseria sa și apreciat pentru o serie de filme de ținută — cum au fost „Poznașa", „Alba Regia", „Noul Ghilgameș" : Mihály Szenes. Și că filmul e interpretat de actori de primă mînă, între care Zoltán Latinovits, Imre Sinkovits etc. De aici acuratețea acestei realizări.

D. COSTIN

Universitățile populare

(Urmare din pag. I)

Pornind de la această opinie, am căutat să identificăm elementele formale, rutiniere rămase în relațiile dintre universitățile populare și publicul lor, urmărind elucidarea unui singur mare semn de întrebare : **de ce participarea tineretului este încă insuficientă ?** Asemenea puncte nevralgice pot fi depistate de-a lungul întregului **proces de alegere, elaborare și,** în cele din urmă, **de prezentare a cunoștințelor** prin intermediul învățămîntului popular.

Prima etapă : alegerea cursurilor și stabilirea tematicii. Cît sînt ele de importante o probează următorul caz : În anul universitar trecut, în Orașul Gh. Gheorghiu-Dej au funcționat un curs de matematici superioare și un altul de chimie. Expunerile — de cel mai înalt nivel, comparabile cu prelegerile din învățămîntul superior — au fost onorate de prezența unor specialiști — profesori universitari, ingineri, cercetători — din toată țara. Cursanții : extrem de mulți tineri, cadre de specialitate de la combinatele chimice de pe Valea Trotușului. Participarea : aproape 100%. Exemplul demonstrează că artificialele clasificări încercate de unii activiști — cursuri aride și cursuri „cu priză" la public — sînt inoperante, că **există un singur criteriu în alegerea unui curs : realul interes al participanților.** Cred că nu e lipsită de semnificație precizarea că în orașul citat, **„elevii" înșiși și-au elaborat tematica cursurilor,** oprindu-se numai asupra acelor elemente care știau de la bun început că îi vor interesa. Reversul situației l-am întîlnit într-un oraș apropiat : Suceava. La începutul anului universitar, printre cele nouă cursuri figurau și cele intitulate : „Știința organizării și conducerii producției", „Științele tehnice-construcții", „Probleme de legislație". Iată însă că, după primele 3—4 prelegeri, cursurile s-au... întrerupt din lipsă de participanți.

Cazul merită discutat cu toată atenția. Oare la Suceava nu sînt suficiente cadre de specialitate preocupate de asemenea probleme ? Oare aici, spre deosebire de Orașul Gh. Gheorghiu-Dej, lipsește interesul față de autoperfecționare în meseria aleasă ? Exclus ! Numai că tema aleasă pentru universitatea populară trebuie să izvorască firesc tocmai de la viitorii elevi ai cursurilor, și nu să fie hotărîtă undeva, prin ședințele organelor culturale județene, pentru ca apoi să fie „ajustată" la fața locului după anumite necesități locale. Iată un prim răspuns la întrebarea noastră. Într-un fel el se leagă direct și de cea de **a doua cauză : absența unui real sondaj al preferințelor, inexistența întrebării fundamentale : „cui ne adresăm ?"**

— Cunoașterea structurii celor cărora ne adresăm este absolut necesară pentru buna desfășurare ulterioară a cursurilor — este de părere **Marcel Mureșan,** vicepreședinte al Comitetului județean pentru cultură și artă-Suceava. Și totuși, de multe ori se renunță la sondajele de la început de an din marile întreprinderi și instituții. Am avut cazuri cînd aici s-au formulat o serie de propuneri, și totuși numai cu mare greutate l-am convins pe cei de la universitatea populară să-și oprească alegerea tocmai asupra acestor teme.

Exemplul următor ni se pare revelator. La Dorohoi, prof. **Orest Tofan,** directorul universității populare, ne-a declarat : „În acest an am avut înscrși la cursuri 9 tineri din 98 de participanți". Iar la Comitetul municipal Suceava al U.T.C. s-a răspuns cu seninătate că nu se cunoaște dacă vreunul din cei circa 5 000 de elevi și studenți din localitate frecventează cursurile universității populare (cu excepția cursurilor de limbi străine). Aceasta în condițiile în care pledăm pentru o educație politică, estetică sau științifică permanentă, sistematică. Se poate afla și aici explicația faptului că tinerii nu se înghesuie la cursuri, ca și a întrebuințării în justificările oferite de organizatori a termenului anacronic : **mobilizare.**

— Numărul cursanților ar putea crește dacă organizațiile din întreprinderi ar **obliga** anumite categorii de salariați să participe la lecții (Universitatea populară-Pitești) ! ?

Aflăm că la cursurile altei universități populare, U.T.C.-ul a **mobilizat** de fiecare dată alt grup de tineri, asigurînd deci auditoriu suficient (sala plină), dar nereușind să asigure continuitatea acelorași cursanți.

Ineficiența unor asemenea procedee poate fi constatată cu prilejul unor manifestări similare cînd, conform unei motivații psihologice specifice, lipsa de interes și chiar rezerva întîmpină noile intenții „mobilizatoare" ale organizatorilor. Or, este evident că numai printr-o muncă atentă de convingere, de la om la om, printr-o explicație competentă a conținutului, a cursului tematicii sale se va reuși să se atragă tineretul la universitatea populară.

O **a treia categorie de cauze** se referă la **modalitățile de prezentare a diverselor cursuri** (și ne referim în mod special la cele care se adresează direct tineretului, avînd un pronunțat caracter social și politic).

— Cursurile așa-zis politice reproduc, pur și simplu, acțiuni ale radioului și televiziunii, nu aduc nimic în plus față de acestea (conf. univ. **Al. D. Petrescu,** directorul Universității populare-Pitești).

— Deși cursurile cu caracter moral-educativ au fost ținute la un nivel corespunzător, aproape toate au fost lipsite de atractivitatea concretului. Iar în acest domeniu, al moralei, generalitățile apar cu atît mai banale și neinteresante (prof. univ. dr. **Zoltan Ander).**

Oare este o „fatalitate" ca expunerile de această natură să nu fie realizate la un nivel în stare să suscite interesul ? După cum ne spunea prof. **I. Mihăilescu,** directorul Universității populare din Craiova, **actualitatea politică** — începînd cu cele mai variate aspecte ale politicii partidului și statului nostru și terminînd cu diversele evenimente internaționale — reprezintă cel mai pasionant domeniu de discuție, pe care tineretul a probat că îl apreciază ca atare. Numai că aici, mai mult decît la oricare alte cursuri, improvizația și incompetența se răzbună. A vorbi sec, fără pasiune, fără o cunoaștere aprofundată a evenimentelor, înseamnă a compromite o idee generoasă. De aceea, toți interlocutorii noștri au propus ca la aceste cursuri, universitățile populare să apeleze la corpul de lectori ai comitetelor județene de partid, oameni care, prin pregătirea lor, pot ridica dezbaterile la temperatura înaltă a interesului major.

Ancheta noastră a încercat să releve faptul că dacă sădăniile universităților populare de a reprezenta o școală a educației tinerei generații nu sînt încununate întotdeauna de succes, cauza nu o constituie mărunte carențe organizatorice, ci o serie de probleme de principiu legate de concepția ce guvernează funcționarea lor. Tocmai de aceea, recentele indicații semnate de C.S.C.A., Consiliul Central al U.G.S.R. și Comitetul Central al U.T.C. constituie premise favorabile îmbunătățirii de substanță a activității lor. Consiliile științifice ale universităților populare, formate din cei mai de prestigiu intelectuali ai orașelor și satelor noastre, au datoria să-și înscrie cu majuscule în agendele lor de lucru, pentru noul an universitar, o asemenea sarcină de mare importanță.

IDEALUL, FAPTELE, EXEMPLUL PERSONAL îl recomandă: COMUNIST

23 AUGUST 1944 - 1970

Rostite de secretarul general al partidului, de la înalta tribună a Congresului al X-lea, cuvintele cu rezonanță de metaforă și pregnanța faptului de istorie :

„Partidul reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicule de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste. Putem spune că partidul nostru îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social. Funcționarea normală a acestui centru reprezintă condiția sine qua non a dezvoltării continue a societății socialiste".

Detașament de avangardă al națiunii, de care este legat prin milioane de fire și inimi, arhitect al prezentului și viitorului țării, partidul nostru — portdrapel al intereselor maselor populare de aproape jumătate de secol — se afirmă în existența noastră prin oamenii înrolați sub stindardul său. Prin cele două milioane de comuniști, prin cele două milioane de minți, inimi și energii ale noului, prezente în toate punctele de itinerar ale desăvîrșirii în viață a idealului comunist.

Două milioane. Ce chipuri și ce nume să alegem, ce trăsături să reținem ? Încercăm să schițăm în această pagină cîteva fișe la un portret colectiv, ale cărui linii și trăsături dau relief celor mai nobile aspirații și însușiri ale firii și ființei noastre, ale fiilor acestui pămînt. Sînt linii și trăsături care pun în lumină o imagine tipică — o calitate umană nouă, inedită istoricește. Omul care lucrează, printre sute și mii, la turnarea unei piese industriale, sau omul care ară și seamănă, sau omul care așează temelia unei uzine are în față, la orizonturile înaintării, înscrise cu slove de aur, obiectivele unui vast proiect arhitectonic de edificare a țării, al cărui autor este partidul. Și are, în același timp, chiar lîngă el, aproape de umărul lui, ca o strălucită întruchipare a modului în care pot fi atinse aceste obiective și cote, exemplul viu al unor oameni pe care-i cunoaște, pe care-i urmează și s-a deprins să-i urmeze cu o caldă și neclintită încredere, văzînd în ei înșiși chezășia mersului înainte, a legăturii indestructibile între cuvînt și faptă.

Aceștia sînt comuniștii. Exemple care iradiază în jur forța idealului și capacitatea de a-l înfăptui. Luptători pasionați și neobosiți pentru perfecționarea întregii societăți, pentru progresul tehnico-economic, pentru cultură, pentru civilizație, pentru desăvîrșirea personalității umane sub semnul celor mai înalte idealuri ale timpului și umanității.

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

Prezent acolo unde se scrie istoria. Deci, pretutindeni!

Am cunoscut sute și mii de oameni, vechi membri ai partidului, a căror biografie se suprapune și se confundă, în liniile ei de sens, cu însăși biografia partidului de-a lungul acestor ani consecutivi. Prin ei, prin astfel de oameni, expresia „ostaș al partidului" — desenînd combatantul care-și refuză odihna, avînd o lucidă și superioară înțelegere a importanței aportului lui la realizarea idealului comunist — consacră o realitate umană deosebită, cu eroi exemplari care-și așteaptă încă romancierul.

Totdeauna — acolo unde ne cheamă partidul ! Totdeauna — în avanposturile muncii și luptei, acolo unde se decide noua noastră istorie ! Este comandamentul suprem al acestei epoci, pe care l-au înțeles — și l-au înfăptuit cei dintîi — comuniștii.

Un nume, dintre sute și mii : TOMA PAVEL. Maistru strungar la uzinele „23 August" din București. Vîrsta : 50 de ani. Din 1944 și pînă azi, anii lui Toma Pavel s-au înrolat sub steagul partidului, iar omul, trăindu-i, a trăit prin și pentru partid.

Iată, pe scurt, biografia acestui bărbat uscățiv, cu păr alb, ai cărui ochi dezmint cuta dintre sprîncene și a cărui figură, familiară oamenilor din secție și din uzină, ridică toate șepcile de pe capete, trezește surîsul de simpatie oricînd și oriunde apare. O biografie în care epoca, în tot ceea ce are grandios, devine caldă și intimă, album de familie desenînd drumul în viață al unui om.

În septembrie 1944, Toma Pavel, fiu de țăran, venit de cîteva luni în uzină, primește carnetul roșu de comunist. În primăvara anului următor îl găsim pe treptele unui conac boieresc ; aceleași de pe care părinții și strămoșii lui cădeau fulgerați de harapnic, dar pe care el le urcă sărindu-le cîte două, cu, am zice, un fel de grabă istorică : face parte din echipele de muncitori care ajută la împărțirea pămînturilor moșierești. În aceiași ani participă la mitingurile antimonarhice, trecînd printre gloanțele trase asupră-i de la ferestrele palatului de pe Calea Victoriei. În iunie 1948, în perioada actului naționalizării, face de planton zi și noapte, cîteva zile și cîteva nopți, în incinta uzinei transformată în cetățuie a ofensivei muncitorești, numărîndu-se, în aceleași zile și nopți, printre inițiatorii întrecerii patriotice consacrate ridicării producției. Anii care urmează îi marchează destinul prin aceeași directă și fierbinte participare de combatant — de ostaș al partidului — la toate marile momente care au dus la izbînda definitivă a socialismului în țara noastră. Îl regăsim acum, după 26 de ani — după un sfert de veac de mobilizare neîntreruptă pe frontul luptei și muncii, în care goarna repausului pare că n-a sunat pentru el niciodată — conducînd una dintre brigăzile de elită ale strungarilor din uzină, model și exemplu de dinamism, de participare profund responsabilă la înfăptuirea țelurilor politicii partidului.

Din perspectiva acestui **acum**, a acestui prezent, la fel de tumultuos și activ ca și începuturile din care-și trage esența, înțelegem, poate, mai bine, în panoramele-i largi ca și în detaliu, biografia acestui om, resorturile forței și ale impresionantei tenacități combatante pe care le propune dezbaterii noastre. Ar fi trebuit, poate, să începem prezentarea eroului nostru cu acest **acum**, fiindcă aderența luptătorului comunist la idealul pe care-l proclamă se definește întotdeauna prin **azi**, prin continua sa raportare la sarcinile prezentului și exigențele viitorului.

Surîde :

— Dv. căutați prin amintirile mele ca printr-o carte... Eu, drept să vă spun, nu prea am timp să mă uit prin ele, mă uit doar așa, la zile mari, la cîte un 23 August, sau cînd băieții ăștia mai tineri vin pe lîngă mine și mă-ntreabă : „Ia zi, nea Pavele, cum a fost atunci ?"...

Toma Pavel nu are timp. În marea hală de uzinaj în care l-am întîlnit tocmai prelua, în dimineața cînd am stat de vorbă, o nouă comandă, un lot important de piese pentru niște mașini hidraulice. Toma Pavel nu are timp pentru retrospecții*; amintirea luptelor de demult e inclusă prezentului, resorbită în el ca o vină de sînge, ca o forță care-i alimentează mereu energiile. Ceea ce definește participarea comunistului la istorie este tocmai **conștiința limpede a înfăptuirii cu pasiune și dăruire, etapă după etapă, a obiectivelor elaborate de partid.**

Liniile acestei biografii se întîlnesc cu cele ale biografiei lui ADALBERT GAȘPAR, și el om în puterea vîrstei, deși mai tînăr, constructor pe șantierul hidrocentralei de la Porțile de Fier. A început ca brigadier pe șantierul de la Saiva Vișeu ; și-a consumat anii adolescenței într-un tunel, tunelul de aducțiune a apelor de la Bicaz, apoi la centrala și la barajul Bicazului ; s-a maturizat, ca om și ca profesionist, montînd marele complex de betoane de pe șantierul centralei hidroelectrice de la Cheile Argeșului ; a venit apoi să monteze complexul de betoane de la Porțile de Fier, de cîteva ori mai mare decît cel de la Argeș, și, terminîndu-l, a rămas aici. Azi e șeful lotului energetic al șantierului nr. 3 și, de cinci ani, secretarul comitetului de partid de pe acest șantier.

Toate aceste informații ni le servește un om care-l cunoaște bine : Ion Corneanu, locțiitorul secretarului comitetului de partid pe complexul de șantiere. Care nu se poate opri, o dată telegrafiate aceste sumare detalii, să adauge : **„Oamenii cu experiența șantierelor se cunose de la distanță. Știu să muncească, nu fug de greutăți, știu să-i mobilizeze și să-i atragă și pe ceilalți. Adalbert Gașpar e unul dintre ei. Ca șef de lot i se cer cunoștințe tehnice speciale și o prezență de zi și noapte pe șantier. Ca secretar al comitetului de partid, la fel... ședințe, consultări, discuții, întîlniri... Mulți se întreabă : de unde atîta energie ?".** Vorbind, Ion Corneanu ni-l arată cu mîna : e undeva, sus, pe dantelăria de oțel a fabricii de betoane, într-un grup de oameni, acoperit din cap pînă-n picioare de colbul vînăt-cenușiu al cimentului. Îl așteptăm să coboare și-i repetăm întrebarea.

— Vedeți — ne spune — lucrurile nu sînt tocmai atît de simple... Pe șantiere vin mulți, fiindcă se cîștigă bine, dar pe unii, după un an sau doi, doar ce-i auzi : „gata, mi-ajunge !" Nu-i un secret pentru nimeni ce-i aia un șantier, ce eforturi, ce viață te așteaptă aici... Și mie mi-a fost greu de multe ori, mai ales cînd trebuia să mă mut dintr-un loc în altul, peste sute și sute de kilometri. Cînd a fost să plecăm de la Bicaz la Argeș, mulți dintre băieți șovăiau, ziceau că le-ajunge atîta pădure și piatră, că la Lotru e și mai sălbatic, și mai departe de lume... Dar pe mine mă cunoștea multă lume, de la Bicaz, de la Salva, ochii multora se uitau la mine, îmi pindeau reacțiile, voiau să vadă cît de adevărată și de adîncă e hotărîrea mea de a schimba Bicazul cu Argeșul, „sălbăticia" și greul cu altă sălbăticie și cu un greu și mai greu. Am plecat printre primii ; știam că mulți o să vină și ei după mine. Dacă n-aș fi plecat eu, ca membru de partid, și alții ca mine, cine să plece ? Construcția Argeșului a fost o sarcină de partid. Lucrul acesta noi îl știam foarte bine. Iar sarcina de partid trebuie dusă pînă la capăt, oricînd, oriunde, în orice condiții, chiar dacă plouă și fulgeră, fiindcă politica noastră se înfăptuiește prin aceste milioane de sarcini, realizate exemplar, așa cum ne cere statutul...

Va trebui să observăm, parcurgînd această eroică biografie — ancorată evenimentelor-cheie ale construcției noastre, răspunzînd în timp timpului însuși, comandamentelor de partid celor mai actuale — sensul ei mai profund : al unei depline, superioare înțelegeri a sarcinii de partid. Sarcina de partid îndeplinită exemplar, exprimînd o legătură vie cu partidul, însuși sensul participării nemijlocite la înfăptuirea programului partidului. **Sarcina de partid înțeleasă ca un mandat, ca o investitură morală, unul dintre cele două milioane de mandate prin care membrii Partidului Comunist Român, așternîndu-și pe ele semnătura de faptă, dau viață mărețului ideal comunist al partidului și poporului nostru.** A înțelege și a transpune vibrant în fapte acest mandat este mîndria, forța, rațiunea de a fi a comunistului.

Obiectivul a fost clar, definit precis, înțeles de toți : sporirea parametrilor oțelăriei hunedorene, pentru a răspunde cerințelor de metal, în continuă creștere ale economiei. Modalitatea generală, desprinsă din experiența tehnicii mondiale în acest domeniu : orientarea capacității creatoare a oamenilor spre accelerarea procesului de elaborare a oțelului prin utilizarea oxigenului în cuptoarele Martin. Sarcină pe care și-a asumat-o, ca pe un țel de muncă fundamental, alături de toți comuniștii și oțelarii hunedoreni, și maistrul comunist ION CISMAȘ.

Între această sarcină și invenția prin care ea se realizează și care se cheamă „lăncile tip Hunedoara" sau „lăncile Ion Cismaș", formulă cu culoare de metaforă numind o realizare tehnică de prestigiu și de înaltă eficiență, se află drumul de muncă, luptă și zbucium al unui om, al unui comunist.

A intrat în joc talentul inventiv al unui meșter. Au intrat în luptă o capacitate profesională, o inteligență tehnică, o conștiință sensibilă și receptivă la nou. Utilizarea oxigenului ca accelerator al proceselor tehnologice la cuptoare se face — mai exact, se făcea — prin tehnica așa-numitelor „lănci", de proveniență străină, costisitoare prin export de valută, prin faptul că durata lor de funcționare nu depășea cîteva zeci de ore și trebuiau mereu înlocuite. Maistrul Cismaș, în fruntea unui colectiv de la oțelărie, a inventat și a construit „lancea hunedoreană". Truda a durat un an. Cu tot ceea ce presupune truda la o invenție — căutări, dileme, nopți nedormite, eforturi deasupra schemelor și foii de calc. Și cu ceva în plus. Prin acest ceva în plus a intrat în acțiune comunistul.

— De fapt — își amintește Ion Cismaș — **ca să fiu sincer, nici prin gînd nu-mi trecuse ideea unei invenții. Nu cu gîndul ăsta pornisem la drum. Ce mă frămînta era rezolvarea acestei nevoi a secției noastre, a muncii noastre. Era o sarcină de partid pe care trebuia s-o ducem la capăt. Era o misiune de cea mai mare răspundere, care însemna mii, poate zeci de mii de tone de oțel pentru economie. Prima „lance" construită de noi a avut o durată de funcționare de 48 de ore : mai mult decît lăncile din import. Dar se putea mai bine. Se putea încerca, se putea lupta pentru asta. Am pus brevetul de inventator de-o parte și ne-am analizat din nou toată munca, tot ce realizasem. Cu luciditate, cu atenție. Ne-am apucat să luptăm pentru noi performanțe. Am ajuns de la 48 de ture la 82, apoi la 120, apoi la 500. Această ultimă poziție de drum a fost cea mai grea. Aici a trebuit să luptăm cu spiritul de automulțumire, care se cuibărise în unii din noi, o dată ce „sarcina", adică construcția lancei, devenise fapt împlinit".**

Întrerupem aici această confesiune, în care cuvintele, dintr-un firesc scrupul de modestie, nu pot să exprime întreaga realitate, cu clocotul, contradicțiile, dialectica dezvoltării ei. Practic, colectivul condus de Ion Cismaș, luptînd să dea viață unei înalte sarcini desprinse din Directivele Congresului al X-lea al partidului, a acționat, vreme de multe luni, zi și noapte, în însuși spiritul congresului, cu combativitate și fermitate, cu răspundere și exigență critică, aruncînd în luptă toată priceperea, toate puterile, întreaga experiență, tăindu-și fără odihnă drumul spre scop.

Conștiința țelului urmărit declanșează în comunist toate acele reliefuri interioare ale trăsăturilor moral-politice ce-i definesc, prin întregul lor, portretul viu și dinamic pe care i-l știm. **În lumina acestui țel se pun în mișcare și sînt accelerate toate acele resorturi ale personalității comunistului ce se confundă cuînseși îndatoririle statutare — pasiune și combativitate, intransigență și disciplină, responsabilitate și exigență critică, lucidă.** O dovedesc mii și milioane de fapte de comuniști.

Examenul responsabilității: de la tensiunea ideii la tensiunea faptei

Cînd profesorul CONSTANTIN TIMOFTE, de felul lui moldovean, dascăl într-o comună de munte, a fost numit directorul liceului din satul Gilău, de prin partea Clujului, mulți l-au primit cu rezervă ; și-ar fi dorit un director din Cluj... Au trecut, însă, anii, și numele profesorului a intrat în conștiința satului — circumspectă și exigentă față de cei veniți din altă parte — ca un nume care reclamă lîngă el, obligatoriu, elogiul.

— Prin ce ni s-a impus acest om ? — ne-a repetat întrebarea secretarul comitetului de partid din comună. **Cum să vă spun ?... E și ușor, e și greu de spus. Nu ni s-a impus prin nimic altceva decît prin el însuși. Prin toate faptele lui... Vedeți, a munci bine e una. Mulți s-au molipsit de acest neastîmpăr al lui, îl urmează și-l iubesc. Sînt vreo 700 de elevi în liceul nostru, dacă stau să-i număr, și aud că mai toți se bat să fie primii la geografie. Stau și mă întreb : dacă tovarășul Timofte ar fi predat altceva, naturalele, să zicem, sau matematica, ar fi fost la fel ?**

Cert, nu se poate ști dacă ar fi fost la fel... Dar ceea ce se poate ști — și se știe cu siguranță, așa cum înseși faptele o probează — este că profesorul comunist din Gilăul Ardealului, omul nemulțumit că „numai jumătate" din absolvenții liceului său au urcat treptele facultăților, muncește nu ca un simplu dascăl, ci cu conștiința că acolo, la locul său modest, contribuie la pregătirea schimbului de mîine al țării, schimbul înaltelor competențe în toate domeniile. Iar această conștiință a răspunderii de comunist îl face neobosit și neîmpăcat, îl face să-și dăruiască, la înalta tensiune a ideii, toate energiile, toate puterile.

L-am cunoscut în uriașa hală de producție a uzinei ieșene. Se afla într-un grup de sudori, toți comuniști : **Nicolae Ciuc, Chirilă Tarcan, Gheorghe Buhăceanu, Gheorghe Petraru...** Se pregăteau să execute o intervenție deosebit de dificilă : o sudură în tablă în condițiile unei băi de zincare încărcată cu metal fierbinte, la o temperatură de 400° de grade. În cele 15—20 de minute cît se putea sta acolo, pe podul de azbest, omul trebuia să-și calculeze la milimetru mișcările, fiecare din ei trebuia să astupe, prin văpăile celor 400 de grade, cîte 2 centimetri de spărtură cu electrozi de titan. Au intrat toți în văpăile albastre ale băii de zinc. Cu maistrul în frunte. S-au schimbat unii pe alții de cîteva ori și, împreună, au lucrat fără întrerupere, vreme de 16 ore. Baia a fost reparată. În cifre, aceasta înseamnă că durata de funcționare a băii s-a prelungit cu cîteva luni. Și mai înseamnă economii substanțiale : țeavă în plus pentru șantierele de construcții, pentru economia națională, pentru export.

— În fond — ne spune maistrul într-un tîrziu — intervenția aceasta n-a fost numai a noastră, a celor care-am lucrat în baia de zinc. O întreagă organizație de partid și-a fixat ca scop, căutînd, cu specialiștii din secții, căile și mijloacele prin care să se execute mai bine. **Am fost primul care a intrat în baia de zinc fiindcă a trebuit să fiu primul, fiindcă sînt comunist și sînt meșter vechi, trebuie, deci, să dau primul soluții. Poate nu văpăile au fost lucrul cel mai greu, ci lupta cu mine însumi ; a trebuit să-mi înving slăbiciunea, să fiu mai tare decît deobicei, în împrejurări normale. Iar a-ți învinge slăbiciunile, a te depăși și perfecționa ca om e o obligație și o răspundere de comunist...**

Conștiința comunistă — explicația eroismului de fiecare zi și al zilelor de excepție

Aceeași **conștiință a sensului activ și responsabil** infuzat fiecărei zile, fiecărui act al vieții, l-a făcut pe inginerul LADISLAU LASZADI, șeful atelierului de proiectare al întreprinderii „1 Septembrie" din Satu-Mare, să se afirme, în primăvara aceasta, în lupta cu apele revărsate care loviseră întreprinderea, printr-o energie exemplară.

— Cînd au năvălit apele — ne povestește — **eram în uzină, împreună cu toți oamenii din atelierul pe care-l conduc. Tocmai ne întorseseram de la supraînălțarea digurilor, care, din păcate, n-au rezistat viiturii. Am început salvarea utilajelor. Am preluat operațiunile de demontare și recondiționare a unui lot de aparate electrice. Ca să fie trimise la alte fabrici, ar fi însemnat o scoatere a lor din producție pentru cel puțin 2—3 luni. Ne-am apucat de treaba asta fiindcă acolo era un punct nevralgic, acolo lucrurile mergeau mai greu ; unii spuneau că nu se poate face nimic („asta e situația, condiții obiective, ce vreți !"). Ne-am străduit să insuflăm — și nouă, și altora — ideea că pot fi puse în mișcare și niște „condiții subiective", adică pasiunea și larga participare a tuturor. Nu era specialitatea noastră, a proiectanților, să demontăm și să refacem aparate, dar mulți dintre noi sîntem electricieni amatori... Sîntem 20 de comuniști, români și maghiari, în atelierul de proiectare. Ne durea faptul că producția stagna, că pierderi uriașe de producție se adăugau zi de zi pagubelor materiale provocate de inundații. În același timp, nici planul nostru de proiectări nu putea fi redus... Din nou am apelat la o mobilizare masivă, care s-a dovedit și de data aceasta eficientă. Pînă acum, proiectanții atelierului au la activul lor peste 5 000 ore de muncă de proiectare efectuate peste program.**

Ne întîlnim aici cu un aspect specific nu faptei de muncă în general, ci faptei comuniste de muncă, cu dimensiunile și orizontul ei larg, născute din raportarea contribuției personale la idealul care-l dictează și îl determină. **Pentru comunist, gestul prin care se decide o acțiune se legitimează prin efectele ei pentru colectiv, pentru societate, pentru patria sa. Nimic din ceea ce se întîmplă în uzina, satul, instituția în care muncește nu-i poate fi străin sau indiferent, ci, dimpotrivă, totul devine un prilej personal de meditație și intervenție practică.**

Acest captivant episod sătmărean, în care „obiectiv" și „subiectiv" devin un raport de conștiință, e, în același timp, o mărturie a capacității comunistului de a atrage, mobiliza și stimula pe cei din jur. **Conștiința că înaltele comandamente de partid trebuie transmise larg, transformate într-o cauză a tuturor, prin puterea exemplului aliată cu știința de a face sensibile și apropiate aceste comandamente, este însăși conștiinta indisolubilei legături a partidului cu poporul, ca fundament principal al înfăptuirii politicii sale.**

S-a întîmplat la Șendreni, în primăvara aceasta, în zilele revărsării Siretului. Fabrica de cherestea de aici fusese încercuită de ape. Unitatea militară cea mai apropiată a fost alertată și chemată în ajutor. Era nevoie de un grup de oameni destoinici și hotărîți. A fost aleasă grupa de geniști a sergentului GHEORGHE GRIGORE, comunist, brăilean de origine, om învățat cu locurile și cu apa. Au luptat două zile și două nopți, prin ploaia torențială, sub vîntul care ridica trimbe de valuri, prin valurile care loveau cu furie digurile fabricii, prin apa care se infiltra prin porii deschiși ai pămîntului.

În timp ce oamenii lui se odihneau cu schimbul, sergentul Grigore n-a dormit două zile și două nopți : cărînd și tîrînd într-una, pînă la epuizare, saci și țărgi cu pămînt, și, între timp, coordonînd eforturile întregii grupe. Aceasta a fost la Șendreni. De acolo, aceeași grupă a primit ordinul să se prezinte la digul de la Siret. Au lucrat și au luptat și acolo două zile și două nopți. În zona de apărare dată în răspunderea lor s-a căscat, la un moment dat, o breșă, o fisură în dig ale cărei proporții creșteau. „La cantonul III e o breșă ! Băieți, care vrea să intre în ea ?" Același care a strigat, sergentul Gheorghe Grigore, a intrat primul în spărturile digului, luptînd prin valuri ca să le astupe. Au fost clipe cînd ceilalți tremurau pentru viața lui... Apoi, a treia intervenție : la Baldovinești.

Au ajuns acolo noaptea, nu se vedea nimic, se auzea numai mugetul apelor revărsate. Toți credeau că oamenii satului se evacuaseră. A doua zi dimineața, însă, i-au descoperit pe acoperișuri, îi strigau să-i ajute. Grupa n-avea decît o singură barcă. Au luat legătura prin radio cu unitatea și într-o jumătate de oră le-au sosit alte patru bărci. Sergentul Gheorghe Grigore a sărit într-una din ele. A început salvarea oamenilor. Ceilalți îl vedeau cum intra în apă pînă la gît. Pe bătrîni și pe copii îi lua în brațe pînă la barcă. A scos din apă și hainele, și jucăriile. A luptat pînă noaptea tîrziu, cînd apele au trecut peste acoperișuri. A doua zi grupa sergentului Gheorghe era la ferma Baldovinești, ca să salveze vițele.

O întîmplare din zilele și nopțile de urgie... Un tînăr ostaș, un comunist, unul din miile de combatanți ai luptei cu apele, nume pînă mai ieri anonim. Cel care ne relatează faptele, maiorul Victor Mișinschi, din comandamentul unității, o face în cuvinte simple, fără patetism exterior, dar cu o nedisimulată satisfacție.

— De ce sînt satisfăcut ? Nu e numai satisfacția mea, e a tuturor comuniștilor din unitate. A noastră a tuturor, a celor care l-am primit în partid...

— De cînd e în partid sergentul Gheorghe Grigore ?

— Păi tocmai asta e : nu e decît de cîteva luni ! Și sîntem mîndri că n-am greșit, că faptele lui ne confirmă încrederea, confirmă educația pe care a primit-o, maturitatea acestui băiat care nu șovăie cînd primește o misiune. O să spuneți, poate, că n-a făcut altceva decît, ca ostaș, să îndeplinească un ordin. Ordinul a fost, într-adevăr, foarte limpede : „salvați oamenii, salvați tot ce se poate !" Nimeni însă nu i-a ordonat să se arunce-n valuri ca să salveze păpușile unei fetițe... Repet : sîntem mîndri pentru întreaga sa comportare vitejească. Și sîntem mîndri că astfel de fapte eroice nu sînt doar consecința unor circumstanțe excepționale, ci se înscriu, la el, ca și la alții, într-o ținută cotidiană de viață, care înseamnă seriozitate și disciplină, tot ceea ce a învățat de la comuniști.

Un act eroic este un act de excepție, singularizat într-o împrejurare anume, într-o clipă anume. Dar aceleași resorturi interioare, probate și verificate prin nenumărate fapte cotidiene, l-au determinat pe maistrul SANDU NEMET, vechi comunist, membru al colectivului Uzinei metalurgice de la Iași, să ia, într-o împrejurare excepțională, cu grave și profunde implicații în viața uzinei, o hotărîre excepțională. Și s-o înfăptuiască în mod exemplar, într-un mod care va trebui să-l numim, din nou, cu termenul de mai sus : eroic.

Operatorul chimist AUREL RADU, pe care l-am cunoscut în fața tabloului de comandă al secției de polietilenă din cadrul Combinatului petrochimic de la Ploiești, era, prin anul 1964, un tînăr fără nici o calificare, aspirant la o meserie care să-i asigure existența. Venit la combinat, s-a înscris la cursurile de operatori chimiști. A învățat, a fost un elev corect, a absolvit cursurile, a muncit bine, a dovedit calități profesionale și omenești care au făcut ca, după numai doi ani, în noiembrie 1966, adunarea generală a comuniștilor secției de polietilenă să răspundă afirmativ cererii sale de intrare în partid.

Dar adunarea a fost, în același timp, un examen, o cercetare a tuturor însușirilor tînărului, atît a celor afirmate cît și a celor în stare potențială ; iar acest serios, pasionat, grav și sever examen al comuniștilor s-a dovedit, pentru tînărul muncitor, o răspîntie decisivă de viață. Comuniștii i-au cerut să se perfecționeze. Să învețe. Să asaltez o altă etapă de viață, cu noi cunoștințe, prin care activitatea sa în producție să se fructifice într-un mod mai înalt.

— Să vă spun drept, atunci mi s-au părut cam severi... Am plecat de la adunare cu marea bucurie că sînt în rîndurile partidului ; dar undeva, așa, nu știu cum, rememorînd vorbele care se spuseseră, mă gîndeam la severitatea și exigența aceea și mă-ntrebam, fără să vreau, dacă eu sînt mai rău ca alții... Aș vrea să le mulțumesc, acum, tuturor. Sînt elev în clasa a XII-a la liceul seral. Mă pregătesc să dau examen la școala de maiștri chimiști din orașul Gh. Gheorghiu-Dej. **Nu este însă vorba numai de o calitate profesională nouă, pe care am cucerit-o la cererea și cu sprijinul comuniștilor, ci de însăși calitatea de comunist ca atare. Congresul al X-lea ne-a cerut să fim oamenii unei înalte culturi, și tehnice, și filozofice ; statutul ne pune în față îndatoriri mai complexe, imposibil de împlinit fără un suport de idei și de cunoștințe înalte, în pas cu cerințele vremii.**

De la gînd la faptă și de la faptă înapoi la gînd, drumul tînărului operator se măsoară cu etalonul înalt, exigent, complex, al acestei etape în care noțiunii ca „perfecționare" și „calitate" au devenit coordonate fundamentale ale întregii activități de partid, în economie ca și pe planul vieții sociale în ansamblul său. Comuniștii i s-au părut, cîndva, poate prea severi. Dar **perfecționarea unei economii, a unei întregi orînduiri, a personalității umane prin care societatea socialistă multilateral dezvoltată se construiește și se exprimă, e un proces care înseamnă un perpetuu examen al forțelor, o perpetuă solicitare a lor la autodepășire, la adaptare față de cerințele noii etape. Și acest lucru l-au înțeles — și îl realizează cei dintîi — comuniștii.**

...Firesc, n-am putut vorbi decît despre cîțiva oameni. Cîțiva din cele două milioane de membri ai Partidului Comunist Român. Cîteva fișe la un uriaș portret colectiv, definind semnificația și sensurile luptei acestui protagonist al timpului nostru, al țării căreia își închină tot ce are mai bun.

Calitățile pe care le-a relevat investigația noastră constituie valori și exigențe pe care comuniștii și le pretind, în primul rînd, lor înșile și pe care le insuflă și le cultivă unui întreg popor. Și o fac cu conștiința vie că partidul se exprimă prin fiecare din ei, că însuflețitoarea sa politică se îndeplinește prin acțiunea neobosită a fiecăruia, cu conștiința și certitudinea că succesul acestei politici închinate progresului și prosperității patriei depinde într-o măsură hotărîtoare de afirmarea acestor înalte calități care-l recomandă pe COMUNIST.

Reportaj-anchetă de : I. OLTEANU, C. COTOȘPAN, S. IONESCU, Al. MUREȘAN, O. GRUMEZA, N. Gr. MĂRĂȘANU, M. CORCACI, C. CAPRARU

DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII • DIN LUMEA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

FLUIDICA
pîrghie a automatizării în căutarea unui punct de sprijin

Convorbire cu ing. Dumitru PETCU,
șef laborator cercetare la Institutul de automatizări București

Deși fenomenele fizice care stau la baza principiilor funcționale ale elementelor fluidice sînt cunoscute de mai bine de un secol, primele rezultate experimentale pozitive au apărut abia în 1960, ca o urmare firească a amplificării considerabile a activității de cercetare, pe linia introducerii automatizării în cele mai diverse ramuri ale activității economice. Rezultatele eforturilor depuse de automaticienii din diferite țări s-au concretizat în peste 200 de tipuri de elemente fluidice, cu aplicații largi în principalele ramuri industriale, în medicină, tehnica aero-spațială, tehnica militară etc.

Pentru a-i informa pe cititorii noștri asupra importanței și stadiului cercetărilor desfășurate în această direcție, am avut convorbirea de față.

— Pentru început, vă rugăm să precizați ce este fluidica și ce loc ocupă ea, în prezent, în cadrul automaticii.

— *Fluidica, sau tehnica jeturilor,* cum i se mai spune, se evidențiază astăzi ca *o nouă ramură a pneumoautomaticii* și reprezintă *tehnica construcției unor elemente și dispozitive în stare să realizeze diverse operații de reglare automată și comandă logică, funcționînd pe principii specifice fenomenelor de dinamica fluidelor* — interacțiunea jeturilor de fluid, aderarea jetului la perete (efectul Coandă), trecerea unui jet de fluid de la curgerea laminară la cea turbulentă, principiul deplasării turbionului și altele. Principalele caracteristici ale acestor elemente și dispozitive — *lipsa pieselor în mișcare și posibilitățile largi de alegere a materialului din care pot fi confecționate* — le conferă proprietăți unice, cum ar fi posibilitatea funcționării în condiții de temperaturi foarte ridicate sau foarte scăzute, în prezența cîmpurilor magnetice intense, a radiațiilor nucleare, vibrațiilor, accelerațiilor pînă la cîteva mii de g etc.

Pentru a preciza locul care revine fluidicii în cadrul automaticii, trebuie să pornim de la faptul că *ponderea pneumoautomaticii a înregistrat în ultimii ani o creștere apreciabilă.* După cum rezultă din publicațiile de specialitate, în anul 1968, în S.U.A., aparatura pneumatică reprezenta circa 65 la sută din totalul aparaturii de automatizare, iar aparatura electronică numai 35 la sută. Explicația ? *Prin simplitatea construcției, siguranța sporită în funcționare, prețul de cost redus, durata lungă de viață, posibilitatea folosirii în medii cu pericol de incendiu și explozie etc., aparatura pneumatică este superioară, în majoritatea cazurilor aplicative, celei electrice și electronice, iar pe alocuri, de neînlocuit.*

În general, se poate spune că, *cu cît condițiile de mediu sînt mai grele* — și astfel de situații sînt foarte des întîlnite în procesele fabricației moderne — *cu atît elementele fluidice se impun, în comparație cu cele electronice sau electromecanice.* În unele cazuri elementele fluidice reprezintă chiar singura soluție recomandabilă.

Fluidica ocupă un loc din ce în ce mai important în construcția elementelor de automatizare.

— Care sînt realizările notorii și preocupările actuale ale cercetătorilor, pe plan mondial ?

— Exemplele de *aplicabilitate efectivă,* în diverse domenii de activitate, a aparatelor și elementelor fluidice sînt destul de numeroase. Există firme specializate *în producția de mașini-unelte cu comandă-program,* dotate exclusiv cu elemente fluidice. *În tehnica nucleară,* la realizarea schemelor de protecție tehnologică în preajma reactorului nuclear, aparatura funcționînd pe principii fluidice sau pneumatice este neînlocuit, ca urmare a insensibilității ei la acțiunea cîmpurilor de radiație nucleară. Rezultate demne de remarcat s-au obținut *în construcția de aparatură medicală,* realizîndu-se aparate de respirație, oxigeneratoare, dispozitive pentru masarea inimii (inimă artificială). Elementele fluidice au debutat, de asemenea, cu succes în *domeniul tehnicii de calcul și al reglării automate.* S-au realizat cu astfel de elemente dispozitive de calcul analogice și numerice, regulatoare automate cu acțiune continuă și discretă, traductoare etc. De altfel, aproape toate țările dezvoltate din punct de vedere industrial (S.U.A., U.R.S.S., Anglia, Franța, R.F.G., R.S.C., R.P.U. etc.) se preocupă tot mai susținut de cercetarea și fabricația aparaturii fluidice.

În ceea ce privește problemele care se află în centrul atenției cercetătorilor, ele se referă mai ales la *necesitatea găsirii pe cale analitică a metodologiilor de proiectare și de realizare tehnologică optimă a elementelor fluidice.* Mai exact, se caută *interpretarea analitică a rezultatelor experimentale* pentru că, pînă în prezent, în majoritatea cazurilor, cercetările au avut un caracter strict aplicativ. Se studiază, de asemenea, condițiile de interconectare, posibilitățile de miniaturizare cît mai accentuată etc.

— Ce ne puteți spune despre preocupările existente în acest domeniu la noi în țară ?

— Cu părere de rău, trebuie să spun că *la noi nu se poate vorbi încă de o activitate organizată la nivel național sau departamental, în ceea ce privește cercetarea și, cu atît mai puțin, asimilarea în producție a elementelor fluidice.* Este o consecință firească a faptului că, pînă în prezent, *nu s-au pus bazele unei industrii constructoare de aparatură de reglare pneumatică* — situație paradoxală dacă ne gîndim că avem o puternică industrie chimică și petrolieră, ramuri în care aparatura pneumatică este larg folosită, ajungînd la 80 la sută din totalul aparaturii de automatizare.

În ceea ce privește cercetările în fluidică, ele poartă, desigur, amprenta nivelului de dezvoltare a pneumoautomaticii, astfel că, în prezent, se poate vorbi numai de unele preocupări în colective restrînse și izolate, ale unor institute de învățămînt superior și de cercetări. Dar, *chiar în aceste condiții, cercetările cu caracter fundamental au dat rezultate meritorii.*

Dacă dorim ca, peste cîțiva ani, să se poată vorbi și la noi de realizări efective în domeniul fluidicii, *este necesar să se treacă la o mai bună organizare a cercetărilor cu caracter fundamental în institutele de învățămînt superior și a cercetărilor aplicative în institutele de cercetări departamentale, asigurîndu-se în acest scop baza materială* care să permită realizarea experimentelor de laborator, constituind totodată cadrul necesar formării și perfecționării specialiștilor.

Convorbire realizată de
ing. Traian SAVA

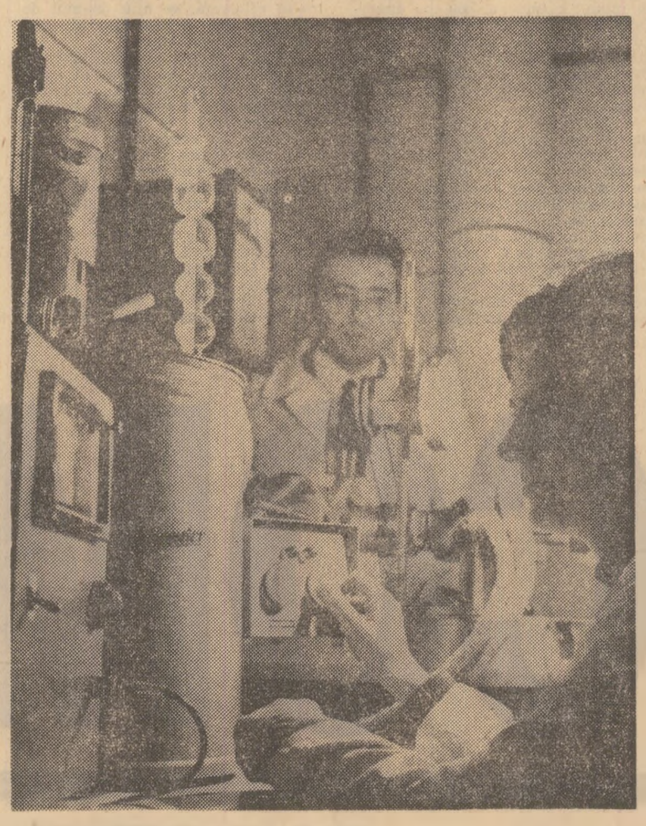

Aspect din timpul efectuării unor măsurători la Laboratorul central de cercetare și prelucrare a maselor plastice și auxiliare din București

• Un grup de oameni de știință din Uniunea Sovietică a elaborat un procedeu original de valorificare a apelor reziduale din industria de hidroliză a produselor vegetale. O dată cu eliminarea impurităților, se obțin astfel importante cantități de proteine, apele reziduale din această ramură industrială constituind un mediu de cultură pentru anumite microorganisme. Cercetătorii sovietici au selecționat o cultură microbiană adecvată, care se dezvoltă în acest mediu și a cărei masă este bogată în proteine și în vitamine din grupul B. Instalațiile de epurare a apelor din industria de hidroliză și din cea de drojdie furajeră vor putea să producă în anul 1975 circa 150 000 tone de masă proteică cu o înaltă valoare nutritivă, pentru creșterea păsărilor și a vitelor, la un preț foarte convenabil.

• Evitarea poluării aerului prin bioxidul de sulf existent în gazele de ardere ale termocentralelor a constituit obiectul cercetărilor întreprinse de un grup de specialiști din R. P. Polonă. Soluția găsită de ei constă în introducerea de amoniac sub formă de gaz lichid sau soluție în gazele reziduale. În contact cu bioxidul de sulf existent în aceste gaze și cu oxigenul, amoniacul formează sulfat de amoniu, care este valorificat în agricultură sub formă de îngrășămînt chimic. Experimentările efectuate în cîteva termocentrale din R. P. Polonă au dovedit eficiența acestei soluții.

• Desalinarea apei oceanelor cu ajutorul energiei valurilor este în curs de experimentare în California. Noul procedeu, numit Acvalectra, constă în trecerea valurilor printr-un sistem de ejectoare în care pătrunde și aer, antrenat și comprimat astfel izoterm în rezervoare subacvatice sub presiune. Prin detentă, aerul se întoarce la suprafață, antrenînd turbine legate de generatoare electrice, a căror energie este folosită la electroliza apei. Prin combustia hidrogenului și a oxigenului rezultat din electroliză se obține astfel apa desalinată și energia necesară completării balanței de energie, pentru ca întreg sistemul să fie pînă la urmă alimentat numai de energia valurilor.

• Un nou procedeu pentru obținerea magnezitei a fost elaborat de un grup de cercetători din R. P. Ungară. Folosind ca materii prime dolomita, gazul metan și bioxidul de carbon, procedeul are drept rezultat o magnezită de calitate superioară celei obținute prin procedeele convenționale.

• Piese optice confecționate din materiale plastice și acoperite cu pelicule de sticlă au fost recent realizate de un grup de cercetători din R. F. a Germaniei. Este cunoscut faptul că proprietățile optice ale unor materiale plastice, ușurința cu care acestea se uzinează, densitate mică și rezistența mare la șoc, în raport cu sticla, au extins în ultimii ani utilizarea acestor materiale la confecționarea de lentile. Inconvenientele principale ale materialelor plastice cu proprietăți optice superioare — duritate superficială și rezistență mică la abraziune — au limitat utilizarea lor în execuția pieselor optice. Noul procedeu, care elimină în întregime aceste dezavantaje, constă din depunerea prin evaporare sub vid înaintat pe suprafața pieselor optice confecționate din materiale plastice a unor straturi de protecție de sticlă.

• O firmă britanică a creat un „pupilometru" portativ. Acest aparat măsoară reacțiile ochilor la diferitele mesaje transmise de creier, cînd acesta este stimulat de o excitație externă. Cu acest aparat, psihiatrii vor putea controla direct starea psihică a bolnavilor lor.

„SONAR"
cercetătorul adîncurilor marine își perfecționează tehnica

de V. G. WELSBY,
profesor de electrotehnică la Universitatea din Birmingham

Detectoarele cu ultrasunete folosite pentru reperarea defectelor sau viciilor de fabricație ale pieselor de fontă, pentru stabilirea unui diagnostic medical, sau pentru punerea la punct a sistemelor de ghidaj destinate orbilor, sînt tot atîtea exemple de aplicare a tehnicii ultrasonice. Dar cele mai mari progrese au fost realizate în domeniul explorării submarine. Aparatele de detectare și de reperaj prin ultrasunete au furnizat științei oceanografice și biologiei marine un instrument de studii și cercetare de mare valoare. Telescoapele optice și radiotelescoapele permit sondarea profunzimilor spațiului, în vreme ce doar cîțiva centimetri de apă noroioasă pot opri propagarea luminii. În schimb, undele sonore se propagă cu mai mare rapiditate și la mai mare distanță în apă, decît în aer. Aparatele de sondare cu ultrasunete **(sonarele)** ne oferă, în consecință, singurul mijloc practic de a culege informații din adîncimile submarine, de-a lungul coastelor sau în mijlocul oceanelor. Aceste aparate au fost concepute în mai multe modele, adaptate funcției căreia îi erau destinate, începînd cu sonarul portativ pentru scafandri, pînă la aparatajele complicate și complexe, desfășurate pe mai mulți kilometri. Sondele cu ecou, folosite de cea mai mare parte a navelor moderne, ilustrează perfect principiul de funcționare a sonarului, care consistă în înregistrarea simultană pe o bandă de hîrtie cu derulare automată, sau pe un osciloscop cu raze catodice, a sunetelor emise de un transductor electroacustic. Ecoul trimis de adîncurile oceanice este captat de un al doilea transductor și transformat într-un semnal electric, apoi amplificat și înregistrat. Timpul care se scurge de la emiterea sunetului pînă la receptarea ecoului său ne indică adîncimea. Pe măsură ce nava se deplasează, se obține astfel o hartă hidrografică a fundului submarin.

Aceste instalații pot fi adaptate și pentru sondajul aproape orizontal. Undele emise de un **sonar** de explorare „laterală" lovesc obstacolul reprezentat de fundul marin, urmînd un unghi care permite determinarea caracteristicilor, în funcție de variațiile timpului de răspuns al ecoului. De asemenea, înregistrarea continuă a ecourilor, pe măsură ce nava se deplasează, permite reconstituirea reliefului submarin.

În timpul primelor probe de utilizare a sonarului de acest fel s-a întîmplat ca ecourile recepționate să provină uneori de la pești. Departe de a considera acest fenomen drept un obstacol în explorarea submarină, experimentatorii au înțeles imediat că acest fenomen ar putea fi utilizat în detectarea peștilor. Instalațiile adaptate acestui scop sînt azi de uz comun, pe traulerele moderne.

Sonarul cu ecou și cel cu explorare laterală au caracteristica de a asigura explorarea fundului marin pe măsura înaintării navei, prin proiectarea unui fascicul de unde sonore. Acest sistem dă rezultate satisfăcătoare și în detectarea epavelor, conductelor și altor obiecte, dar prezintă numeroase inconveniente în privința obiectivelor mișcătoare, peștii de pildă, din cauza încetinelii sau a rigidității lui. Aceste inconveniente ar putea fi suprimate aplicîndu-se metoda radar și utilizînd pentru transductorul acustic un sistem de montaj care să-i confere, mecanic, o mișcare de rotație sau una oscilatorie. Astfel modificate, sonarele își sporesc posibilitățile de detectare.

Studiile și cercetările întreprinse de Universitatea din Birmingham au pus în evidență avantajele care ar putea rezulta din folosirea sonarelor cu fascicul sonor relativ îngust, capabil să detecteze chiar prezența unui pește în apele nu prea adînci și asigurînd, prin orientarea fasciculelor electronice, un baleiaj suficient de rapid al zonei de explorare, pentru a putea urmări peștele în timpul evoluțiilor sale. S-a făcut astfel un pas important în acest domeniu, obținîndu-se pentru prima oară o imagine, practic constantă, a poziției exacte a diferitelor obiective mișcătoare sau fixe, reperate în acest fel. Peștii apar pe ecran ca tot atîtea puncte în mișcare, reprezentare care aduce cu cea a avioanelor pe ecranul unui radar.

Prin baleiajul electronic se obține astfel un efect comparabil cu cel produs de un ansamblu transductor cu mișcare de oscilație mecanică. Interesul acestei tehnici noi constă în faptul că unghiul de deviație poate fi repede modificat, ceea ce permite explorarea sub un unghi de 30 de grade, cu o cadență de 10 000 de baleiaje pe secundă, frecvență ce n-ar putea fi obținută prin folosirea unui sistem de explorare mecanică. Această cadență de baleiaj rapid face din **sonarele** dublate de receptoare instrumente de explorare special adaptate pentru detectarea continuă a obiectivelor mișcătoare.

Circuitele electronice folosite în sistemul experimental inițiat de Universitatea din Birmingham nu prezintă nici un fel de noutate. Interesul acestui sistem rezidă doar în faptul că a fost primul **sonar** cu baleiaj rapid și cu mare putere de separare, special conceput și pus la punct în vederea cercetărilor biologice și oceanografice.

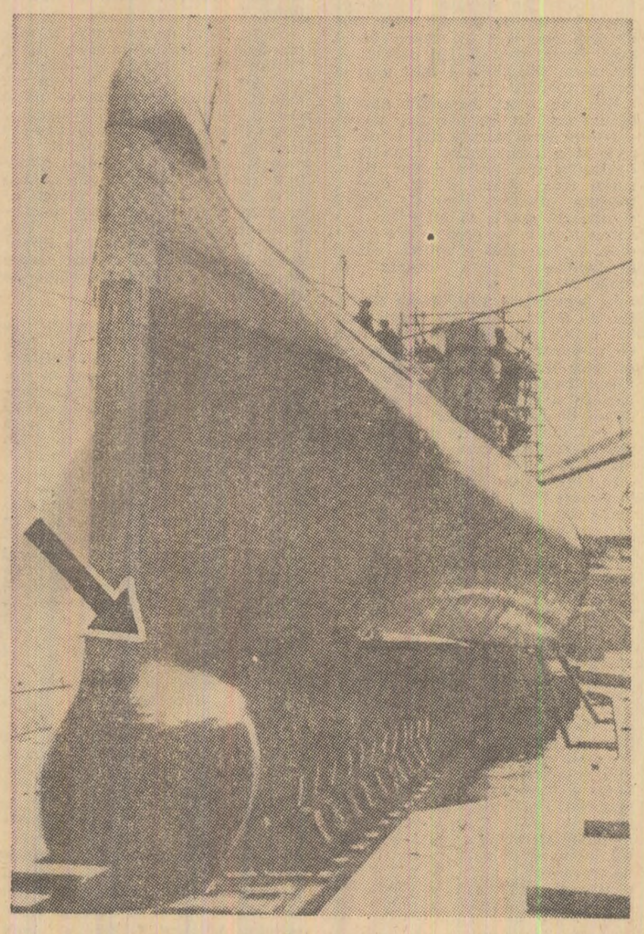

La submarinul francez „Euridice", sonarul este instalat în bulbul indicat de săgeată

DE LA PLANOR LA GIGANȚII SUPERSONICI

Ce tip de aparat va cîștiga competiția?

conf. dr. ing. Florin ZĂGĂNESCU

Schimbările produse în ponderea diferitelor mijloace de transport au la bază trei condiții hotărîtoare : viteză, securitate și confort. Din aceste puncte de vedere, **aviația se situează pe un loc de frunte în transportul de pasageri.** Și să nu uităm performanțele deosebite realizate în ultimii 10—15 ani în ceea ce privește viteza și altitudinea de zbor a unor aparate reactive cu destinații speciale, precum și faptul că principalele uzine care realizează aparate cosmice sînt, de fapt, constructoare de avioane. Pentru a înțelege mai exact de ce se vorbește despre „ritmul revoluționar" al progreselor tehnicii aeronautice, trebuie să recurgem și la mărturia cifrelor. **Dacă în 1965 companiile aeriene au transportat 177 de milioane de pasageri, acest număr se va tripla în 1975, iar în 1980 va atinge aproape incredibila cifră de 770 de milioane !** Intrucît, **în 1980 și tonajul mărfurilor se va mări, față de 1965, de 12 ori,** la ultimele conferințe ale Asociației de transport aerian internațional (I.A.T.A.) s-a subliniat **creșterea numărului de aparate și evoluția lor calitativă.** Astfel, în anul 1975 vor evolua circa 7 600 de avioane comerciale, iar în 1980 — 8 500, proporția fiind net în favoarea aparatelor cu reacție (74 la sută). Există părerea că se vor dezvolta mai mult aparatele mari, de tip aerobuz, sau chiar giganți ai aerului, destinați transportului a 500—800 de pasageri. Oponenții susțin însă că aceasta ar cere amenajări neeconomice ale aeroporturilor actuale, dînd totodată dimensiuni și mai îngrijorătoare problemei zgomotului. Pe deasupra, costul aerobuzelor depășește, în majoritatea cazurilor, estimările inițiale, variind între 13 și 17 milioane de dolari.

Aerobuzele sînt incluse — alături de aparatele de tipul DC-8, TU-114 sau IL-62 — în categoria avioanelor medii, care ar putea rezolva problema deservirii traseelor pînă la maximum 3—4000 km, între aeroporturi cu amenajări oarecum obișnuite. Se pare însă că, **din punctul de vedere al constructorului, calculele economice pledează în favoarea realizării de aparate comerciale cît mai încăpătoare.** Au și apărut, de altfel, **primii reprezentanți ai categoriei „giganți ai aerului" : AN-22 în U.R.S.S. și C5A „Galaxy" în S.U.A.**

Intrarea triumfală în arenă a supersonicelor comerciale a avut loc în ultima zi a anului 1968, odată cu primul zbor al unui „pasager" supersonic : TU-144, creație a specialiștilor sovietici, conduși de academicianul Andrei Tupolev. Aparatul este capabil să zboare cu 2 500 km/oră la altitudini pînă la 20 000 m., are o greutate totală de 130 000 kg, poate decola (ateriza) pe numai 2 000 m. și parcurge în zbor 6 500 km, cu circa 130 de pasageri. La fel ca și TU-144, aparatul franco-englez „Concorde" are tot patru motoare dispuse sub aripa de formă triunghiulară. Locul celor 132 de pasageri a fost luat, în timpul încercărilor, de 12 tone de aparatură.

Direcțiile de dezvoltare ale tehnicii aeronautice nu se limitează doar la aerobuze, „giganți ai aerului" sau supersonice de transport-pasageri. **Caracteristic pentru etapa actuală este faptul că se dă importanță construirii tuturor categoriilor de aparate de zbor,** de la planoare la supersonice, de la utilitare la aerobuze, de la elicoptere la avioane cu geometrie variabilă sau cu decolare verticală. În acest context, se disting cîteva invenții de mare însemnătate, într-o perspectivă apropiată. Apariția rotorului portant „rigid", de pildă, va revoluționa folosirea aparatelor de zbor cu aripi turnante în transporturi, deoarece avioane combinate — cu rotor și aripi — vor putea transporta 60—100 de persoane, pe distanțe sub 500 km. Se va împlini, în acest fel, un deziderat major : **transportul de la aeroport în oraș nu va mai depăși, cum se întîmplă uneori, durata întregii călătorii aeriene !**

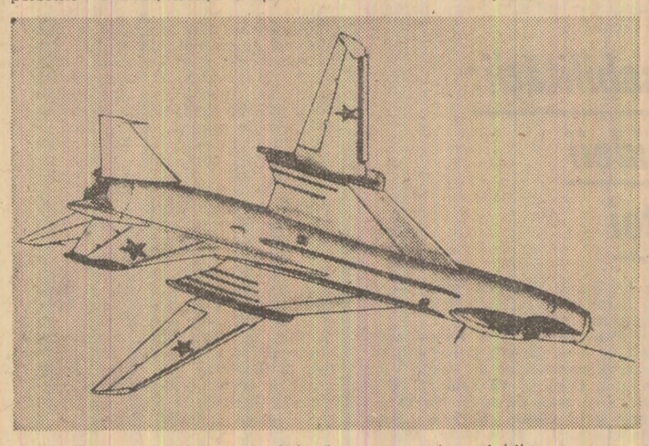

Avionul sovietic „Suhoi", cu geometrie variabilă

După aprecierile unor experți, la sfîrșitul viitorului deceniu vor fi construite aparate combinate, avînd rotorul portant pliabil în fuselaj, care vor putea atinge viteze de ordinul a 900 km/oră. Se poate afirma că **viitorul aparține acelor aparate care, putînd decola și ateriza scurt sau la verticală, vor fi eliberate de „povara" aerodromurilor, posibilitatea evoluției supersonice conferindu-le calitatea vitezei.**

Am lăsat la urmă **una dintre cele mai spectaculoase realizări recente: avionul cu geometria variabilă a aripii în timpul zborului.** Pornind de la faptul că pentru fiecare domeniu de viteze (subsonic, transonic, supersonic) este optimă — din punct de vedere aerodinamic — o anumită formă în plan a aripii, constructorii francezi, americani și sovietici au proiectat și realizat cîteva tipuri de avioane capabile să-și modifice în zbor forma aripii : dreaptă la viteze mici, apoi, pe măsura accelerării, în „săgeată" și, în sfîrșit, triunghiulară. Eficiența aerodinamică, preluarea bună a eforturilor, rezistența la acțiunea rafalelor, apropierea de regimul optim de zbor — iată numai cîteva dintre avantajele incontestabile ale acestui tip de avion. Pornind de la ideea îmbinării formulei DAV (decolare-aterizare-verticală) cu cea GV (geometrie variabilă), a fost elaborat proiectul unui aparat al viitorului, afară de motoarele destinate zborului supersonic, care ar urma să fie dotat cu mai multe reactoare de sustentație și ridicare-coborîre, plasate în niște console escamotabile în fuselaj.

Față de o asemenea evoluție tehnică, s-au impus măsuri corespunzătoare în infrastructură. Ne gîndim la perfecționarea mijloacelor de urmărire, informare și control, de exemplu prin utilizarea ansamblelor calculator-satelit artificial, apoi metodele noi, moderne, de aterizare în condiții de vizibilitate redusă sau fără vizibilitate, controlul și dirijarea automată a zborului pe anumite porțiuni ale traseului etc. Toate acestea au și propulsat aviația spre primul loc în ierarhia mijloacelor de transport.

LA AMBASADA UNIUNII SOVIETICE DIN BUCUREŞTI

Solemnitatea decernării medaliei jubiliare „În cinstea aniversării a 100 de ani de la naşterea lui V.I. Lenin"

La Ambasada Uniunii Sovietice din Bucureşti, a avut loc, marţi la amiază, solemnitatea decernării medaliei jubiliare „În cinstea aniversării a 100 de ani de la naşterea lui V. I. Lenin", conferită de Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. unor cetăţeni români — veterani ai mişcării muncitoreşti, ai unor organizaţii obşteşti, personalităţi ale vieţii publice, oameni de artă şi de ştiinţă, academicieni, scriitori, ziarişti

Medalia jubiliară a fost înmînată de ambasadorul A. V. Basov, care, în numele C.C. al P.C.U.S. şi al Prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice, i-a felicitat călduros pe cei decoraţi, subliniind că medalia acordată constituie un simbol al prieteniei şi colaborării dintre popoarele Uniunii Sovietice şi poporul român.

În numele celor decoraţi, tovarăşul Valter Roman a exprimat mulţumiri pentru înalta distincţie acordată, arătînd că aniversarea centenarului naşterii lui V. I. Lenin a fost întîmpinată în ţara noastră sub semnul unei atmosfere de intensă activitate politică şi ideologică, a muncii însufleţite pentru înfăptuirea programului de făurire a societăţii socialiste în România.

După conferirea distincţiilor a avut loc un cocteil, care s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, tovărăşească.

(Agerpres)

Întoarcerea delegaţiei de activişti ai P. C. R. din R. P. Ungară

Delegaţia de activişti ai P.C.R., condusă de tovarăşul Andrei Cervencovici, membru al C.C. al P.C.R., şef de secţie la C.C. al P.C.R., care, la invitaţia C.C. al P.M.S.U., a făcut o vizită de schimb de experienţă în R.P. Ungară, s-a înapoiat în Capitală.

La sosire, pe aeroportul Bucureşti-Otopeni, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşul Ion Savu, membru al C.C. al P.C.R., şef de secţie la C.C. al P.C.R., de activişti de partid.

A fost prezent Sandor Argyelan, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P. Ungare la Bucureşti.

★

În timpul vizitei în R.P. Ungară delegaţia de activişti ai P.C.R. a fost primită de tovarăşul Nyers Rezső, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.S.U.

La primire, care s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, prietenească, a fost de faţă Dumitru Turcuş, ambasadorul României la Budapesta.

(Agerpres)

CURSURI FĂRĂ FRECVENŢĂ LA LICEUL AGRICOL DIN RÎMNICU SĂRAT

La LICEUL AGRICOL DIN RÎMNICU SĂRAT, va avea loc un concurs de admitere pentru învăţămîntul fără frecvenţă, specialitatea agronomie. Înscrierile se fac pînă la 30 august, iar examenul începe în ziua de 1 septembrie. Se pot prezenta absolvenţi ai şcolii generale sau ai unei şcoli echivalente. În dovada de încadrare în muncă se va preciza meseria sau funcţia candidatului.

Vizitele preşedintelui Camerei Comunelor a Parlamentului britanic

Preşedintele Camerei Comunelor a Parlamentului britanic, dl. Dr. Horace King, împreună cu Ştefan Voitec, preşedintele Marii Adunări Naţionale, au vizitat marţi dimineaţa Muzeul satului din Capitală.

În timpul călătoriei făcute în ţara noastră, preşedintele Camerei Comunelor, însoţit de dl. Noel Eduard Short, secretar al preşedintelui, precum şi de Mircea Rebreanu, deputat în M.A.N., a vizitat Uzinele „Tractorul"-Braşov, Uzina de fire şi fibre artificiale de la Săvineşti, mînăstirile din nordul Moldovei, edificii social-culturale şi monumente istorice din judeţele Suceava, Neamţ şi Braşov. Oaspetele a făcut, de asemenea, un popas de cîteva zile pe litoralul românesc al Mării Negre. Cu prilejul vizitelor, preşedintele Camerei Comunelor a avut întrevederi la Consiliile populare judeţene Suceava, Neamţ, Constanţa, precum şi la consiliul popular al oraşului Braşov.

(Agerpres)

Dejun oferit de preşedintele Marii Adunări Naţionale, Ştefan Voitec

Preşedintele Marii Adunări Naţionale, Ştefan Voitec, a oferit marţi un dejun în onoarea preşedintelui Camerei Comunelor a Parlamentului britanic, dr. Horace King.

Au participat Roman Moldovan, preşedintele Grupului parlamentar pentru relaţiile de prietenie România—Marea Britanie, Ştefan Birlea, vicepreşedinte al Grupului, Traian Ionaşcu, preşedintele Comisiei juridice a Marii Adunări Naţionale, Ion Mărgineanu, secretar al M.A.N., Mircea Rebreanu, deputat în M.A.N.

A luat parte Noel Eduard Short, secretar al preşedintelui Camerei Comunelor.

A participat John Walsh, însărcinat cu afaceri ad-interim al Marii Britanii la Bucureşti.

(Agerpres)

tv

18,00 Deschiderea emisiunii. Microavanpremiera.
18,05 Vacanţă în Deltă — emisiune pentru tineret. Aspecte din excursia organizată în Delta Dunării de Biroul de turism pentru tineret al C.C. al U.T.C. Redactor: Emil Ghiţulescu. Imaginea: George Stinea.
18,30 Cabinetul economic TV. Informaţie, evidenţă, răspundere. Principalele direcţii de perfecţionare a sistemului informaţional în economia naţională. Prezentarea noilor reglementări în acest domeniu.
19,15 Anunţuri-publicitate.
19,20 1001 de seri — emisiune pentru cei mici.
19,30 Telejurnalul de seară.
20,00 Tele-cinemateca: „Cheia" — film cu Sophia Loren şi William Holden. O producţie a studiourilor engleze. Premieră pe ţară.
21,50 Instantanee muzicale cu Marina Voica şi Cristian Popescu.
22,10 Ora editorului. Romanul de actualitate în Editura „Mihai Eminescu". Discuţie cu Ioanichie Olteanu, directorul editurii „M. Eminescu" şi cu Lucian Cursaru, redactor şef.
22,30 Gala marilor interpreţi români. Violonistul Mihai Constantinescu. În program: „Suită românească pentru vioară solo" de Vasile Filip; „La Campanella" de Niccolo Paganini; „Trilul diavolului" de Tartini.
23,00 Telejurnalul de noapte.
23,10 Închiderea emisiunii.

Cronica zilei

Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, a transmis un mesaj de felicitare ministrului relaţiilor externe al Republicii Columbia, Alfredo Vásquez Carrisoza, cu ocazia numirii sale în această funcţie.

★

Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, a primit din partea ministrului afacerilor externe al Republicii Tunisiene, Mohamed Masmoudi, o telegramă prin care mulţumeşte pentru felicitările ce i-au fost adresate cu ocazia numirii sale în această funcţie.

★

Marţi dimineaţa, Ansamblul de dansuri al pionierilor din Kostroma — U.R.S.S. — a susţinut, în sala de teatru a Palatului din Dealul Cotrocenilor, ultimul spectacol din cadrul turneului pe care l-a întreprins în ţara noastră.

Timp de două săptămîni, cei 32 de pionieri-artişti din ţara vecină şi prietenă au adus pe scenele din localităţile Năvodari, Sinaia, Telega, Timiş, Braşov şi Ploieşti, frumuseţea şi autenticitatea dansurilor populare sovietice, precum şi a folclorului din alte ţări ale lumii, în repertoriul lor figurind de pildă, printre altele, cunoscutele dansuri româneşti „Briul" şi „Călăuşarii".

Micii soli ai artei populare sovietice au vizitat, totodată, instituţii social-culturale, muzee, monumente de cultură, cartiere noi din mai multe oraşe şi s-au întîlnit cu colegii lor români la Palatul pionierilor din Bucureşti.

(Agerpres)

Festivalul republican al cinecluburilor pionereşti

În tabăra purtătorilor cravatelor roşii de la Poneasca, judeţul Caraş-Severin, s-a desfăşurat recent ediţia 1970 a Festivalului republican al cinecluburilor pionereşti. Juriul a conferit 10 premii şi 5 diplome de onoare. Dintre acestea menţionăm: Premiul pentru cea mai bună selecţie — Cineclubului „Cutezătorii" din Cîmpulung-Moldovenesc; Premiul pentru cel mai bun film artistic — Cineclubului Casei pionierilor din Tg. Mureş; Premiul pentru cel mai bun film de animaţie — Cineclubului Casei pionierilor din Cluj; Premiul pentru cel mai bun film de actualitate — Cineclubului Casei pionierilor din Mediaş etc. Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă a acordat un premiu special Cineclubului „Cutezătorii" din Cîmpulung-Moldovenesc, pentru pelicula „A fost odată un ou". De asemenea, Cupa „Poneasca" a revenit cinecluburilor pionereşti din oraşele Oţelul Roşu şi Reşiţa.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

JOI DUPĂ AMIAZĂ

Proba de maraton deschide a XXIX-a ediţie a Jocurilor balcanice de atletism

De joi, **pe stadionul „Republicii"** din Capitală, un nou eveniment atletic: **Jocurile balcanice,** reunind elita atletismului din **Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, Turcia, România.** Întrecerile organizate de Federaţia română de atletism au un caracter jubiliar; se împlinesc 40 de ani de la prima ediţie a J.B. (Atena, 1930). Disputate cu intermitenţă, Balcaniadele au ajuns astăzi la a 29-a ediţie.

Balcaniada bucureşteană — ce se va desfăşura, ca de obicei, pe parcursul a patru zile — începe deci mîine. După festivitatea de deschidere, se dispută singura probă a zilei — maratonul. Pornind (la ora 17) de la stadion, maratoniştii se vor îndrepta — prin Bd. 6 Martie, Bd. N. Bălcescu, Bd. Ana Ipătescu, Piaţa Victoriei — spre şoseaua Bucureşti — Ploieşti, pînă la borna kilometrică 20, de unde vor face cale întoarsă (prin Calea Victoriei, însă), sosirea — în jurul orei 19,20 — avînd loc tot pe stadion. Va fi o ocazie rară pentru bucureşteni de a urmări trecerea concurenţilor din cea mai lungă şi veche probă atletică de alergări. Vineri şi simbătă au loc cîte două reuniuni (dimineaţa de la ora 9,30 şi după amiază de la 16,30). Duminică, ultima zi a J.B., concursul începe la ora 16; festivitatea de închidere are loc la ora 19,50.

Loturile Iugoslaviei şi Bulgariei sînt principalele pretendente la cîştigarea primului loc în clasamentul pe echipe. Aşii atletismului bulgar, din rîndul cărora menţionăm pe Jelev, campion european la Atena în proba de 3 000 m obstacole, pe Hlebarov („prăjinist", creditat cu 4,96 m), pe Ivanka Hristova (18,05 m la greutate), pe Stoikovski (săritor de 16,67 m la triplu) au cîţiva colegi de echipă tineri, de mare talent (Manolov, aruncător de ciocan; Ianev, alergător pe 400 m plat). Campioană balcanică în 1967 şi 1969, echipa masculină a Bulgariei încearcă să obţină marele succes pentru a treia oară.

Dintre atleţii şi atletele Iugoslaviei se disting prin valoarea, prin forma bună ce au demonstrat-o la recentele competiţii internaţionale, „optsutista" Vera Nicolici (o veche rivală a Ilenei Silai...) fondistul Korica, (13:44,6 la 5 000 m şi 29:10,0 la 10 000 m), Snezana Hrepevnik (1,82 m la săritura în înălţime), Kocuvan (46,8 la 400 m plat), Todosievici (2,11 m la înălţime).

Printre vedetele echipei Greciei se află Papagheorgeopoulos şi Tortis. Aceasta mai ales pentru faptul că, acum cîteva zile, pe pista de tartan a stadionului „Karaiskaki" din Atena, cei doi au realizat performanţe foarte valoroase: 10,2 sec. la 100 m plat şi respectiv 50,9 sec. la 400 m garduri — noi recorduri greceşti. Este mai mult ca sigur că la Bucureşti Tortis nu poate pierde proba sa preferată.

Turneul internaţional de tenis de la Hamburg

A început turneul internaţional de tenis de la Hamburg. În primul tur al probei de simplu bărbaţi Ion Ţiriac l-a învins cu 6—0, 6—2, 6—4 pe vest-germanul Elzer. Ilie Năstase, cotat între principalii favoriţi, va juca direct în turul doi.

În cîteva rînduri

CICLISM — Pe pista velodromului din Leicester (Anglia) au continuat campionatele mondiale de ciclism. Titlul de campion al lumii în proba de semifond cu antrenament mecanic (rezervată amatorilor) a revenit olandezului Cornelis Stam, care a parcurs într-o oră 65,871 km. Pe locul doi, la distanţă de 70 m, s-a clasat Horst Gnas (R.F. a Germaniei). În semifinalele probei individuale de urmărire (5 000 m), italianul Bosisio l-a învins pe francezul Grosskost, realizînd timpul de 6'21"15/100. El îl va întîlni în finală pe englezul Porter care, cu timpul de 6'23"31/100, s-a impus în faţa belgianului Baert.

BASCHET — La Atena au continuat întîlnirile din cadrul campionatului european de baschet pentru juniori. Bulgaria a învins Turcia cu 76—63 (33—20), iar R.F. a Germaniei a întrecut cu scorul de 69—66 echipa României. După scurgerea timpului regulamentar de joc scorul a fost egal: 56—56 (22—24). Baschetbaliştii vest-germani au dominat în prelungiri obţinînd victoria. Alte rezultate: Iugoslavia-Olanda 85—72 (41—33); Italia-Belgia 93—66; U.R.S.S.-Cehoslovacia 77—61 (34—25); Grecia-Spania 92—71 (51—30).

ATLETISM — În cadrul concursului atletic desfăşurat la Font Romeu (Franţa), Colnard a cîştigat proba de aruncare a greutăţii cu o performanţă de 19,39 m. Colette Besson s-a clasat pe primul loc în proba de 400 m cu timpul de 54'8/10. Pani, în formă deosebită, a realizat 8,20 m la săritura în lungime (vîntul a fost însă favorabil).

POLO PE APĂ — La Izmir s-au întîlnit, într-un meci de polo pe apă, selecţionatele Turciei şi Greciei. Oaspeţii au obţinut victoria cu scorul de 8—4 (1—0, 3—0, 2—2, 2—2).

BOX — Pugilistul englez de cat. uşoară Ken Buchanan a fost desemnat şalanger oficial la titlul mondial deţinut în prezent de Ismael Laguna (Panama). Întîlnirea dintre cei doi „corifei" ai categoriei va avea loc la 29 septembrie la San Juan (Porto Rico).

FOTBAL — Echipa italiană Lanerossi Vicenza a făcut o nouă achiziţie în persoana tînărului jucător grec Takis Megaritis, în vîrstă de 16 ani. Megaritis, un remarcabil talent, nu a fost legitimat de nici un club din Grecia.

TENIS. — Turneul internaţional de tenis de la Moscova a continuat cu disputarea partidelor de simplu. La masculin Valeri Pesceanko l-a întrecut cu 6—3, 6—2, 6—2 pe Sever Dron, iar Luben Ghenov a cîştigat cu 8—6, 6—0, 6—1 în faţa lui Zurab Sangulia.

În turneul feminin jucătoarea sovietică Marina Kroşina a furnizat o surpriză, cîştigînd cu 6—3, 6—4 partida cu Valeria Ziegenfus (S.U.A.).

vremea

Ieri în ţară: Vremea s-a menţinut instabilă în cea mai mare parte a ţării, exceptînd estul unde a fost în general frumoasă cu cerul variabil şi s-au semnalat averse izolate. În rest cerul a prezentat înnourări accentuate şi au căzut averse locale de ploaie şi frecvente descărcări electrice. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura aerului a înregistrat o scădere în regiunile din vestul ţării oscilînd la ora 14 între 18 grade la Piciişa şi 31 grade la Balinteşti şi Adamclisi. **În Bucureşti:** Vremea a fost în general frumoasă cu cerul variabil. În cursul după amiezii cerul s-a acoperit treptat şi a plouat slab. Vîntul a suflat slab pînă la potrivit. Temperatura maximă a fost de 30 grade.

Timpul probabil pentru zilele de 13, 14 şi 15 august a.c. În ţară: Vreme în curs de ameliorare. Cerul va prezenta înnourări mai accentuate la începutul intervalului în Maramureş, Moldova şi zona muntoasă, unde se vor semnala averse de ploaie însoţite de descărcări electrice. Apoi aversele vor avea caracter izolat în toată ţara şi vor cădea în special după amiaza. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura în creştere în a doua parte a intervalului. Minimele vor fi cuprinse între 11 şi 21 grade iar maximele între 23 şi 31 grade. **În Bucureşti:** După o instabilitate trecătoare cu ploi sub formă de aversă vremea se va ameliora, iar cerul va fi variabil favorabil aversei numai după amiaza. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura în creştere în a doua parte a intervalului.

UCENICIE LA LOCUL DE MUNCĂ

Trustul de mecanizare Bucureşti — Uzina de reparaţii (Şos. Giurgiului 3, Jilava), angajează tineri absolvenţi ai şcolii generale de 8 ani pentru **ucenicie la locul de muncă** în meseriile: strungari în fier, lăcătuşi construcţii maşini şi sudori electrici, cu durata de şcolarizare de 3 ani.

Ucenicilor li se acordă, în primul an, o indemnizaţie lunară de 600 lei, iar în anii II şi III — indemnizaţia va fi în funcţie de aportul adus în producţie.

Se primesc tineri în vîrstă de 16—18 ani cu domiciliul în Bucureşti, în comunele subordonate sau la o distanţă de pînă la 50 km. Înscrierile se primesc pînă la data de 1 septembrie 1970, la sediul uzinei.

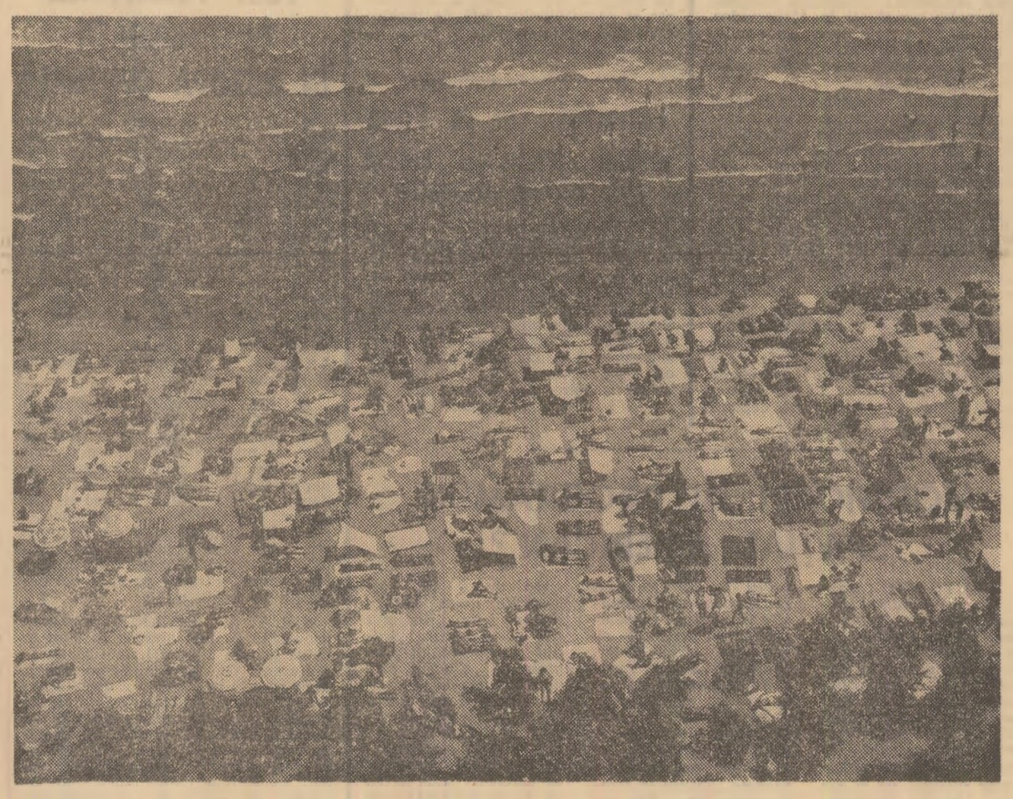

Mamaia. Din miile de imagini oferite de litoralul ospitalier vă propunem una. În loc de invitaţie

Cadenţe industriale pe plaiurile Covasnei

(Urmare din pag. I)

don. Prima, cu o capacitate de 900 t produse lactate pe an, va intra în funcţiune în cursul anului viitor; cea de a doua, cu o producţie anuală de 6 900 t amidon şi 6 900 t glucoză, urmează să producă în curînd.

O muncă străbătută de hotărîrea de a asigura respectarea termenelor de punere în funcţiune, un ritm de lucru intens — iată ce caracterizează activitatea de pe platformă în aceste zile de întrecere din preajma marii sărbători. La fabrica de amidon, montarea diferitelor utilaje se află într-un stadiu avansat. Liniile tehnologice complet automatizate vor prelucra tot timpul anului cartofi şi porumb, din care se obţin glucoza şi amidonul atît de necesare industriei alimentare. Capacitatea şi nivelul tehnic al agregatelor plasează fabrica din Tîrgu-Secuiesc printre cele mai moderne întreprinderi de acest gen.

— Lucrez de zece ani în această ramură — ne spunea inginerul principal al fabricii, **Eva Richter.** Pentru prima dată însă mă întîlnesc cu maşini atît de perfecţionate. Tehnica înaltă ne obligă, atît pe mine cît şi pe ceilalţi tehnicieni şi muncitori, la cunoaşterea în amănunt a utilajelor, la stăpînirea perfectă a întregului ciclu de producţie.

Interlocutoarea noastră a venit la Tîrgu-Secuiesc împreună cu soţul ei, de asemenea inginer, cu o zestre de experienţă cîştigată în anii de muncă petrecuţi la fabrica de amidon din Sîn Simion. Alţi ingineri şi tehnicieni, de la Sibiu sau Galaţi, s-au stabilit aici cu familiile. Şi, pentru a întregi tabloul, să amintim faptul că în prezent sute de tineri din Tîrgu-Secuiesc şi comunele învecinate — Sînzieni, Cernatu, Breţcu, Turia — urmează cursurile şcolii de operatori pentru fabricarea amidonului şi glucozei. Noile unităţi industriale determină importante prefaceri economice şi sociale în viaţa localităţilor din preajmă, absorb în circuitul muncii energii tinere, deschid noi şi moderne orizonturi profesionale.

Continuăm itinerarul industrial în judeţul Covasna făcînd un popas la Combinatul textil din Sfîntu-Gheorghe. Aici s-a încheiat, anul trecut, prima etapă de modernizare a diferitelor secţii din cadrul uzinei „Oltul". S-au montat numeroase utilaje noi, s-au adus perfecţionări celor „clasice". Aceste modernizări au condus la o creştere de circa 20 la sută a producţiei. Revitalizarea, întinerirea capătă — în contextul acestei uzine — o semnificaţie aparte: este una dintre cele mai vechi întreprinderi textile din ţară, a cărei vîrstă venerabilă — 90 de ani — a fost sărbătorită toamna trecută. De sute de ani, cadenţa războaielor de ţesut, zgomotul sec al greblei şi spatei stîrneau ecouri în toate satele din jur — la Ilieni, Ghelinţa, Catalina. Nu-i de mirare, deci, că tocmai aici a luat fiinţă una dintre primele fabrici textile din România. Priceperea şi hărnicia tradiţională a românilor şi secuilor, înfrăţiţi în muncă, cunosc astăzi o puternică înflorire — în condiţiile oferite de socialism.

Discut aici, printre altii, cu maistrul **Ianos Szabo,** al cărui părinte, în ultimii ani ai secolului trecut, venise la fabrică aducîndu-şi de-acasă războiul de ţesut manual. Fiul însuşi, care lucrează în întreprindere de 38 de ani, a străbătut un semnificativ drum profesional. (Cînd a deprins meseria, la vechile războaie, se producea în opt ore... un metru pătrat de ţesături. Astăzi, un război de ţesut modern realizează, în acelaşi interval de timp, 150 mp de ţesături). **Paraschiva Măciucă,** în schimb, reprezintă cea mai tînără generaţie de muncitori, generaţie care a dobîndit cunoştinţe solide în şcoli de specialitate. Intima fuziune dintre experienţa de decenii a „veteranilor" fabricii şi pasiunea şi receptivitatea la progresul tehnic a eşalonului tînăr explică, în mare măsură, sudura acestui vrednic colectiv, succesele şi capacitatea de autodepăşire.

Inundaţiile din această primăvară, fără să atingă dimensiunile catastrofale din alte zone ale ţării, au afectat şi unele obiective industriale din judeţul Covasna, printre care şi uzinele textile „Oltul". Infiltrarea de impurităţi în apa industrială a dus la o încetare temporară a activităţii. În această vară a reconstrucţiei, ataşamentul faţă de uzina aproape centenară s-a demonstrat cu prisosinţă prin angajamentul colectivului de a realiza suplimentar 400 000 mp ţesături şi de a finisa, tot peste prevederile planului, alţi 500 000 mp.

În consens firesc cu dezvoltarea sa economică, judeţul Covasna se redimensionează şi sub raport edilitar. Cîteva mii de apartamente vor găzdui în viitorul cincinal noile eşalioane de muncitori, tehnicieni şi ingineri care vor asigura funcţionarea obiectivelor industriale aflate acum în diferite stadii de construcţie. Ritmul de aproximativ 1 000 de apartamente predate la „cheie" anual, ritm ce se menţine constant de doi ani încoace, este şi el un indiciu al avîntului aşezărilor din cuprinsul Covasnei. Localităţile din vecinătatea Harghitei şi Călimanului, cu îndelungi tradiţii balneologice şi frumuseţi turistice de un farmec deosebit, cunosc o dezvoltare înfloritoare.

Viitorul este întîmpinat cu încredere, sub cele mai bune auspicii. În următorul cincinal, fondurile de investiţii alocate se vor **tripla** faţă de cele din prezentul cincinal. Noi întreprinderi şi aşezări social-culturale, noi cartiere de locuinţe vor spori bogăţia şi frumuseţea acestor meleaguri transformate prin munca comună, bizuită pe strînsa prietenie dintre români şi celelalte naţionalităţi conlocuitoare.

Sentimentele, hotărîrea oamenilor muncii din judeţul Covasna îşi află expresia în angajamentul cuprins în telegrama citată la început: **„...Colectivele de muncă din judeţul nostru, însufleţite de preţioasele indicaţii expuse în plenara din iulie, vor face totul ca măreţele şi complexele sarcini ale cincinalului următor, stabilite de Congresul al X-lea al P.C.R., să fie în întregime realizate şi depăşite, convinşi fiind că prin aceasta contribuim la prosperitatea şi înflorirea continuă a scumpei noastre patrii — România socialistă".**

Din această hotărîre fermă, din acest cumul de energii şi aspiraţii se naşte imaginea de mîine a acestui tînăr judeţ a cărui traiectorie ascendentă se înscrie luminos în tabloul înnoitor al ţării ce întîmpină a 26-a aniversare a eliberării.

EMBLEMA HĂRNICIEI

Poate mai puţin cunoscută în rîndul cumpărătorilor adulţi, emblema fabricii de tricotaje pentru copii „1 Iunie" din Timişoara a devenit de mult familiară cumpărătorilor din întreaga ţară, mai ales în rîndurile tinerelor mame şi ale copiilor. Aici, pe malul Begăi, în noile şi spaţioasele hale de producţie, 2 000 de muncitoare, tehniciene şi inginere realizează zilnic circa 50 000 de articole de tricotaje şi lenjerie pentru cea mai tînără populaţie a ţării.

Păşind pragul fabricii „1 Iunie" ai impresia că ai pătruns într-un „univers al noului": clădiri moderne (dintre care unele mai păstrează încă mirosul de var proaspăt), maşini (unele unice în ţară). Un atribut intrinsec al acestui univers este spiritul novator, permanenta căutare a ineditului, risipa de fantezie a harnicelor lucrătoare timişorene.

— Anul acesta — ne spune inginera Olimpia Apostol — noutatea cea mai însemnată o constituie însăşi schimbarea structurii producţiei. Modelele noi din fire sintetice şi fire în amestec, contexturile uşoare şi practice au cîştigat competiţia cu articolele din materiale clasice.

Alături de costumaşele cu picior şi papuc, cu jachetă şi bonetă, de pieptăraşe şi altele fabricate pînă acum din tricot de bumbac, garderoba pentru noii născuţi, ca şi cea a copiilor de 2—3 ani, s-a îmbogăţit în acest an cu plăpumioare şi pernuţe, pantalonaşi şi costumaşe cu vestă din material matlasat, realizate din poliuretan şi relon.

Nomenclatorul de produse cunoaşte însă înnoiri nu numai pentru grupa copii — fabrica din Timişoara fiind cea mai mare producătoare de asemenea articole din ţara noastră — dar şi pentru vîrstele mai mari. Din acelaşi material matlasat s-au realizat capoate şi bluze pentru adolescente. N-au fost uitaţi nici băieţii, pentru care au fost introduse în fabricaţie noi modele de cămăşi şi bluze. În total, anul acesta au fost create 50 de modele noi, din care 20 s-au şi produs în cursul semestrului I, restul figurînd în planul de producţie al trimestrelor III-IV din acest an şi trim. I din 1971.

Revenită de cîteva zile de la contractările cu comerţul, tovarăşa Terezia Enderle, şefa serviciului planurmărire, ne spunea că absolut toate modelele prezentate au fost contractate la nivelul capacităţilor de producţie ale fabricii. Este, de fapt, încă o dovadă a aprecierii de care produsele fabricii „1 Iunie" din Timişoara se bucură în rîndul cumpărătorilor. Şi dacă mai adăugăm că de ani de zile fabrica n-a primit nici o reclamaţie de la beneficiarii săi, că produsele ei sînt solicitate azi în numeroase ţări ale lumii, printre care R. F. a Germaniei, Austria, Liban, Olanda, Iran etc., avem imaginea completă a ceea ce notăm de obicei atît de lapidar: calitate corespunzătoare.

Anul acesta, pe porţile fabricii vor ieşi — după cum prevede planul — 15 300 000 de articole de lenjerie pentru copii şi îmbrăcăminte pentru noii născuţi. Dar, în realitate, vor fi mai multe. În primele 7 luni ale anului, colectivul fabricii a realizat, peste plan, 33 000 de articole şi este hotărît să sporească mereu această producţie suplimentară. Comparativ cu anul 1955, cînd fabrica s-a profilat pe acest gen de articole, producţia a crescut de circa 8 ori. În anul viitor va fi depăşită cifra de 16 milioane de articole, pentru ca în 1972, prin intrarea în funcţiune o unor noi capacităţi de producţie, să atingă 24.5 milioane. O parte din noile utilaje vor fi realizate după prototipurile puse la punct încă de pe acum de specialiştii fabricii, în colaborare cu uzinele constructoare de maşini, acesta fiind un alt domeniu în care priceperea profesională şi gîndirea tehnică a harnicului colectiv timişorean îşi spun tot mai mult cuvîntul, fapt care, în ultimă instanţă, echivalează cu renunţarea la importul de maşini şi economisirea valutei.

Fabrica de tricotaje „1 Iunie" — un nume care pe zi ce trece devine tot mai drag copiilor din ţara noastră.

Cezar IOANA
corespondentul „Scînteii"

viața internațională

Astăzi va fi semnat tratatul dintre Uniunea Sovietică și R. F. a Germaniei

● VIZITA OFICIALĂ LA MOSCOVA A CANCELARULUI R. F. A GERMANIEI, W. BRANDT

MOSCOVA 11. — Trimisul Agerpres, A. Toth, transmite: Cancelarul Republicii Federale a Germaniei, Willy Brandt, a sosit într-o vizită oficială la Moscova. Cancelarul este însoțit de ministrul afacerilor externe, Walter Scheel, de secretarul de stat, Egon Bahr, precum și de alte personalități.

La aeroportul Vnukovo au venit în întîmpinare președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosîghin, ministrul afacerilor externe, Andrei Gromiko, ministrul industriei constructoare de mașini-unelte și de sculărie, Anatoli Kostousov, ministrul comerțului exterior, Nikolai Patolicev, și alte persoane oficiale.

În cursul zilei de miercuri, A. Kosîghin și W. Brandt vor semna tratatul dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, parafat la 7 august de miniștrii de externe ai celor două țări.

Vestea închiderii de către compania Metro-Goldwyn-Mayer a studiourilor din Boreham Wood (Anglia) a stîrnit protestul muncitorilor din industria britanică de film. **În fotografie:** demonstrația a 300 de muncitori care lucrează în studiourile din Soho, cartier londonez celebru în industria filmului

MESAJUL LUI W. ULBRICHT

adresat șefilor de stat ai țărilor neangajate și ai celor membre ale N.A.T.O.

BERLIN 11 (Agerpres) — Ziarul „Neues Deutschland" informează că Walter Ulbricht, președintele Consiliului de Stat al Republicii Democrate Germane, a adresat un mesaj șefilor de stat ai țărilor neangajate și ai celor membre ale N.A.T.O., care a fost transmis pe căi diplomatice sau prin trimiși speciali.

În dorința de a dezvolta relațiile dintre R.D.G. și aceste state într-un mod care să corespundă intereselor ambelor părți și de a stimula colaborarea pașnică internațională, președintele Consiliului de Stat al R.D.G. atrage atenția asupra faptului că în ultimul timp în politica europeană a apărut o situație principial nouă. Această situație, se subliniază în mesaj, oferă posibilitatea statelor care pînă acum nu aveau, dintr-un motiv sau altul, relații diplomatice cu R.D.G., să-și revizuiască poziția și să stabilească relații diplomatice normale cu această țară. Astfel, s-ar facilita stabilirea și extinderea unor legături avantajoase pentru ambele părți și în alte domenii.

În mesaj se arată în continuare că Republica Democrată Germană, în baza politicii ei consecvente de pace și înțelegere între popoare, a faptului că face parte din primele zece state industriale ale lumii și întreține legături largi internaționale, formulează cererea legitimă de a participa cu drepturi egale la activitatea Națiunilor Unite. Ar corespunde realității și ar servi principiului universalității O.N.U. dacă destinatarii mesajului ar sprijini primirea R.D.G. în O.N.U., lucru care ar înlesni totodată și reprezentarea guvernului R. F. a Germaniei la O.N.U.

Convorbirile care au avut loc cu ocazia transmiterii mesajului, precum și alte luări de poziție ale statelor destinatare, oglindesc interesul pe care l-a trezit mesajul, înțelegerea și receptivitatea față de problemele ridicate în el, scrie în încheiere „Neues Deutschland".

ORIENTUL APROPIAT

● Consultări la Cairo ● Incidente armate între organizații palestiniene ● Arafat la Damasc

CAIRO 11 (Agerpres). — Președintele Nasser a examinat luni, împreună cu principalii săi consilieri politici, momentul actual al eforturilor diplomatice desfășurate în scopul realizării unei soluționări pașnice a crizei din Orientul Apropiat, informează ziarul „Al Ahram". La reuniune au luat parte ministrul afacerilor externe, Mahmud Riad, ministrul orientării naționale, Mohammed Hassanein Heykal, șeful delegației R.A.U. la Națiunile Unite, Hassan el Zayat și alți consilieri. Ziarul adaugă că Hassan el Zayat va reveni la New York, pentru a relua contactele cu ambasadorul Gunnar Jarring.

★

BEIRUT 11 (Agerpres). — Agențiile de presă relatează că în apropierea orașului libanez Tripoli au avut loc marți dimineața incidente armate între grupuri de palestinieni aparținînd organizației „Frontul popular pentru eliberarea Palestinei" și Organizația palestiniană arabă, ca urmare a pozițiilor lor divergente privind acceptarea planului american de soluționare a crizei din Orientul Apropiat. După cum s-a anunțat, în urmă cu cîteva zile au avut loc incidente asemănătoare între organizațiile palestiniene pe străzile capitalei Iordaniei, Amman.

★

Kamal Jumblatt, ministrul de interne al Libanului, s-a întors la Beirut, după o vizită oficială întreprinsă la Cairo, în cadrul căreia a avut întrevederi cu președintele R.A.U., Gamal Abdel Nasser.

Vizita întreprinsă în capitala egipteană, a declarat ministrul libanez, a fost „interesantă și fructuoasă".

★

TEL AVIV 11 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt militar israelian a declarat că marți după-amiază aviația israeliană a atacat poziții ale grupurilor palestiniene situate în jurul muntelui Hermon, pe teritoriul Libanului. El a afirmat că raidul a avut loc în urma numeroaselor atacuri întreprinse de palestinieni asupra forțelor israeliene.

★

DAMASC 11 (Agerpres). — Șeful statului și guvernului sirian, dr. Noureddine Atassi, a primit marți după-amiază pe Yasser Arafat, președintele Comitetului executiv al Organizației pentru eliberarea Palestinei, a anunțat postul de radio Damasc. Nu au fost comunicate alte amănunte privind vizita liderului palestinian în capitala siriană și obiectul convorbirilor cu președintele Noureddine Atassi.

„Trenurile groazei" au pornit în cursă

Un fapt profund neliniștitor reține în aceste zile atenția opiniei publice din S.U.A., ca și din alte țări. Două trenuri, cu 39 de vagoane, au plecat luni din Anniston (Alabama) și Lexington (Kentucky), într-una dintre cele mai periculoase curse din istoria căilor ferate americane. Trenurile transportă 418 conteinere din beton, în care se află numeroase recipiente cu gaze toxice invechite, care urmează a fi scufundate în ocean. Fiecare garnitură feroviară dispune de trenuri-pilot, ca măsură de siguranță, în caz de accident. Cele două trenuri urmează un itinerar de aproape 1 000 km, evitînd, pe cît posibil, centrele populate din cele opt state prin care trec pînă la destinație.

Iată, așadar, un nou episod dramatic legat de nefasta cursă a înarmărilor, un fapt care arată cît de nocivă și la ce implicații nedorite poate da loc politica acumulării de mijloace de distrugere. El evocă alte întîmplări pline de pericole, cum a fost pierderea unor bombe nucleare americane în preajma unor zone populate — fapt care a întîmpinat protestul vehement al opiniei publice internaționale.

„Precauțiile" luate în cazul actualului transport de gaze toxice nu sînt întîmplătoare. Ca urmare a invechirii lui, conținutul lichid al recipientelor a devenit foarte instabil și ca atare experții nu exclud eventuale explozii. O asemenea explozie s-a înregistrat, de altfel, anul trecut la o bază militară americană din Okinawa.

Recomandările Academiei Naționale de Științe a S.U.A. privind neutralizarea chimică a gazelor au fost respinse de Pentagon, care consideră că orice altă metodă, în afară de aruncarea recipientelor în ocean, ar lua prea mult timp. Comitetul pentru oceanografie al Camerei Reprezentanților a respins argumentele militarilor și a calificat turnarea recipientelor în conteinere de beton drept „un act de o neglijență strigătoare la cer". În cazul în care nu s-ar fi făcut această turnare în beton s-ar fi putut folosi diverse procedee chimice de neutralizare a gazelor mortale. Acum însă aruncarea lor în ocean comportă noi riscuri. În legătură cu aceasta, ziarul „New York Times" apreciază că „există posibilitatea ca recipientele să fie zdrobite de presiunea la care vor fi expuse în locul unde vor fi scufundate".

Numeroși congresmeni, guvernatori, primari și alți reprezentanți ai vieții publice americane au protestat împotriva trecerii „trenurilor groazei" prin statele lor. Primarul orașului Macon (Georgia) a avertizat că în cazul în care trenurile vor trece prin orașul său va declara stare excepțională, paralizînd întregul trafic feroviar. Poliția locală a fost avertizată să ia poziție în afara limitelor orașului și să oprească trenurile respective. La rîndul său, guvernatorul Floridei a declarat că scufundarea „sicrielor" în apropierea peninsulei ar putea anihila „industria turistică" a statului.

Însuși secretarul general al O.N.U., U. Thant, a intervenit pe lîngă Departamentul de Stat, declarînd că aruncarea containerelor cu gaze mortale în apele internaționale constituie o încălcare a rezoluției O.N.U. din 1967 cu privire la prevenirea poluării mărilor sau atmosferei, precum și a convenției din 1958 de la Geneva privind marea liberă. Și-au exprimat, de asemenea, neliniștea față de consecințele posibile ale acestei acțiuni guvernele insulelor Bermude și Bahamas, ale Camerunului, Malayeziei etc.

„S.U.A. — scrie „New York Times" — nu are nici un drept de a scufunda în apele internaționale substanțe atît de nocive, cu efecte considerate de experți a fi imprevizibile". Toate acestea au fost însă de prisos. Pentagonul refuzînd să renunțe la hotărîrea sa.

CORESPONDENȚA DIN WASHINGTON DE LA C. ALEXANDROAIE

ITALIA

PARTIDELE POLITICE ÎȘI PRECIZEAZĂ POZIȚIA FAȚĂ DE DECLARAȚIA-PROGRAM A NOULUI GUVERN

● Dezbaterile din Camera Deputaților

În Camera Deputaților au continuat marți dezbaterile asupra declarației-program guvernamentale, prezentată luni de către primul ministru Emilio Colombo. Luînd cuvîntul, Enrico Berlinguer, vice-secretar general al P.C.I., a relevat eșecul planurilor forțelor conservatoare, care — declanșînd criza de guvern — au mizat pe împiedicarea procesului de formare a unor administrații de stînga la nivel regional, provincial și comunal, pe deplasarea spre dreapta a orientării politice a țării. P.C.I., a spus vorbitorul, va promova o opoziție fermă față de guvern, întrucît consideră depășită formula de centru-stînga, care nu poate oferi soluții corespunzătoare problemelor aflate la ordinea zilei și a căror rezolvare este cerută cu insistență de către masele populare. Berlinguer a apreciat negativ ansamblul măsurilor de ordin economic preconizate în declarația-program guvernamentală, relevînd că acestea sînt „măsuri orientate într-o direcție contrară celei care este cu adevărat necesară". P.C.I., a menționat deputatul comunist, propune o puternică dezvoltare productivă precis orientată în direcția salvgardării intereselor maselor muncitoare și celor generale ale țării, care să asigure folosirea deplină a forțelor de muncă. O astfel de politică cere însă reforme de structură, care trebuie înfăptuite rapid. În probleme de politică externă, vice-secretarul general al P.C.I. a propus schimbări în orientarea politicii externe a Italiei, întreprinzîndu-se inițiative autonome care să nu fie condiționate de participarea Italiei la alianța atlantică. El s-a pronunțat, de asemenea, pentru o largă dezvoltare a relațiilor cu țările socialiste și promovarea unei politici de depășire a blocurilor.

Deputatul Mauro Ferri, secretarul național al P.S.U., a arătat că așanumita clarificare politică solicitată de către P.S.U. nu a primit un răspuns complet din partea P.D.C., iar P.S.I. mai are de rezolvat încă o serie de probleme care să definească limpede politica sa în cadrul coaliției de centru-stînga. El s-a referit pe larg la politica P.S.U. față de P.C.I. în cadrul manifestării autonomiei majorității și delimitării ei față de opoziție, precum și la nivelul administrațiilor locale. Mauro Ferri a sprijinit pe deplin orientarea politicii externe italiene, precum și măsurile prevăzute în domeniul economic.

Tullio Vecchietti, secretarul politic al P.S.I.U.P., a declarat că actualul guvern nu poate avea decît un caracter provizoriu, întrucît „este alcătuit din aceleași partide și aceiași oameni care se află în dezacord atît asupra politicii economice, cît și asupra cadrului politic care să permită înfruntarea crizei economice și a reformelor". El a criticat, de asemenea, politica pe care guvernul o propune în domeniul relațiilor internaționale, considerînd-o „rigidă și tradițional atlantică".

În ședința de după-amiază au luat cuvîntul Forlani, secretarul național al P.D.C., Mancini, secretarul P.S.I., și lideri ai opoziției de dreapta. Discuțiile pe marginea declarației-program guvernamentale s-au încheiat seara tîrziu, urmînd ca miercuri dimineață primul ministru să rostească cuvîntul concluziv și să aibă loc exprimarea votului de investitură.

Dezbaterile în Senat încep miercuri după-amiază, urmînd a se încheia joi seara tot prin exprimarea votului de investitură. Apoi, Parlamentul italian va intra în vacanță.

N. PUICEA

Roma

VIETNAMUL DE SUD

Baza „O'Reilly" sub tirul patrioților

SAIGON 11 (Agerpres). — Forțele patriotice din Vietnamul de sud au lansat o puternică operațiune ofensivă împotriva bazei saigoneze de artilerie „O'Reilly", situată la 530 km nord-est de Saigon, în apropierea văii A Shau. După cum relatează agenția U.P.I., încercările comandamentului american de a trimite, pe calea aerului, întăriri trupelor saigoneze asediate nu au dat rezultate. În această zonă se află și baza de artilerie „Ripcord", pe care forțele americane au fost nevoite să o abandoneze în urmă cu o lună, ca urmare a atacurilor insistente ale unităților patriotice.

URUGUAY

Incertitudine în legătură cu situația diplomaților răpiți

MONTEVIDEO 11 (Agerpres). — Situația din capitala uruguayană cunoaște în ultimele ore o evoluție foarte controversată, încordarea și dezorientarea crescînd pe măsură ce trece vremea. Un comunicat, ce părea a fi transmis de organizația „Tupamaros", care anunța iminența executării la miezul nopții a consulului brazilian Aloysio Dias Gomide în eventualitatea că guvernul nu ar satisface cererile răpitorilor de eliberare a tuturor deținuților politici, s-a dovedit luni seara a fi fals. Dar postul de radio „Universal" a difuzat o știre potrivit căreia ar fi fost descoperit un cadavru ce se crede că ar fi al consulului Gomide, într-o mașină abandonată pe una dintre autostrăzile de lîngă țărmul mării. Poliția a refuzat să confirme sau să infirme această știre.

Pe de altă parte, agențiile de presă internaționale menționează știri privitoare la o masare de trupe braziliene la granița cu Uruguayul. „Orice zvon de acest gen este complet fals", s-a declarat la Rio de Janeiro. Din Brasilia, corespondentul agenției Reuter anunță că ministrul de externe brazilian, Mario Gibson Barbosa, a remis, luni, guvernului Uruguayului o notă în care este reamintită obligația acestuia de a asigura securitatea membrilor corpului diplomatic acreditați la Montevideo. De asemenea, nota cere guvernului uruguayan să nu precupețească nici un efort pentru a salva viața consulului brazilian.

Parlamentul uruguayan a aprobat luni cererea guvernului privind suspendarea temporară (pe o durată de 20 de zile) a drepturilor constituționale ale cetățenilor. Măsura a fost adoptată pentru ca autoritățile să poată utiliza toate mijloacele necesare în scopul eliberării consulului brazilian Aloysio Dias Gomide și a consilierului american Claude Fly și al descoperirii și pedepsirii persoanelor vinovate de uciderea celuilalt ostatic, Daniel Mitrione.

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, **U THANT**, a declarat că asasinarea consilierului american Daniel Mitrione de către organizația „Tupamaros" reprezintă „o crimă fără sens". În declarația sa, U Thant a subliniat că deplură asemenea acte de violență.

Convorbirile de la Viena

privind limitarea cursei înarmărilor strategice

VIENA 11 (Agerpres). — La sediul Ambasadei U.R.S.S. din Viena a avut loc marți cea de-a 31-a ședință de lucru a reprezentanților Uniunii Sovietice și Statelor Unite în problema limitării cursei înarmărilor strategice. Surse austriece bine informate, citate de agenția France Presse, au făcut cunoscut că ultima ședință a actualei etape — cea de-a doua — a convorbirilor sovieto-americane va avea loc vineri la sediul Ambasadei Statelor Unite.

IRLANDA DE NORD

Confruntările premierului Clark

BELFAST 11 (Agerpres). — Primul-ministru nord-irlandez, James Chichester Clark, a ieșit luni seara învingător în fața propriilor săi alegători din circumscripția Londonderry de Sud. Secția locală a partidului de guvernămînt (unionist) a respins, în cadrul unei reuniuni, o moțiune de neîncredere prezentată de protestanții extremiști.

Totuși, adversarii lui Clark contestă rezultatul votului. William Lees, unul dintre participanții la reuniune, a afirmat marți dimineața că votul a fost realizat prin ridicarea mîinii și că o singură persoană n-a putut, realmente, să numere voturile.

Respingerea moțiunii este apreciată de observatori drept un test de popularitate a lui Chichester Clark, după ce liderul protestanților extremiști din parlamentul nord-irlandez, William Craig, și-a anunțat intenția de a candida pentru postul de prim-ministru.

În cercurile politice din Belfast se menționează faptul că primul-ministru se va afla în curînd în fața unui nou test, cînd va trebui să explice în Consiliul unionist al Ulsterului politica sa.

Agravarea situației din Irlanda de nord a determinat guvernul britanic să intervină direct. Luni după-amiază, primul ministru Heath a avut consultări cu ministrul de interne, Maudling, după care ultimul a făcut o declarație arătînd că guvernul britanic ar putea, în caz de necesitate, să hotărască suspendarea constituției în Irlanda de nord și să preia direct conducerea.

Într-un comunicat dat publicității de ministrul de interne, Reginald Maudling, guvernul britanic a anunțat că nu va permite ca gruparea protestanților extremiști să dobîndească în Irlanda de Nord puterea politică. Înlăturarea guvernului Chichester Clark, se declară în comunicat, ar pune în pericol actualele reglementări constituționale conform cărora Irlanda de Nord se autoguvernează.

MODIFICĂRI ÎN PROGRAMUL SPAȚIAL AMERICAN ?

NEW YORK 11 (Agerpres). — Programul spațial american este pe punctul de a suferi noi și importante modificări, atît din punct de vedere al calendarului viitoarelor zboruri, cît și din acel al numărului lor. În ceea ce privește programul „Apollo", se pare că numărul viitoarelor misiuni va fi din nou micșorat. Diminuarea continuă a creditelor destinate N.A.S.A. și oprirea construirii rachetelor purtătoare „Saturn 5" îi determină pe experții de la Houston să-și revizuiască planurile în vederea încheierii acestui program cu misiunea „Apollo-17". Proiectul „Skylab", constînd în lansarea de stații orbitale permanente, va putea beneficia, prin reducerile suferite de programul „Apollo", de un număr mai mare de rachete „Saturn 5". Pentru anii 1973 și 1974 sînt planificate trei zboruri ale unor echipaje formate din cîte trei astronauți. Primul echipaj va rămîne în spațiu timp de 8 zile, iar celelalte două vor îndeplini un program de 56 de zile. Scopul principal al programului „Skylab" este de a demonstra capacitatea omului de a lucra și trăi în condiții de imponderabilitate timp îndelungat. O altă misiune a acestui program de cercetări este aceea de a „netezi" calea spre călătoriile interplanetare programate pentru anii 1980—1990. Primele zboruri interplanetare sînt prevăzute în direcția planetei Marte.

PLOI TORENȚIALE ȘI INUNDAȚII ÎN EUROPA CENTRALĂ

● AUSTRIA. Începînd de sîmbătă Austria cunoaște grave ploi torențiale, inundații și alunecări de teren. Primele date oficiale indică mai mulți morți și pagube materiale apreciate la cîteva zeci de milioane de șilingi. Pe întreg teritoriul țării apele sînt în creștere. În multe regiuni rîurile s-au revărsat peste albii, inundînd localități și șosele naționale și distrugînd mai multe sute de locuințe. Tot ca urmare a ploilor torențiale și alunecărilor de teren, expresul München—Roma a deraiat luni după-amiază în Tirolul de sud. Accidentul s-a soldat cu moartea unei persoane și rănirea altor 34.

● CEHOSLOVACIA. În ultimele zile, în Cehia și Moravia au căzut ploi abundente, însoțite de furtuni, care au provocat însemnate pagube materiale. După cum informează agenția C.T.K., livezile și culturile de hamei de pe suprafețe întinse au fost serios compromise. De asemenea, o parte din fondul locativ din Praga și din unele sate a suferit prejudicii mari. În bazinul Burougolni din Cehia de nord, viiturile au întrerupt extracția în unele mine.

● R. F. A GERMANIEI. Inundațiile provocate de ploi abundente s-au abătut asupra Bavariei, mai ales în regiunea Garmisch Partenkirchen, unde se află în momentul de față numeroși turiști. Autobuzele și automobilele nu au mai putut circula, șoseaua München—Garmisch fiind complet acoperită de apă, iar traficul feroviar a fost, de asemenea, perturbat. Institutele meteorologice au anunțat că, în 36 de ore, cantitatea de apă căzută a atins două treimi din cea a precipitațiilor obișnuite într-o întreagă lună ploioasă. Aceleași surse au menționat că se poate aștepta, începînd de astăzi, o descreștere a torentelor în Alpii bavarezi.

agențiile de presă transmit:

Intrevedere U Thant — Mobutu. Președintele Republicii Democratice Congo, Joseph Mobutu, aflat într-o vizită oficială în Statele Unite, s-a întîlnit cu secretarul general al O.N.U., U Thant. După întrevederea cu U Thant el a luat cuvîntul în fața reprezentanților țărilor grupului afro-asiatic la O.N.U., cărora le-a expus principiile politicii externe promovate de țara sa și a reafirmat sprijinul acordat Națiunilor Unite.

Alexei Kosîghin, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., a primit marți la Kremlin pe șeful delegației irakiene, Saddam Hussein, vicepreședinte al Consiliului Comandamentului Revoluției din Irak, secretar general adjunct al Partidului Baas, anunță agenția TASS. Au fost discutate probleme prezentînd interes mutual — precizează agenția citată.

Fondul Monetar Internațional și Agenția Monetară Europeană au acordat Turciei un împrumut pe termen scurt în valoare de 1 miliard dolari, ca urmare a devalorizării lirei turcești. Creditul este destinat finanțării importurilor turce în perioada 1970—1972. O primă tranșă de 250 milioane dolari va fi transferată Băncii Naționale a Turciei pînă la sfîrșitul acestui an.

Kim Ir Sen, președintele Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, l-a primit luni pe Iakov Malik, ministru adjunct al afacerilor externe al Uniunii Sovietice, reprezentantul permanent al U.R.S.S. la Organizația Națiunilor Unite, care se află într-o vizită la Phenian. La convorbire a fost de față Hă Dam, ministrul afacerilor externe al R.P.D. Coreene, precizează agenția A.C.T.C.

Președintele Vecei Executive Federale a R.S.F. Iugoslavia, Mitia Ribicici, a sosit la Oslo într-o vizită neoficială, la invitația premierului norvegian Per Borten. În cursul vizitei, cei doi prim-miniștri vor avea convorbiri, în cadrul cărora se va efectua un schimb de păreri în probleme de interes comun. În drum spre Oslo, premierul iugoslav a făcut o escală la Copenhaga, unde a avut o întrevedere cu primul ministru danez, H. Baumsgaard. Au fost abordate probleme privind relațiile bilaterale și unele aspecte ale situației internaționale actuale.

Pagubele provocate de cutremurul din Iran. Potrivit cifrelor definitive publicate de Crucea Roșie iraniană, cutremurul care a avut loc la 30 iulie în Iran a provocat moartea a 176 persoane și a distrus în întregime 21 de sate în care locuiau 901 familii. Alte 33 de sate, în care locuiau 1 515 familii, au suferit pagube mai mult sau mai puțin importante. În cursul zilei de luni, regiunile Gorgan și Khorassan, greu încercate de cutremur, au fost vizitate de șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, și de împărăteasa Farah.

„Cosmos-356". În Uniunea Sovietică a fost lansat cel de-al 356-lea satelit artificial al Pămîntului din seria „Cosmos", la bordul căruia este instalat aparataj științific pentru continuarea cercetărilor în spațiul cosmic. Primul satelit din această serie a fost lansat la 16 martie 1962.

Amendamentul la Constituție privind egalitatea deplină în drepturi a femeilor cu bărbații, propus pentru prima dată în urmă cu 47 de ani, a fost adoptat de Camera Reprezentanților a S.U.A. Textul amendamentului urmează să fie supus votului în Senat, dar și aceasta va fi o simplă formalitate, 81 din cei 100 de senatori pronunțîndu-se deja public în favoarea sa. Pentru a deveni lege este necesar însă ca amendamentul să fie ratificat în cel puțin trei sferturi din statele americane.

Aspect din timpul desfășurării lucrărilor celei de-a 16-a Conferințe mondiale împotriva bombelor atomice și cu hidrogen, în cursul căreia participanții purtau pancarte cu inscripții împotriva cursei înarmărilor, pentru pace

Desemnarea unor miniștri în Maroc. Ahmed Laski și Hassan Chami au fost numiți de către regele Hassan al II-lea al Marocului în funcțiile de ministru al agriculturii și reformei agrare și, respectiv, ministru al lucrărilor publice și comunicațiilor, anunță un comunicat al Ministerului marocan al Informațiilor. Cei doi miniștri succed în aceste funcții lui Mohamed Benhima și Mohamed Imami, demiși săptămîna trecută de suveranul marocan.

Cea de-a 17-a reuniune a Comitetului de eliberare al Organizației Unității Africane urmează să aibă loc, la 18 august, la Addis Abeba, anunță surse oficiale din capitala etiopiană. În cadrul reuniunii vor fi examinate probleme referitoare la lupta de eliberare a popoarelor din zonele continentului african aflate încă sub dominație colonială.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40 360